LIBER DE PRVDENTIA IVSTORVM,

E VERBIS SACRAE SCRIPTVRAE Magna ex Parte contextus.

PER R. P. F. IOANNEM à IESV Maria, Carmelitam Discalceatum Hispanum Calaguritanum.

Ignitum eloquium tuum vehementer: Et seruus tuus dilexit illud.

SVPERIORVM PERMISSV.

COLONIÆ AGRIPPINÆ,
Apud Ioannem Crithium,
ANNO M. DC. XIV.

F. Ferdinandus à S. Maria Præpositus Generalis Congregationis S. Eliæ Carmelitarum Discalceatorum. Opus hoc à R. P. F. Ioanne à Iesu Maria, prædictæ Congregationis Sacerdote professo compositum, & à peritis Theologis perlectum, & commendatum probo, vt de consensu Superiorum, Typis mandetur. Datum Neapoli, Cal. Iunij. 1607.

Locus † Sigilli.

F. Ferdin. à S. Maria
Præpositus Gener.

Cum totum hoc opus ex Diuini eloquij verbis, atq; sententijs appositè sit concinnatum vt errantia hominum corda conuertat, & ad Iustorum Prudentiam dirigat, ne filij huius sæculi prudentiores filijs lucis sint, non parum expedire censeo vt quantociùs excudatur.

D. Gabriel Lotterius Cler. Reg. Dep. Vidit.

P. A. Ghibertus Locumtenens.

PACIFICO
REGI CORDIVM IESV CHRISTO

Indignissimus eius seruus S.

SCRIPTORES alij dedicant opera sua Principibus terrenis: Ego verò dedico, ac dico opera mea Regi Pacifico, per quem Reges regnant, & qui magnificatus est, super omnes Reges vniuersæ terræ. Offero quippe tibi Rex, qui corda suauissimè regis, votum cordis mei, tanquam voti auctori, cui soli placere vellem. Tibi enim dixit cor meum: Exquisiuit te facies mea, faciem tuam Domine requi-

quiram. Debeo certè tibi votum hoc, quod continet mollitos super oleum sermones tuos, quibus corda casta emolliuntur. Trahuntur enim vnguento exinanito dulcissimi nominis tui. Offero tibi, Rex magne, non verba vacua humanæ sapientiæ artificio sonantia, quorum memoria perit cum sonitu: Sed verba plena sensus tui, quem in scriptura sancta expressisti, vel piis cordibus inspirasti: vt fiant holocausta medullata, quæ placeant, obsecro, cordi tuo. Dum hæc scriberem, optaui, vt vi sermonis viui tui, lectores inflammarentur; & aquæ arderent igni, vt notum fieret nomen tuum. Fiat, oro te, mitissime Rex, quod expetiui;

&(si qua merces labori meo reddenda est) sitiat, precor, in te anima mea, quàm multipliciter tibi caro mea, ò Rex pacifice, tantummodo in ista voce exaudi me. O sapientia, quæ ex ore Altissimi prodijsti, primogenita ante omnem creaturam, attingens à fine vsque ad finem fortiter, suauiterque disponens omnia, veni ad docendum nos viam prudentiæ.

PRAE-

PRAEFATIO.

VAVIOR profectò est Christiane lector eloquentia Iesu Christi quàm Tullij. Eloquia Domini, eloquia casta (quæ sunt velut argentum igne examinatum, purum à terra, purgatum septuplum) amabiliora sunt, quàm profana verba quantumvis picta, vt cum ostentatione vendantur. Sermo Dei viuus, & efficax, & penetrabilior omni gladio ancipiti, ac pertingens vsque ad intima compagum, & medullarum, pretiosior est, quàm oratio amatorum mundi, composita ad animos sine fructu, vel cum fraude delectandos. Bonæ conscientiæ argumentum est, non solùm sensu Christi, sed etiam simplicitate verborum Christi delectari. Misit ille eloquiũ suum terra, vt velociter curreret sermo eius: & lex illius immaculata conuertens animas, non ex

sermone, sed ex virtute æstimaretur. Ego igitur, vnus è plebe eius, non solus, sed cooperante Dei gratia mecum, librum hunc (De prudentia Iustorum) magna ex parte ex ipsis dulcissimis sacræ scripturæ verbis, ad finem quem Spiritus sanctus intendit, hoc est, ad instruenda corda, cōposui. Speraui enim, Iesu Christi verba etiam per ministrum indignissimum prolata, & scripta, peccatoribus, quorum salutem quæro, & iustis, quorum consumationem opto, profutura. Inscribitur autem liber (De prudentia Iustorum) quia cum prudentiæ sit, media ad finem apposita præscribere, hoc agitur, in toto libro hoc, vt ad æternæ salutis finem media opportuna proponantur. Inducitur autem Iesus Christus loquens, quia vel ipsa eius verba sunt, vel certè ipsius inspirationis pijs cordibus immissæ. Lector autem, qui hac lectione proficere ad æternitatem cupit, tria obseruet: Primum, vt tempus locumquè à strepitu remotum ad legendum eligat: secundum, vt lentè legat: terti-

tertium, vt, dum se commoueri senserit, lectionem intermittat, donec ille commotionis calor deferueat. Studeant alij varijs mundi artibus, & disciplinis: ego prudentiæ Iustorum studebo: Mihi enim adhærere Deo bonum est, & ponere in Domino fidelissimo spem meam.

PRIMA PARS.

VBI PRAEMISSA VOCATIONE, PROPOSITOquè salutis æternæ fine, grauiora impedimenta Christianæ perfectionis remouentur.

Cap. I. *Omnes Adæ filios Iesus Christus ad salutem tenerrimè vocat.*

VENITE ad me omnes Adæ filij, qui laboratis, & graui peccatorum, ac pœnarum pondere onerati estis: & ego, qui sum diues in misericordia, visceribus maternis reficiam vos. Cur obturatis aures cordis, sicut aspides surdæ, quæ vocem incantantis audire timent, ne fortè cor mutent, ac mansuescant? Nunquid venenum insanabile, per vocem incantantis sapienter, euomere, ac mitescere timetis? Venite filij dulcissimi, & audite

& audite me: & timorem Domini docebo vos. Tollite iugum meum super vos, quod ego vna vobiscum sustinebo, & genua debilia roborabo. Doleo vicem vestram, ò pars magna hæreditatis meę: consilio quippe parùm sano, quinque iuga boum pretio magno emistis, & fertis pondera importabilia, quæ dorsum semper incuruant, & vnum, ac leue iugum meum, quod æternæ vitæ lucra parit, proteruè fugitis, & horretis. Certè, ab vtero Heuæ matris vestræ, infœliciter errastis: & sub onere gementes mortem sempiternam multo sumptu mercamini. Reuertimini ergo ad cor, filij prodigi substantiæ meæ, & ego suscipiam, & strictissimè amplectar vos, tanquam fidissimos amicos meos, & super vnoquoquè vestrum lætabor copiosiùs, quàm supra nonaginta nouem iustos, qui non indigent pœnitentia. Quid cunctamini, optatissima præda mea? Festinate iam subire leue onus meum: & in schola sapientiæ melle dulcioris, discite à me, non mundum fabricare, non cuncta visibilia, & inuisibilia regere, non mira-

cula patrare, ſed quia mitis ſum, & humilis corde, cuius imitatione amara quæque dulceſcunt.

Cap. II. Hortatur ne filij Adæ quærant ſolatia mundi.

NOui ceruicem veſtram duram, filij Adæ: ſemper enim dulciſſimo ſpiritui meo reſtitiſtis, non fidentes promiſſis meis, ſed auidè quærentes ſolatia peregrina. Sed nunc ſaltem, inclinata iam die, conuertimini ad me, & ſub iugo meo ſuauiſsimo inuenietis requiem fatigatis animabus veſtris. Tempus eſt, vt in hora nouiſſima, quæratis me, & mundi vanitati anteponatis ſuauiſſimam amicitiam meam. Venite ergo, & comedite bonum, & delectabitur in craſſitudine anima veſtra. Quare appenditis argentum non in panibus, & laborem veſtrum non in ſaturitate? Quid vultis vobis in via Aegypti, vt bibatis aquam turbidam? & quid vobis cum via Aſſyriorum, vt profanas aquas hauriatis? Calix in manu mea quàm præclarus eſt, è quo vſque ad ſatietatem bibunt fideles amici

mei.

me. Mirum eſt, quomodo non placeat vobis Ciſterna Bethlehem, & inhietis ad ciſternas diſsipatas, in medio ſilicis exciſas. Ne bibatis de calice Babylonis, vbi mors auro tecta latet. Ecce, è vulneribus meis ſanguinem, aquamque propino: vt cordis humani ſitim expleatis. Accedite ad me, celerrimis affectuum greſſibus, & lateri meo, quaſi fonti viuo labia imprimite: vt ſatiemini ab vberibus conſolationis meæ, & torrente voluptatis inebriemini. Fallax mundi gratia capiat gentes, quæ non nouerunt me, & ante Baal genua curuauerunt: Vos autem gens ſancta, regale ſacerdotium, & populus acquiſitionis meæ, venenata mundi pocula, epulaſque peccatorum reſpuentes, pura Iordanis aqua delectemini, fructuque ligni vitæ veſcamini, in amænisſimo paradiſo, quem plantaui electis meis.

CAP. III.

Monet ſollicitudinem in æterna ſalutis opere.

Breues dies hominis ſunt, & nume-

rus mensium eius apud me est. Cōstitui quippe terminos eius, qui præteriri non poterunt. Et cùm vos Adæ filij, in vitæ breuis angustia deberetis exultare ad currendam viam meam; in hac sola pigritamini, & mortalibus bonis nimiùm sollicitè detinemini. Fruimini bonis, quæ prohibui, & abutimini creaturis, tanquàm in iuuentute celeriter. Nullum viret pratum, quod nō velociter pertranseat luxuria vestra. Coronatis vos rosis festinanter, antequam marcescant: & cordibus indomitis licentiæ habenas relaxatis. Non placet mihi consilium hoc: dementiam hanc odiuit anima mea. Vos festinatis ad interitum gratis; quasi vos pretio magno non emissem: Ergo resipiscite modo, & summo cum emolumento in requiem meam ingredi properate. Tantundem sollicitudinis postulo ad vitam iucundissimam, quantùm in æterna morte posuistis. Ego cucurri in siti, vt vos fugientes apprehēderem, & è feritate mansuefactos, ad dulcissima pascua æternæ vitæ deducerem. Cur modò marcescitis ignauia,

& non

& non aſcenditis ad terram viuentium poſſidendam? Cur torpeſcitis, electi mei, & non potius animamini, vt aſſurgatis ad hæreditatem opulentam primogeniti populi mei? Certè ſi ſciretis, quàm ſit magna multitudo diuinæ dulcedinis, quam abſcondi & ſeruaui quærentibus me: ſicut deſiderat ceruus, & currit ad fontes aquarum, ita & vos curſu velociſsimo requiem meam peteretis. Experto tamen credite, & currite, ſi quo modo comprehendatis, more illorum, qui in agone contendunt, & anxiè currunt ad brauium. Filij huius ſeculi ſint veloces ad effundendum ſanguinem; vos autem amici mei, propter verba labiorum meorum magna ſollicitudine, cuſtodite vias duras: & ad regionem viuorum, inter dolores, ac ſudores fortiſſimè ſuſpirate.

CAP. IV.

Iuſtos celeriter ad palmam currere docet.

HOmo, quaſi flos, egreditur ex vtero matris ſuæ, vbi oſſibus, & neruis

uis compegi eum: & vix ad horam, in materia carnea consistens, fugit velut vmbra, & nunquam in eodem statu permanet. Idcircò iusti, quasi æternarum diuitiarum auari mercatores, licet consummentur in breui, explent tamen indefessa diligentia tempora multa. Et, si quid ex humana fragilitate peccant, citissimè se mundant lauacro sanguinis mei; ne subitò præoccupati die mortis quærant spatium pænitentiæ, & inuenire non valeant. Atquè ideò iustis meis omnia cooperantur in bonum, ijs, qui, secundum propositum dulcissimi cordis mei, vocati sunt sancti. Siue enim rectè agant, siue quandoque peccent, vehementer ad palmam incitantur, dum intimi doloris configitur spina. Charitas DEI vrget illos, vt magna semper operentur, vt fidelissimæ promissionis meæ consortes fiant, dum lati mandati mei viam, sine defectione, percurrunt. Vos ergo, charissimi amici mei, quos introducere decreui in terram melle, ac lacte fluentem, contendite intrare per angustam portam, antequam tenebrescat, &

cat,& clausa vrbis sanctæ ianua, respondeam serò pulsantibus: Nescio vos. Inquirite futuram, quandoquidem inter mortales non habetis ciuitatem permanentem, sit vobis cordi superna Ierusalem: & per itinera æternitatis, ad pinguem, & coagulatum montem meum, è lachrymarum valle, gemitibus inenarrabilibus, & suauissimę Charitatis ardoribus properate.

CAP. V.

Omnibus quantumuis peccantibus vitam offert.

QVis est homo, qui vult vitam immortalem, & cupit, cœlo serenissimo, dies videre bonos? Veniat fidenter ad me, & custodiat planas, & rectas vias meas; Vita immortali viuet, &, facto intra eum viuo fonte dulcissimæ aquæ salientis in vitam æternam, mortem non gustabit in æternum. Ex magnitudine infinitæ bonitatis meę, omnes saluos fieri volo: neminemque proijcio, ne peccatorem quidem obduratum, dummodo ipse saluus fieri velit. Nemo declinet à me humana pa-

na patiens,quasi tædio affectus sim hominibus tam sæpè parcendo. Misericors quippe corde sum,& ignoscendo delector. An coarctare vultis Adæ filij, misericordiam meam, vt, ad mensuram miserationis vestræ, sit tanquam nubes matutina, & quasi ros mane pertransiens,qui ex oriente sole consumitur?Viuo ego,quia nolo mortem peccatoris, sed vt magis conuertatur, & vita infinitæ consolationis plena viuat. Gloriam meam misericordia grandem alteri non dabo, ac in æternum sine tædio miserebor. Vtinam filij hominum, qui peccando consenescunt,quoties ego parcerem,toties vellent reconciliari mihi, & ex animo requirerent me:hilarem semper,ac liberalem inuenirent: & animas nimis desolatas blandè loquens consolarer. Nemo enim, ab orbe condito, ex animo inuocauit me, super quo viscera mea non commouerentur;quamuis innumeris,& grauissimis sceleribus me ad iram prouocasset. Ab infantia enim creuit mecum miseratio, & de vtero mitissimæ matris meæ mecum egressa est,

CAP.

CAP. VI.

Conqueritur de ingratitudine hominum.

IVstas querimoniarum causas habeo aduersum vos, filij hominum graues corde, qui pretium magnum infinitæ misericordiæ meæ repellere cogitastis. Præuaricati estis pactum dulcissimi testamenti mei: & spreto cultu diuinæ Maiestatis meæ, idola mundi veneramini. Quid est hoc? Quid inuenerunt in me iniquitatis patres vestri, quia recesserunt à me? Leges Medorum, atque Persarum studiosissimè obseruatis, & Satrapis mundi placere contenditis: solus ego contemnor, nec inuenio, quibus placeat amplissimus honor regni mei. Vsquequo lugebit terra, & herba omnis regionis siccabitur à malitia inhabitantium in ea? Vniuersæ creaturæ ad nutum obediunt imperio meo: solus homo cucurrit aduersus me erecto collo, & pingui ceruice armatus est. Quid vltra debui facere humano generi, & non feci? Venite nunc & properate filij Adæ, & si vale-

valetis, arguite me. Quod si nemo potest arguere me de peccato, eloquia mea casta ne respuite, sed cordis vestri duritiam gratitudinis liquefactione resoluite. Auferam, si vultis, cor lapideum, daboque cor carneum: & faciam, vt in præceptis meis, more ceruorum, ambuletis. Educam vos de terra deserta, è loco horroris, & vastæ solitudinis. Constituamque super excelsam terram, vt sugatis mel de petra, oleumque de saxo durissimo. Si, deposita duritie, mitescant corda vestra, repetito fœdere, Deus vester ero, daboque in visceribus vestris, legem meam & in cordibus emollitis digito suauissimi spiritus mei, scribam eam.

CAP. VII.

Hortatur ad Verbum Dei aure cordis percipiendum.

MOLLITI sunt sermones mei super oleum, & ipsi sunt iacula, vt simul vulnerent atque delectent. Quò circa mirum est, quomodo filij hominum quærant sibi magistros prurientes auribus, & à verita-

te mea

te mea eloquijs dulcissimis instillata auditum auertant, atque ad vanissimas fabulas conuertantur. Ego quidem foris prædico, & in medijs vrbibus, atque plateis emitto argenteam vocem meam: & fio vox clamantis in deserto, vbi spinæ tribulique succrescunt. Vacant homines inertes, & nouorum librorum curiositate trahuntur: Sola lex mea immaculata, conuertens animas, & sermo meus viuus, & efficax despicitur, quasi, summa cum voluptate, non penetraret vsquè ad diuisionem animæ, & spiritus, compagum quoque ac medullarum. Quid dicam vobis amentes vanitatis amatores, qui fugitiuas vmbras somniaque sectamini? Nunquid verba mea non ardent velut ignis, quo soluitur glacies cordium, quæ culpæ frigore obriguerunt? Cur aures cordis obturatis, nec patienter audire vultis verba æternæ vitæ, æstimabilia super aurum, & lapidem pretiosum multum, & dulciora super mel, & fauum? Delectet saltem vos, ô Iustorum congregatio, cælestis eloquentia mea, qua corda casta nutriuntur: &

tur:& sermo meus non pictus persuasibilibus humanæ facundię verbis, virtute diuina suspendat. Accipite gratis argentum igne examinatum, probatum terrę, & purgatum septies: & quasi modo geniti infantes ediscite elementa suauissimi sermonis mei.

CAP. VIII.

Docet initio cursus, oculos mentis in æternitatem esse dirigendos.

FILII accedentes ad seruitutem meam, oculos, ante omnia, in æterna bona dirigite, & ad virentia sine fine prata suspirate. Estote sicut Issachar, qui cum videret terram, quòd esset bona, & requiem, quòd optima, supposuit humeros suos ad portandum, factusque est, seruiens sub tributo. Sic ego, proposito mihi gaudio sustinui crucem, confusione contempta, & transij per ignem, & aquam in superuenturum refrigerium. Et quod ad nouos milites meos attinet, mihi credite, nihil esse, quòd animos sermonis iustitiæ expertes, lactisquè participes

æquè

æquè moueat, ac ſperata æternæ conſolationis magnitudo: qua victores exultabunt in gloria, & lætabuntur in cubilibus ſuis Certè formoſiſſima lux mea, & puriſſima delectatio dexteræ meæ, coronas varias, de multiplici labore, iuſta remuneratione reddentis, animos pugnatorum fortiſſimè munit, ad confringenda capita draconis, qui datur in eſcam populis Aethiopum. Spem hanc incedentem vſque ad interiora velaminis, reponite in ſinu veſtro; ne deficiatis laborando, quaſi mercede carituri. Tempus erit, cum Altiſsimus Pater meus dicet fidiſſimo procuratori ſuo: Voca operarios, & redde illis mercedem incipiens à nouiſſimis vſquè ad primos. Hac ſpe plus, quàm ſuauiſſima erumpunt aquæ in huius vitæ deſerto, & torrentes in ſolitudine. Et anima, quæ areſcit, potu delectabili reficitur, quo labores vniuerſi dulcorantur. Spes hęc ſtatuit procellam maris in auram, vt ſileant perturbati fluctus eius. Hæc eſt hæreditas fortium Iſrael, qui ſpernentes momentaneum hoc, & leue prę̨ſentis tribulatio-

bulationis, intentos habent oculos in æternum gloriæ pondus, quod speratur in cælis.

Cap. IX. Ponderat gloriæ magnitudinem.

PERFECTORVM est solidus cibus, eorum scilicet, qui exercitatos habent sensus ad discretionem boni & mali, & ex purissimo ac dulcissimo mei amoris affectu, sine introitu retributionis, me requirunt. At vos, qui purgatos cordis oculos nondum nacti estis & mercede mouemini, currite post me saltem more adolescentularum, quæ amoris imperfecti suauitate trahuntur. Certè in ciuitate primogenitorum, & in monte sancto, vbi, post diluuium aquarum, passionumùe multarum requieuit arca humanitatis meæ, nihil est, quòd suauitatem, & amorem non spiret, & castissimis delitiis non circumfluat. Egreditur aquæ purissimæ fluuius à me fonte viuo, ad irrigandam faciem terræ promissionis meæ: cuius vbertate, & amænitate viscera dilatantur: Nó ibi flat Aquilo,

sed

ſed venit Auſter, & auræ lenis ſibilo, perflat hortum meum: lateque funduntur odores aromatum puram voluptatem ingerentium. Ibi lux beatiſsima ſole formoſior lætiſſimos gaudentium choros exhilarat. Ibi melos dulciſſimum cordium, quæ in ſua peritia requiſierunt modos muſicos, & ad nouũ canticum ſine fine duraturum pſalterium decachordum aptauerunt. Ibi ſuauiſſima pulchritudo corporum & animarum ſuper niuem candentium, & ſuper coccum bis tinctum rubentium, & amores æternos in thalamo meo celebrantium. Ibi caſtra mea immortales triumphos agentia, forma Virginum, adoleſcentum decore, victorum fortitudine diſpoſita, quæ regnabunt mecum in æternum, & vltra. Verùm hæc exigua ſunt: neque gaudia mea in exilio Babylonis ſatis intelligere poteſtis. Fide mea hîc opus eſt, cùm ſit ſperandarum ſubſtantia rerum, argumentum non apparentium. Arcana verba ſunt, quæ non licet homini loqui; cum Angelicam ſuperent eloquẽtiam. Oculus non vidit, neque auris

audiuit, quæ ex infinito pondere bonitatis meæ, præparaui diligentibus me. Propter hæc ergo gaudia mea, milites mei noui, pugnate.

CAP. X.

Suadet suæ passionis imitationem.

NOLITE timere pusillus grex: Ego protector vester sum, & merces vestra magna nimis. Mihi credite; Non est contemnendus decor dulcissimę Sion, quam dilexi, plusquàm tabernacula Iacob, vt non meritò pro ea pugnare debeatis, & hoc multò nunc animosiùs: quia vniuersus Israel toto corde sequitur Absalom, quasi è quercu suspensus non esset infeliciter moriturus, & mitem Dauid transgredientem torrentem Cedron, flentem, ac operto capite, nudisque pedibus incedentem nemo est, qui fideliter sequatur. Quàm crudeles sunt Adæ filij, regem suum mansuetissimum, in medijs laboribus, respuentes? Torcular crucis calcaui solus, & de gentibus, quasi fuso sanguine, redemi, non erat vir mecum. Considerabam ad dexteram:

& vi-

& videbam;& non erat, qui cognoſceret me. Et vos poſteriores ſerui mei, quid vultis mecum iudicio contendere quaſi gens,quæ iuſtitiam fecerit, & legem Dei ſui non dereliquerit? Omnes me dereliquiſtis : Sed & æternus Pater meus,propter vos,dereliquit,ac percuſſit me. Nunc ergo, quando deſolatione deſolata eſt omnis terra, quia nullus eſt,qui recogitet corde,cogitatione,& affectu me patientem comitamini, vt reſurgenti ſociemini.Ne horreatis ſocietatem dolorum meorum,ſi dulciſſimæ vitæ conſortium exoptatis. Mortificate membra veſtra, quæ ſunt ſuper terram:equum, qui eſt fallax ad ſalutem, eneruate,vt commortui, & conſepulti mecum,ad diem,qui neſcit occaſum, mecum diluculo exurgatis, & dabo vobis,pro vigilia ſomnum, inter dilectos meos, pro bello,pacem,quæ ſuperat omnem ſenſum, pro abſtinentia, eſum ligni vitæ, quod eſt in paradiſo Altiſſimi Patris mei.

CAP. XI.

Monet parcum vitæ præsentis vsum.

OMNIS, qui in agone contendit, ab omnibus se abstinet, quibus à cursu possit retardari. Vos autem, qui pro ęterna vita pugnatis multò studiosius, quam filij huius seculi, ab omni impedimento vię vestræ debetis abstinere. An non consideratis, quia nouissima hora est, neque misericordię semper locus erit? An pepigistis fœdus cum morte, quæ tanquam fur intempesta nocte venit? Quare sequimini ventum, telasque aranearum texitis? Quousque patiar eos, qui argentum thesaurizant & aurum, in quæ confidunt homines? Omnia sub sole transeunt; & mortalis vitæ conditio, non mansio vestra, sed peregrinatio est. Reliquum ergo est, vt qui emunt tanquam non possidentes, qui gaudent tanquam non gaudentes sint, & qui vtuntur hoc mundo, tanquàm non vtantur. Preterit enim figura inconstantissima huius mundi, qui longissimè abest à permansura

sura ciuitate mea. Propter quòd, electi mei, qui ius æternę hæreditatis nec amittere, nec diminuere volunt, habentes alimenta, & quibus tegantur, tantò celeriùs currunt, quantò minùs ponderis mundani portant. Quid igitur vos solliciti estis in annos plurimos, quasi certò superuicturi, cùm ignoretis, quid superuentura pariat dies? Grauiter errauit homo ille, cui dictum est: Stulte, hac nocte repetunt animam tuam à te, & quæ congregasti cuius erunt? Spernite, amici mei, quæ breui, ac necessario pereunt, & diuitiæ si affluant, nolite cor apponere.

CAP. XII.

Negotiorum multitudinem dissuadet.

PORRO vnum est necessarium, vnum, inquam, illud, quòd est bonum. Feci ego hominem rectum, vt bonum hoc infinitæ consolationis plenum, per vias rectas quæreret, ac requireret, ille tamen, cùm in honore esset, non intellexit, sed mille laqueis, & quæstionibus se implicuit, ac pere-

gre à me profectus eſt.Non placuit illi ſuauiſſima conuerſatio mea, & ſtudium illorum, qui ædificant ſibi ſolitudines. Aquas fluuiorum Damaſci multo cum ſtrepitu currentes ſitiuit; & faſtidiuit aquas Heſebon, quæ dulciſſimo ſilentio requieſcunt. Quænam dementia eſt hæc,cor cuius vnione viuitur, tam multiplici,ac mortifera ſectione diuidere? Adeòne ſæcularia negotia animas cælo natas diuertent, atquè peruertent,vt æternæ ſalutis negotio,& tempus,& cura deſit? Quærite primùm,ô filij Adæ,regnum Dei,& iuſtitiam eius, & in me cogitatum veſtrum,pondusque iactate. Hæc ſit ſors, & portio veſtra vita mortali pretioſior, vt numeremini inter chariſſimos amicos meos.Quòd ſi tempus alijs negotijs deſit, iacturam temporalium bonorum,cùm æternæ vitæ lucro patienter ſuſtinete.Nam,ſi è cõtrario, in varias ſollicitudines diſtracti breui mundi gloria proſperemini, quid ſoli ac ſynceri boni ſuccedet?Dicite vos ipſi, quid proſit homini,ſi vniuerſum mundũ lucretur,animę verò ſuæ detrimentum patiatur?Negotiatores terræ

morientiũ, exquisitores terrenæ prudentiæ, institores Themanitę atque Sabæi, quò tenditis in varia figmenta dispati? Quis mihi det, vt suauissima spõsa mea Sulamitis, Ecclesia inquam mea sit iuxta dies pristinos, quando multitudinis credentium erat cor vnũ, & anima vna? Fugite de medio Babylonis, & animam sitientem mihi vnitam recreabo. Ducam eam in solitudinem, & dulcissimè loquar ad cor eius.

CAP. XIII.

Monet curiositatem sciendi fugiendã.

NE pascatis ventũ, Adæ filij, & doctrinas hominum ne anxiè quæratis. Non glorietur sapiens in sapientia sua; & legisperitus, in prudentia sua; sed in hoc glorietur omnis qui gloriatur, scire & nosse me. Respicite, quid profuerit Aegyptijs, & Atheniensibus sollicitudo sciendi. Nonne sapientes consiliarij Pharaonis dederunt consilium insipiens, & existimantes se aliquid scire, stulti facti sunt? Nonne Athenarum pręceptores ignoto Deo aram posuerunt? & stultitiam suã, nesciẽtes quid agerẽt, publicarũt?

Infernus dilatauit animam suam, & omnes sapientes terræ absorpti sunt: quia cùm inutilia, & vana scire satagerent, ignorauerunt me, in quo sunt omnes thesauri sapientiæ, & scientiæ Dei. Etenim, si ego solus cognoscar, sciendi sitis expletur, & splendore candidissimo anima illustratur, licet nihil aliud nouerit, præter me. Si verò omnia quis nouerit, excepto me, rudis & ignarus erit, & indigebit, vt tanquam infans doceatur, quæ sint elementa exordij sermonum Dei. certè Paulus, fidissimus seruus meus, cùm ob scientiæ magnitudinem in pretio magno haberetur, nihil putauit se scire inter fratres suos, nisi me solum crucifixum. Quamuis enim multa didicisset abundantiùs æmulator existens paternarum suarum traditionum: ex quo tamen ego apparui ei, & sapientiam meam reuelaui, omnia contempsit, & in sola plenitudine scientiæ meæ requieuit. Discite ergo me, filij hominum, & ad scholam suauissimæ eruditionis meæ, spreto mundi gymnasio, transmigrate.

CAP.

CAP. XIV.

Docet amicitiam hominum declinandam.

DOLEO super vos, humanæ beneuolentiæ mercatores, quibus amicitia hominum nimis placet. Fidelis amicus omni thesauro pretiosior est, raroque inuenitur in terra aliena. Mendaces quippe sunt filij hominum in stateris, nec fidem seruare didicerunt. Quid quæritis in terra, quæ versa est in salsuginem à malitia [inhabitantium in ea?] Frater non redimit fratrem, redimit fortasse homo, qui non est frater; & qui nescit amare animam suam? Filij Ierusalem, ne fidatis Idumæis, qui amicitia violata, Chaldæis confœderati dicunt: Exinanite, exinanite, vsque ad fundamentum in ea. Si placet vera amicitia, quærite me, nec iam dicam vos seruos, sed charissimos amicos meos, & amicitiæ iure, omnium bonorum meorum communicatione gaudebitis. Non timebitis domui vestræ à frigoribus niuis, omnes enim vestiemini duplicibus, nec erit qui se abscondat à calore

meo, Diligam vos (vt Ionathas Dauid) ſicut animam meam: & laborum veſtrorum fideliſſimus conſors ero. Qui tetigerit vos tanget pupillam oculi mei: & ex amoris magnitudine, vt nutritius veſter alam vos dulciſſimo lacte meo. Quid moramini, ô duri corde, amicitiæ humanæ renunciare, ac mediis viſceribus imprimere beneuolentiam meam? Recedite à tabernaculis impiorum, qui fraudulenter amant, ne inuoluamini in peccatis eorum: & amicitiam meam ſtudioſiſſimè requirite. Certè, ne vobis moleſtum videatur, & amicos multos ad interitum, pertrahentes relinquere, vnus ergo melior illis omnibus, ac fidelior non ſolùm amicus, ſed & frater, & pater amantiſſimus ero.

CAP. XV.

Docet oblectamenta varia reſpuenda.

VANI ſunt ſenſus hominum, quibus non ſubeſt ſenectus mentis, & maturitas ſapientię meæ, Non ſatiatur oculus viſu, nec auris impletur auditu: & videntur ſibi filij Adæ ſapienter agere, ſi nimis humana oblectamenta

menta,& exercitia quærant, depoſito exercitio timoris,& amoris mei. Cauſantur otij fugam etiam ij, qui videntur ſupra modum ſpirituales, & magnam diei partem Mathematicis diſciplinis, Architecturæ, aut picturæ, aut eiuſmodi artibus impendunt. Quid eſt hoc? Filij hominum vſquequò graui corde? vt quid diligitis vanitatem, & pro veritate mea, quæritis mendacium? Si Architectura placet, an ſuperna Ieruſalem non ædificatur vt ciuitas, cuius paticipatio eius in idipſum? Circumſpicite ſtructuram ciuitatis meæ, fundamenta poſita in montibus ſanctis, murũ in quadro lapidibus ex viuis cõſurgẽtẽ, portas ex ſapphiro, & ſmaragdo artificioſę cælatas, præaltas turres, quę eminẽt in lateribus Aquilonis, & vniuerſas ędificij partes, quæ ciuitatem Regis magni decent. Si pictura placet, intuitum figite in ſplendoribus ſanctorum & imagines viuas, vbi lucet dulciſſima pulchritudo mea, contemplamini. Candorem illũ niue puriorem, & ruborem porphyrite perfectiorẽ, quo ſplẽdet immortale corpus

 meum,

meum, cogitate. An non consideratis, per exercitia hæc vestra, vos, ad salutem æternam parùm proficere? Et si enim otium vitetis, meliorum tamen bonorum damna patimini: quæ vitare deberetis. Vigilate ad postes ostij mei, & exercitia ad æternitatem profutura seligite. Visitate domos orphanorum; subuenite egeno, & pupillo; esurientem animam recreate. Ludite mihi in organis carminum Domini, in cætu suauè sonantis Ecclesiæ meæ, & scripturæ sacræ campos perlustrate. Hæc & eiusmodi alia sunt oblectamenta quærentium Deum, quærentium faciem serenissimam Dei Iacob.

CAP. XVI.

Docet gula vitium fugiendum.

EX quo, per cibum vetitum, peccauit Adam pater vester, prohibita conuiuia sectamini, filij hominum: & nisi saturati fueritis, murmuratis. Corda vestra grauantur crapula, & ebrietate, & solas Aegypti ollas cogitatis. Quænam ruditas est hæc? An escæ profuerunt ambulantibus in eis? Certè nimis

mis cæca, & spiritui meo inimica passio est hæc quæ filios meos à cultu, & amicitia mea diuertit. Incrassatus est enim dilectus populus meus, & recalcitrauit, & incrassatus, impinguatus, dilatatus. Dereliquit saturatus me Deum factorem suum: & ferina ingratitudine, recessit à Deo salutari suo. Væ illis qui inter profanas Chaldæorum mensas, computrescunt, & belluarum pabulo cupid. seruiunt. Esca ventri, & venter escis: Deus autem, & hunc, & illas seuere perdet. Recordamini populi mei per desertum transeuntis, & considerate, quid acciderit ei. Petierunt & venit coturnix, & pane cœli saturaui eos. Et plui super eos, sicut puluerem carnes: & sicut arenam maris volatilia pennata. Sed quid profuit eis voracitas illa? Certè adhuc escæ eorum erant in ore ipsorum, & ira mea ascendit super eos & occidit pingues eorum, electosque Israel ab ingressu terræ promissionis impediuit. Melius est, cum Lazaro, quondam paupere, famem pati, & in sinum Abrahæ exultantibus angelis deferri, quàm cùm di-

uite Epulone,qui sepultus est in inferno;post splendida conuiuia perire.Ne abutamini creaturis meis:sed, cum timore meo temperantiam colite & eritis è numero illorum,qui cum Abraham,Isaac,& Iacob cæterisque charissimis amicis meis,recumbent ad mensam nuptiarum Agni,& in amplissimo regno meo.

CAP. XVII.

Monet honoris ambitionem fugiendam.

VAE vobis, Adæ filij, qui quæritis esse sicut dij:amatis gloriam hominum primosque accubitus in cœnis, & primas cathedras in foro requiritis. Quid vobis proderit iactantia, & honorifica stultorum existimatio? Quàm longè receditis à mitissima disciplina mea,quam docui, ex quò memetipsum exinaniui.Sanius consilium est in nouissimo loco sedere, & humilia de vobis cogitare. Dicite mihi, honoris mercatores, vbi sunt reges terrarum, quorum nomina non sunt scripta in libro vitæ? Nonne sedes superborũ destruxit

ſtruxit Dominus, & ſedere fecit mites pro eis? Cecidit Babylon, & claritas nominis eius obſcurata eſt. Conſiderate imperium aureum, argenteum, æreum, & ferreum; Chaldæos, Perſas, Græcos, & Romanos: nonne lapis vnus, ſpecie vilis, abſciſſus de monte, ſine manibus, comminuit eos? Fixum eſt decretum hoc: Quicunque honorificauerit me, glorificabo eum: qui autem cõtẽnunt me erunt ignobiles: Contẽnite, filij mei, quod apparet, & nõ eſt; & faſtũ ſæculi alta humilitate calcate. Diſcite à me, qui sũ corde humilis, & gloriã hominũ, teſte Patre meo, nõ deſideraui. Hæc eſt prima pars eruditionis meę, quã inſtillaui fideliſſimis diſcipulis, & imitatoribus meis; qui lætãtes ibãt à cõſpectu cõcilij, quoniã digni habiti ſunt, pro dulciſſimo nomine meo, cõtumeliã pati. Hæc eſt gloria abſcondita, ſub crucis humilitate, omnibus honoribus, & imperijs præferenda, & ſuper ſpeciẽ, & diuitias æſtimãda. Nolite ergo in re tãta obdurare corda veſtra: ſed alto mundi contemptu, ad immortalem gloriam per contumeliam crucis feſtinate.

CAP.

CAP. XVIII.

Hortatur ad odium Auaritiæ.

VAE vobis diuitibus, qui habetis consolationem vestram, in hoc mundo. Cur tam anxiè adoratis aurum, quod quidam appetentes errauerunt à fide, & inseruerunt se doloribus multis? Nihil nisi terram diligitis, & opes meas cælestes obliuioni tradere festinatis. Citò cum dolore amittetis, quæ nunc cum illicita delectatione possidetis. Scriptum est enim dictante spiritu meo: Dormierunt somnum suum, & nihil inuenerunt omnes viri diuitiarum in manibus suis. Fugite ergo auaritiam, quæ est idolorum seruitus: & præter me, nullas opes æstimate. Tantundem enim amori meo detrahitis, quantùm in bonis caducis collocatis. Minùs enim me amat qui mecum aliquid amat, quod propter me non amat. Nonnè considerabitis, vos cito morituros, vt sitim cupiditatis extinguatis? Quorsum horrea noua ædificare, & domos æternas in terra peregrinorum fabricare quæritis, vt ibi argentum recondatis? The-

sauri-

saurizate potiùs vobis thesauros in cælo, vbi semper victuri estis, & misericordiis pauperum mihi Deo vestro fœneramini. Certè, semitæ omnis auari animas possidentium rapiunt, vt in terra deserta, inuia, & inaquosa, longè à salute mea, longo exilio demorentur. Deponite iam pondus terræ, qua grauamini: relinquite omnia, vt me, qui non habui inter vos, vbi caput reclinarem, sine onere sequi valeatis. Quomodo enim me expeditum, & currentem sequi poteritis onerati? Benè dixit Petrus fidissimus seruus meus: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te; neque enim exultasset mecum ad currendam viam, nisi pondus tantum abiecisset. Hoc ergo facite, & viuetis.

CAP. XIX.

Hortatur ad odium parentum, & consanguineorum.

SPIRITVS est, qui viuificat: caro autem non prodest quicquàm. Immo, non solùm non prodest caro, sed vehementer nocet. Ideò fideles amici

miei mei, qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt, ne fortè in vanum currerēt, aut cucurrissent, iuxta consilium meum, omnē carnalē propinquitatem oderunt, & quasi spiritus mei venenum euitarunt. Ex hoc numero fuit ille, qui lætabatur canens: Pater meus, & mater mea dereliquerunt me; Dominus autem assumpsit me; Non est inutilis commutatio, pro parentibus, qui ad seruitutem, & mortem generāt, à dulcissimo Patre meo, inter filios Sion inclytos, & amictos auro primo, amantissimè adoptari, & ad hæreditatē æternam ius habere. Sed mundus hanc adoptionem non cognouit, & mortiferis consilijs, quos Pater meus in suam adoptionem vocat, naturalis legis colore, & alijs æquitatis apparentis vmbris seducit. Quid est hoc? Ego qui à purissima genitrice mea nihil damni spiritualis pati poterám, vbi salutis vestrę causam agebam, quasi alienam non cognoui: & serui mei, à contagio carnis impuræ non timebūt? Sinite mortuos sepelire mortuos suos:

& in

& in æternæ salutis ingressu, vel progressu carnalium parentum blandimẽta, consiliaque vitate. Et ego suscipiam vos, quasi fidelissimos amicos, & suauissimos fratres meos. Pater meus, pater vester erit, & erit mater vestra, mitissima Virgo, quæ genuit me.

CAP XX.

Hortatur ad mortificationem sensuum.

ATTENDITE filij, quę dico. Sensus, & cogitatio hominum prona sunt ad malum ab adolescentia sua. Propterea, necesse est, vt mortificationem meam, in corpore vestro, semper circumferatis: Equus enim effrænis in abundantia virium suarum non saluabitur. Castigate sensus vestros, quasi iuuenculos indomitos, ne forte legem mentis transgrediamini. Nec durum vobis videatur oculos cohibere, ne mors intret per fenestras, & ostium circumstantiæ ponere labijs vestris, ne verbis indisciplinatis me offendatis: placebitis enim mihi valde, & pro visus mortificatione, videbitis lucem

lucem fplendidiffimam,quam videbat Tobias,& Ifaac, poftquàm caligauerant oculi eius Pro labiorum verò cuftodia, docebo vos dulciffimum fermonem meum, qui linguas infantium facit difertas.Certè fancti mei, qui regnum cælorum violenter rapuerunt; fenfibus fuis,quod volebant, conftantiffimè negarunt:& facti funt cuftodes lectuli Salomonis, tenentes femper enfem diftrictum,contra femur fuum. Senfuum enim pugna numquàm intermittenda eft,fi falui effe velitis,ne pereatis,vel à fagitta iracundiæ volante in die,vel à negotio impuritatis perambulante in tenebris, vel ab incurfu ambitionis, feu dæmonio meridiano. Nullus locus, nullum tempus, quamdiu mortales eftis, à fenfuum prælio immunis eft:ne igitur falutem veftram æternam contemnatis. Et quidem extremæ dementiæ eft, finere fenfus veftros duci in æternam captiuitatem: cùm poffitis per modicum laborem,& mortificationem, infinitam confolationem eifdem fenfibus, in cælefti regno meo, fuperuenturam comparare.

Quid

Quid quæritis delectationes impuras? Ad vera potiùs, & æterna gaudia, breui luctu, suspirate.

Cap. XXI.

Monet mortis memoriam.

VTINAM Filij Adæ saperent, & intelligerent, ac nouissima prouiderent; Vtinam & vos, qui non videmini repellere consilia mea, sæpe, ac serio cogitaretis, qualis anxietas in hora mortis ventura sit. Certè mundi desideria statim euanescerent, nequè in æternū peccaretis. Omnes ad mortem velociùs, quam à texente tela succiditur, properatis, paucitasque dierum nimis breuium finietur breui: & tamen mortis vix vnquam recordamini. Palatia sumptuosa, promptuaria plena, filiæque vestræ circumornatæ, vt similitūdo templi, apertè demonstrant, quid inter vos ipsos meditemini. Quid scitis, an prima, an media nocte, an galli cantu, venturus sim, & in virga directionis rationem vitæ petiturus? Ego dinumero gressus vestros, & tanquam in sacculo, signo debita vestra,

stra, quasi celeriter æs alienum exacturus: & vos mortem, nec per horam, cogitatis? Non placet mihi grauis obliuio hęc, ob quam puniui ciuitatem meum Ierusalem. Cùm enim essent sordes eius in pedibus eius, non est recordata finis sui. Si enim finem cunctorú viuentium præuidisset, quomodo pedes inquinasset? Transitus illius memoria cor premit, ne altum sapiat; sed in timore, ac tremore salutem operetur. Propter quod, filij mei, inter negotia, & gaudia sæculi, frequẽter mortis agonem, doloremque pensate: Vt per vias rectas iustitiæ; ac immaculatę legis meę, alacriter tendentes, in æternum non pereatis: sed tanquam fideles, ac solliciti serui, statim ac venero, & pulsauero, confestim aperiatis mihi, & intretis in æternum gaudium Altissimi Patris mei.

CAP. XXII.

Monet Iudicij timorem.

QVI iustificari quæritis, timete abyssum iudicij mei, in quo causas omnes filiorum Adæ, cùm accepero tempus, iudicabo. Dum ego culpas ho-

minum dissimulo, ipsi quasi tauri pingues sine fræno timoris exultant; Sed per memetipsum iuraui, quia mihi curuabitur omne genu. Ego faciã verbũ in Israel, quod qui audierit, tinnient ambæ aures eius. Tacui enim, diu silui & patiens fui: sed in suprema die iræ, vt parturiens, cum impetu, loquar: Nunc parco, & mitissimo corde inimicos meos ad pænitentiam, & veniam voco: tunc verò, quando erit tempus, quale non fuit, ex quo gentes esse cæperũt, deducã oẽs gẽtes in vallẽ Iosaphat & ibi disceptabo cum eis super nouissimo testamento meo. Ne abutamini, o filij, mansuetudine mea, quasi nunquã cũ iudice acturi: omnes enim vos manifestari oportet ante tribunal meũ, vt referat vnusquisq; pro vt gessit in corpore, siue bonũ, siue malũ. Misericordia mea superexaltat iudicium, vt posteà tàm seuerè puniã quàm misericorditer nũc ignosco. Timete irã meã pusilli, & magni, & per opera bona timorem futurum præcauete. Columnæ cæli contremiscent, & pauebunt ad nutum meum; nam in Angelica natura reperiam prauitatem: Quanto cer-

to ergo magis æquum est, homines, qui habitant domos luteas, pauere iudicium meum, nec bibere, quasi aquam, iniquitatem? Placeat vobis paternis visceribus dignum consilium meum: Si me propitium, in die vltionis, videre desideratis, ante diem rationis, me tanquam iudicem expauescite. Viuite in multa cordis sollicitudine, mihi soli placere studentes; non enim proderit vobis fauor, aut gratia hominum, si me priùs non placatis. Videte, quod ego sim solus, & nō sit alius Deus pręter me. Ego occidam, & ego viuere faciā, & non est, qui de manu mea possit eruere. Ego reddam vltionem hostibus meis: & ijs, qui oderant me, retribuam.

Cap. XXIII.

Monet fugam peccati.

NIHIL est, filij charissimi, quod iram meam prouocet, nisi peccatum: cuius causa, tactus dolore cordis intrinsecus, deleui, per diluuium hominem, quem formaueram; & excitatus sum ad puniendos inimicos meos, tan-

os, tanquam dormiens,& tanquàm potens crapulatus à vino. Iniquitatem odio habui,& abominatus sum: intolerabilis enim mihi est peccati turpitudo. Angelis non peperci,& horrendis supplicijs orbem terræ percussi: vt grande peccati malum pensare disceretis. Si ergo iram meam vitare cupitis; quasi à facie colubri, fugite peccatum,& per vias iustorum rectas ad me venire properate. Aedificent alij Babylonem,& qui in sordibus est, sordescat adhuc: vos autem, qui me sequi desideratis, ab omni peccato abstinentes curate, vt citò, ædificentur muri Ierusalem, atquè adeò, qui iustificatus est, iustificetur adhuc. Non est pars in filio Dauid ijs, qui peccare non timent: immo tradentur ipsi in manus gladij, & partes vulpium erunt. Rem quippe nefandam operati sunt,& vestimenta sua in sanguine Agni non dealbauerunt. Expurgate vetus fermentum, & sanctuarium cordis vestri, vbi habitare cupio, ne imposterum polluatis. Apparebuntque vultus vestri, coram me, formosiores, per abstinentiam pecca-

ti,quàm vultus eorum,qui in domibus regum nutriuntur in croceis, & amplexantur ſtercora peccati. Eſtote imitatores mei, ſicut filij chariſſimi,vt repræſentetis,imagine viua, innocentiam meam,& ſpurcitias peccati impolluto calle pertranſite. Hæc eſt ſapientia Iuſtorum,qui culpam magis, quàm inferni pænas timent: & ſtudioſiſſimè fugiunt incentiua peccati. In dies ſingulos quærunt aſpergi ſanguine meo, & mundari , ac ſuper candidiſſimam niuem dealbari.

CAP. XXIV.

Monet compunctionem cordis.

QVI mihi placere cupit,non quærit,altum ſapere : ſed in animo contrito,atquè ſollicito à me ſuſcipi. Propterea fugit omnia illa in quibus animus ſibi placet: & ea exercitia eligit , quæ mundi fugam,& lachrymas generant. Ex hoc numero fuit rex ille ſeruus meus,qui cùm eſſet paruulus,in oculis ſuis, nihil curans regni magnitudinem, media nocte ſurgebat, ad confitendum mihi,& innumeris ſuſpirijs , &

rijs,& gemitibus potum cum fletu miſcebat. Filij huius ſæculi, qui dignitates magnas ambiunt, & qui amore diuitiarum deſcendunt mare in nauibus, facientes operationem in aquis multis, & illi etiam, qui per negotia quoquè licita nimis diſtrahuntur, rarò valdè compunctionem habent. Amici verò mei, quorum anima concupiſcit, & deficit in atria mea, inter ipſa negotia, ſuſpirant ad me, & ſtatis horis, intrant in cubiculum, clauſoque oſtio, effundunt in conſpectu Patris mei orationem ſuam, & tribulationem ſuam ante ipſum pronunciant. Ex quo fit, vt compunctionis ſenſus deſcendat ſuper humilia corda ipſorum, ſicut pluuia in vellus, vel ſicut ſtillicidia ſtillantia ſuper terram. Et vos ergo, filij mei, alta fugientes ſalutarem peccatorum dolorem, & compunctionem in abſcōdito requirite: flere diſcite: & dulciſſimis lachrymis ſtratū veſtrū in ſilētio noctis rigate. Et in vigilia matutina, cordis contriti ſacrificiū odorabor: & reducā ſuper inimicos veſtros aquas maris, cum intima lętitia cordis veſtri.

CAP. XXV.

Hortatur ad perfectam conuersionem.

VSQVEQVO, filij Adæ, claudicatis in duas partes? Mihi ex toto corde seruire renuitis, & mundo partem cordis malè diuisi destinatis? Quid dicam vobis? cur me quasi durum Dominum timetis? Conuertimini ad me, & ego conuertar ad vos. Ego enim nunquàm nocui viro, qui vellet seruire Patri meo: populus autem meus, si non contempsisset me, non alleuassem lanceam meam super eum. Nunc verò quid vultis faciam vobis? Ero Deus vester, & mitissimo corde filios prodigos suscipiam, quamuis substantiam consumpserint viuendo luxuriosè. Nō reijcio publicanos, sed infinita dulcedine illis, ad primum gemitum, reconcilior. Non irascor seruo nequam supplicanti: sed decem millia talenta, ad solas preces, dimitto. Quare ergo vos de me non benè opinamini, & ad me toto corde reuerti dubitatis? Sacrificate mihi corda vestra, & per ignem exaudiam

audiam vos: & numerabo inter fidelissimos amicos meos. In misericordia reducam vos, & adducam per torrentes aquarum in via recta, nec impingetis in ea: quia factus sum vobis pater, & populus vester, meliùs, quàm Ephraim, primogenitus meus est. Eritis mihi fœderati, nam, ab antiquo, dilexi vos, & luctum vestrum in gaudium cõuertere decreui. Sufficit præteritum tempus peccato impensum: nunc verò, sicut exhibuistis membra vestra seruire peccato sub tyrannide Pharaonis, sic (quod reliquum est vitę) exhibete illa, vt seruiant iustitiæ, sub imperio suauissimo filij Dei, qui regnauit à cruce, & domuit orbem non ferro, sed ligno. Soluite iam vincula colli vestri, captiui Adæ filij, & ad libertatem filiorum Dei respirate. Proijcite iam idola mundi de medio vestri: vt in corde vestro solus possim habitare. Mundamini balneo sanguinis mei, qui per sacramẽta influit in animas vestras: & inter viua, perfectaque Ecclesiæ sponsæ meæ, membra, spiritu vitali meo regi, ac dulcissimo Iustorum consortio frui properate.

PARS SECVNDA DE VIRTVTIBVS,

Quarum actus Iustorum prudentia præscribit.

CAP. I.

Docet IESVS CHRISTVS summam sapientiam, in vitæ puritate, veroq; virtutum cultu, consistere.

SENECTVS venerabilis est, charissimi filij mei, nō diuturna neque annorum numero computata: Cani enim sunt, incontaminati sensus hominis: & ætas senectutis vita immaculata. Vtinā verbū crucis, quod ijs, qui salui fiunt, Dei virtus, & sapientia est, semel saltem adhæreret visceribus vestris, vt loti anima, & corpore, ascendentesque de lauacro pretiosi valde sanguinis mei, cordis puritatem seruaretis. Ipsa enim puritas secretò erudiret vos, & occulta sapientiæ meę suauissimo magisterio manifestarē vobis.

bis. In maleuolam quippe, & coinquinatam animam non introibit sapientia mea, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Ille verò solus ad æternitatem sapiet, qui ingreditur sine macula, & manus suas seruat innoxias, ne peccato vllo fœdetur. Hæc est altior mũdo eruditio mea, quã Dauid seruus meus accepit; dum super senes intellexit, quia mandata mea, immaculato corde, quæsiuit. Hæc est mentis maturitas, quam Agnes tenera puella, & dulcissima sponsa mea, comparauit: Infantia siquidem cõputabatur in annis: Sed erat senectus mentis immensa. Et omnes, qui per veras virtutes (quę sunt ipsamet animæ pulchritudo) exhibent mihi puras animas suas, non habentes maculam, neque rugam, numerantur inter senes longæuos regni mei, sapientiæ laude, in consilio iustorum, celebratos. Abstergite ergo, filij, sordes mentis, & accuratissimo virtutũ mearum studio extollite manus puras in sancta: faciemque meam suauissimo noui sacrificij odore, requirite.

CAP. II.

Hortatur ad primam ætatem, per veras Virtutes, Deo consecrandam.

OFFERTE mihi primitias, chariſſimi filij, ætatemque primam, ſacrificio matutino, antequàm polluamini, mihi conſecrate: & placebitis mihi ſuper vitulum nouellum, cornua producentem, & vngulas. Quid vobis cum filiabus Madian, quæ veros filios Iſrael carnali gratia corrumpunt? Ne ſequamini Moabitides, & Sidonias: certiſſimè enim ſubuertent corda veſtra. Sacrificate mihi potiùs primum ætatis florem, & inter nouellas pietatis plantas, iuſtitiæ decorem germinate. Certè, ſi ſciretis, quàm glorioſum ſit, ab ipſa pueritia, mihi ſeruire; tæderet vos mundanæ conſolationis, quæ teneras, ac inexpertas animas ſeducit. Felices illi, qui ab infantia diſcunt timorem meum, quo amabilem ætatem illam à corruptione præſeruent. Quaſi lilia, inter ſpinas, in paradiſo meo, florebunt: & tanquam cedrus, quæ in libano

libano est, multiplicabuntur. Quasi cinnamomum, & balsamum aromatizans, virtutum cum ætate crescentium odorem, in Ecclesiæ meę plateis, effundent. Et ego habebo in deliciis dulcissimam iuuentutem, quæ vt mihi seruiret, parentes, & amicos nesciuit, mundum negauit, & me, super omnia æstimare, quærere & diligere decreuit. Erunt mihi sicut Samuel, & Tobias fidelissimi serui mei, qui à primis annis vsque ad senectutem mihi placuerunt. Benè incipient, meliusque proficient, adhucque multiplicabuntur in senecta vberi. Et benè constantes erunt, vt posteris suis annuncient, quoniam misericors valde sum ego & glorifico dilectissimos amicos meos.

CAP. III.

Hortatur ad exercitium fidei.

MIRVM est, filij charissimi, quanta sit ingratitudo vestra, circa exercitium fidei; quæ sicut lucerna lucet in caliginoso mortalis vitæ loco, donec dies æternitatis illucescat, & lucifer diuinus oriatur

in cordibus vestris. Certè vobis datum est, nosse mysterium regni Dei, participesque fieri cælestium sacramentorum, vt cognoscentes ea, quæ carneis oculis videntur, temporalia esse, vosque, vbi modò non videtur, habere meliorem, & manentem substantiam, vsu fidei, contemneretis momentanea, & diligeretis æterna. Nunc autem fidei exercitium obliuioni traditur, quasi ad benè viuendum parùm salutare esset. Non placet mihi obliuio hæc, quæ multos quoque seruos meos occupauit: non enim vtuntur fide mea, in prosperitatibus, & aduersitatibus, vt omnia vincant, & se à peccatis immunes conseruent. Certè Moyses seruus meus, grandis factus, fidei exercitio, negauit se esse filium filiæ Pharaonis, magis eligens affligi cum populo Dei, quàm temporalis peccati habere iucunditatem, maiores diuitias æstimans thesauro Aegyptiorum improperium meum. Aspiciebat enim, accenso fidei lumine, in remunerationem, quam, sine fide, non aspiceret. Sic & vos, filij mei, quibus reuelata sunt mysteria infinitæ

finitæ consolationis plena, quæ à sapientibus, & prudētibus Pater meus abscondit, debetis fide cor syncerum firmante vti, ad mundi gloriam despiciendam, & crucis disciplinā, præ diuitijs, & honoribus, æstimandam. Videte quàm parùm profuerit tot sectis Philosophorum, definientium, diuidentium, argutè disputantium, illa sterilis cognitio creaturarum, quia non fuit eis datum, vt cognoscerent me. Recogitate grande beneficium hoc, & cum intima gratitudine, ob reuelationem fidei meę, in corpore meo, quod est Ecclesia, me auctorem salutis vestræ laudate. Sitis synceri, non scrutantes, in mysterijs altissimis fidei, Maiestatem meam, ne fortè à gloria opprimamini: sed in captiuitatem redigentes omnem intellectum in obsequium fidei: quæ mites animos mihi, sine discussione credentes, & corda casta requirit.

CAP. IV.

Hortatur ad spem.

IACTATE in me, filij, cogitatum vestrum, & ego vos enutriam: proijcite in me pondus laborum, & afflictionum vestrarum, & ego illud tollā.

A ſæculo enim non eſt auditum, vt confunderetur, qui in me confideret. Dura ceruice, & incircumciſis cordibus mihi ſemper reſtitiſtis, adhuc & vos, qui inter diſcipulos meos eſſe cõtenditis. Non enim benè de me ſentire vultis, & contra miſericordias meas magnas, nimia puſillanimitate pugnatis: quaſi peccantibus parcere, aut vitiorum, & paſſionum tentationumque victorias concedere, aut temporalia bona ad æternam ſalutem profutura largiri nolim. Numquid infidelem promiſſorum redditorem me probaſtis? Quando defui ſuſpirantibus ad me? Certè, vel ex ipſa experientia conuincere poſſum, vos eſſe imitatores illorum, qui dixerunt: Percuſſit petrã, & fluxerunt aquæ, & torrentes inundauerunt: Nunquid & panem poterit dare, aut parare menſam populo ſuo? Quid vobis videtur de cæcitate hac? Profectò ſi ego potaui populum ſitiẽtem, ſine dubio ſperandum erat, me panem eſurienti populo daturũ. Quare ergo ſerui mei experti priores miſericordias meas, non ſperabunt poſterio-

ſteriores,quas experientia meæ dulciſ-
ſimæ bonitatis ſine difficultate pro-
mittit?filij modicæ fidei quare dubita-
tis? Ego ſum ipſa bonitas infinita, &
delector benefaciendo ijs,qui oderunt
me; nunquid ergo non miſerebor ijs,
qui me die,ac nocte requirunt? Si vos,
cum ſitis mali,noſtis bona data dare fi-
lijs veſtris; quantò magis Pater meus
cæleſtis dabit ſpiritum bonum peten-
tibus ſe?Nemo deſperet veniam,quan-
tumuis me grauiter offenderit: quo-
modo enim potero non parcere, qui
fuſo redemptionis pretio Saluatoris
officio,& ſuauiſſimo (Ieſus) nomine
glorificor;Porrò ſi confidenter voce-
tis me, & ſi fuerint peccata veſtra, vt
coccinum,quaſi nix dealbabuntur: &
ſi fuerint rubra, vt vermiculus,quaſi
lana alba erunt. Si enim,cùm adhuc
peccatores eſſetis,nec de me placando
cogitaretis, miſericordia mea præue-
nit vos: an credibile ſit,modò,quando
iam cor meum gemendo pulſatis, me
vos non exauditurum? Ne ſitis incre-
duli, & degeneres: quaſi temporalia
quoque bona vobis defutura ſint:man-

dabo quippe nubibus desuper, & ianuas cæli aperiam: pluam vobis manna ad manducandum, & filiorum pane saturabo. Respicite volatilia cæli, quomodo non serunt, nequè nent, & Altissimus Pater meus pascit illa, nequè vnum saltem eorum est in obliuione coram illo: quanto ergo magis vos, filij mei, pro quibus, dedi, in manus inimicorum, preciosam animam meam, non eritis mortui à corde Patris mei? Habete fidem Dei, dum laboribus, & tentationibus exercemini. Amen quippe dico vobis, si quis vestrum dixerit alicui monti; Tollere, & mittere in mare: & non hæsitauerit in corde suo, sed crediderit, quia quodcunque per me petierit, fiat, fiet ei. Ego enim noui cor Patris mei, à quo, si quis, per me filium suum dilectum, in quo sibi complacuit, aliquid postulauerit, liberalius, quàm dici possit, dabit ei. Quòd si non statim videtur semper exaudire, ideo id facit, quia sic expedit vobis, vt perseuerãter orãdo, maius meritũ, & maius gaudiũ comparetis. Sperate ergo in eo omnis cõgregatio populi, effundite in

conspe-

conſpectu eius corda veſtra: dico enim vobis, quia non fraudabit illos qui perſeueranter confidunt in eo.

CAP. V.

Hortatur ad amorem.

FILII præbete mihi deſiderata valde corda veſtra; & me, ex tota anima, totaque fortitudine diligite. Non poſſum quippe corda diuiſa ſuſtinere; nemo enim poteſt duobus Dominis ſeruire. Sed vt ratio, & experiẽtia docent, alterum diliget, alterum verò cõtemnet. In hoc certè apparet ſtultitia filiorum Adæ, quod cùm extra me requiẽ inuenire nõ valeant, trahuntur apparẽti voluptate rerũ tranſeuntiũ, & corda ſua pro nihilo vendunt. Species decipit eos, & fallaci decore abalienati ſunt retrorſum. Sequuntur deos alienos, qui cultores ſuos ficta deitate ſeducũt. Facti ſunt filij hominum, quaſi colũba ſeducta nõ habẽs cor, nidificantes in alienis tectis, vnde pulli paſsim ſurripiũtur. Sanius cõſiliũ eſt, filij mei, nidificare in foraminibus petræ, & in molli cauerna maceriæ, quam vobis præparaui; vt propinquitate cor-

cordis mei lætaremini, & exultaretis ad gaudia mea, quasi qui inuenit spolia multa. Ego vobis amicus, soror, frater, pater, mater, & sponsus effectus sum: & ad infiniti amoris ostensionem, quasi colonus in terra spinas, & tribulos germinante, feci, pro salute vestra, quę nemo alius fecit: quare ergo alienamini à me, & detrectatis dulcissimum consortium meum? Si vtilia quæritis, omnia mea bona vestra sunt: & ad hoc, vos inuitare decreui, vt fruamini æterna hæreditate mea. Si honorifica vultis: estote amici fideles, nimis enim honorificati sunt amici mei, nimis eleuatus est principatus eorum. Si delectabilia placent, magna nimis est multitudo dulcedinis, quam præparaui diligentibus me. Quocirca placeat vobis consilium meum, vt cordium vestrorum tributum mihi reddatis, si sũmi boni, in quo sunt omnia bona, vultis esse participes. Quid moramini expectati valde amici mei? Abijcite vanos amores, & verum amorem meum, quo nihil in terris, aut in cælis dulcius esse potest, super mundi diuitias, volu-

ptates,

ptates, & honores æſtimate. Fument mihi altaria cordium veſtrorum caſtos amores ſpirantium, & odorabor odorem infinitæ ſuauitatis, quem cupit anima mea. Conſiderate, filij, quantæ ſit conſolationis, affectum primogenitum mihi conſecrare, & quàm ſtricto iure, mihi omnia primogenita ſanctificare debeatis. Ego quippe ſum ipſamet bonitas, pulchritudo, & nobilitas infinita, cui amor quoque infinitus debetur: & extremæ dementiæ eſt, me relicto, impuris amoribus ſacrarium cordis fœdare. Quid iam expectatis? Placeat vobis amicitia mea magno pretio æſtimanda. Sum enim candor lucis æternæ, ac ſpeculum ſine macula, ſum diues inter omnes orientales, vt opibus augeam amatores meos; ſum corde mitiſſimo ad parcendum ijs, qui ſpreuerunt me, ſum eloquio dulciſſimus, vt ſuſpendam auditores ſcholæ meæ, ſum Rex cordium Pacificus, & rerum vniuerſarum ſummus Imperator, & tamen vos conditione viles, inopes, & ingratos, ſine præteritarum culparum exprobratione, quaſi fidiſſimos amicos

micos meos recipiam, & amplectar. Sinite ergo ad amorem meum, quo solo viuitur, saxea corda vestra moueri.

CAP. VI.

Hortatur ad pœnitentiam.

TAM graue peccati malum est, charissimi filij, vt si fieri posset pœniteret me fecisse hominem, quem formaui. Pugnat enim cum infinita bonitate, & puritate mea, & Maiestati meæ vilissimas creaturas anteponit. Obstupescunt cæli super hoc, & eius portæ desolantur vehementer. Peccata enormia multiplicantur super numerum arenæ maris: & filij, quos exaltaui, & enutriui, spreuerunt me. Quid dicam vobis? quid faciam generationi vestræ, quæ ad misericordias meas obduratur? Certè, si inimici mei, qui falsos deos colunt, maledixissent mihi, sustinuissē vtiquè: & propter ignorantiam, quodammodo illos excusassem. Vos autē, quibus illuxit formosa valde lux Euāgelij mei, excusationem non habetis de grauissimis peccatis, quibus irritastis me. Viri Niniuitæ surgent in iudi-

cio, cum generatione hac ingrati populi mei;& comparatione illorũ, qui ad prædicationem Ionæ pænitentiam egerunt, damnabuntur multi filij regni,& æterna excommunicatione eijcientur in tenebras exteriores. Inspirationes quippe filij Dei post tergũ monentis,& ad pacem,& reconciliationẽ corde mitissimo inuitantis,repulerũt. Nunc ergo vos, filij,infinitum numerum stultorum impænitentium ne sequamini,sed reuertimini ad cor. Accedite ad me de tenebris,& vmbra mortis,& candidissima luce gratiæ illuminamini:& facies vestrę non confundẽtur. Lugete fletu magno,vt doleri solet in morte primogeniti,quia venundati estis, vt faceretis malum,& balneo lachrymarum corda vestra lauate.Ne differatis vano consilio pænitentiam: iuxta enim est dies perditionis, & adesse festinant tempora. Videte, quid feceritis, dulcissima amicitia mea dissoluta, æternæ consolationis iure amisso, & sempiterni cruciatus reatu incurso. Venenum peccati festinat in mortem; festinate vos

vos per intimum dolorem, & sacramentorum remedium, ad vitam gratiæ pretiosissimam, iucundissimamque resurgere.

CAP. VII.
Hortatur ad amorem proximi.

RECORDAMINI, filij, noui ac dulcissimi testamenti mei, quomodo cùm dilexissem meos, qui erant in mundo, in finem dilexi eos: & ne obliuiscamini signi amoris mutui, quo volui cognosci discipulos, & amicos meos. Mandaui tempôre incolatus mei, & nunc per frequentissimas inspirationes idem repetens, hęc mando vobis, vt syncerissimo amore diligatis inuicem, sicut dilexi vos. Sanaui infirmos vestros: erexi languidos, afflictos consolatus sum: cum ijs, qui oderunt pacem, fui pacificus: publicanos, & peccatores amantissimè recepi: vilitatem, & rusticitatem non exhorrui: omnibus omnia factus sum: nec vllo tædio lassatus, exclusi aliquem à suauissima conuersatione mea. Quare ergo serui mei, qui videntur supra modum Apo-

ſtoli, pauperum,& debilium faſtidio vincuntur,& afflictorum onera portare recuſant?Qui viderit fratrem ſuum neceſſitatem patientem, & clauſerit viſcera ſua ab eo, quomodo charitas Dei manet in illo?Cauſantur ſe meliorem partem Magdalenæ dediſſe, & ad proximorum calamitates obdureſcũt. Quid eſt hoc? Qualis doctrina eſt hæc? non placet mihi ocium hoc, & commoditas parùm conſona proximorum dilectioni, quæ eſt plenitudo dulciſſimæ legis meæ.Eſtote miſericordes, filij, & miſerias fratrum veſtrorum promptiſſimo corde ſubleuate. Ne addatis afflictionem afflictis, quorum clamor penetrat viſcera mea. Ego enim Pontifex veſter,experientia quoque factus miſericors, noui crudelia corda filiorum Adæ, quæ difficilè ad fratrum ſuorum ęrumnas commouentur.Diſcite iam mores meos,& emollito corde iram,omnem,tædia,& aſperitatem ſuperate:Et ego recenſebo vos diſcipulorum meorum ſigno notatos, inter dilectiſſimos fratres meos:qui ſine fine gaudebunt adoptione Altiſſimi

Patris

Patris mei, & satiabuntur ab vberibus consolationis meæ.

CAP. VIII.

Hortatur ad obedientiam.

FILII dilectissimi, si vultis in mari magno, cuius fluctus ascendunt vsque ad cęlos, & descendunt vsque ad abyssos, securè nauigare, imitamini me: qui cùm essem filius Dei, didici ex ijs, quæ passus sui, obediētiam, & per obedientiam cōsummatus, factus sum omnibus obtemperantibus mihi causa salutis æternæ. Bonum est viro, cùm portauerit, iugum ab adolescentia sua. Si enim alijs, qui repræsentant personam meam, obedire assuescat, proprij iudicij, & propriæ voluntatis, qua ciuitas Babylonis ædificatur, pericula vitabit, & sub vmbra alarum mearum, ab æstu mūdi requiescet. Non ei nocebunt catuli leonū rugiētes vt rapiāt, & quærāt à Deo escā sibi. Ego quippe sū custos fidelissimus eorū, qui intellectū, & volūtatem mihi obediētiæ sacrificio immolāt, est enim holocaustum adipe, & pinguedine plenū in odorē suauissimū Patri meo. Væ illis, qui subesse nolunt, & pro-

& proprio iudicio omnia metiri volũt; qui lõgè recesserũt à mãsuetudine disciplinæ meæ. Cæci sunt, & seipsos præcipitabũt: cogitationes enim mortaliũ timidæ, & incertæ ipsorũ prouidentię sunt: neque valent ea mala vitare, quæ non valent à longè prospicere. Luciferi discipuli fiunt: & dum maioribus non acquiescunt, ad similitudinẽ Idololatrarũ peccant: quippe quasi peccatum ariolandi est repugnare, & quasi scelus idololatriæ nolle acquiescere. Vos autem filij, inclinate aurem vestram, in verba oris mei: & ijs, quos ego vobis præposui, fideliter quasi mihi ipsi obtemperate. Hæc est magna pars prudentiæ Iustorum, qui consilio meo regi desiderant. Hæc est omnis Religiosorũ iustitia, sapientia, & fortitudo. Hæc est via ligni vitæ, quam Cherubim flammeo, & versatili gladio clauserunt. Ite ergo, filij, & conficite viam hanc: vt sicut ego factus obediens vsque ad mortem, obedientię remuneratione Iesus vocor, & glorificor; ita & vos ad formosissimam gloriæ lucem, per obedientiam resurgetis.

CAP.

CAP. IX.

Hortatur ad Castitatem.

O Quàm pulchra est, charissimi filij, casta generatio, quæ cælesti claritate resplendet, Nec rosæ, nec lilia, nec hortorum amænitas, cum decore castitatis comparari possunt. Quàm splendidi Virginum, & monachorum chori in platea Ierusalem ex auro mundo, crystallo simillima sequuntur me, & dulcissimam Cæli Reginam genitricem meam? Immarcescibilis, & immortalis est gloria castitatis, quæ seruauit corpus immune à rugientibus præparatis ad escam, & quasi myrtha electa dedit suauitatem odoris. Ego virgo, & Virginis filius ardentissimè amo, quos singularis prærogatiua castitatis ampliori dilectione facit dignos. Sunt mihi quasi colũbæ, quæ lacte sunt lotæ, & sine vllo inquinamento, resident iuxta gratię meę fluenta plenissima. Delitiæ meæ sunt corda casta, quæ præter me amores omnes respuerunt, & vultus suos dulcissima pulchritudine splendentes, mihi so-

hi soli consecrarunt. Hæc sunt castra mea niue candidiora, & sapphiro pulchriora, quorum forma delector. His ego manifesto secreta mea, in his pono regium thronum meum. Hic est fructus plusquàm suauissimus laboris, & passionis meæ. Nunc ergo filij diligite me, & despondete mihi, quasi Virgines castas animas vestras, si placet vobis thalamus delitiarum mearum; vbi gustatur, in fonte ipso, infinita dulcedo amoris mei. Quid agitis vagantes per amores impuros, qui vos diuertunt à complexu meo? Eligite iam nuptias Agni candidissimi, & Virgineum florem per dolores, & agones, à spurcitijs carnis, impolluto calle præseruate. Et eritis fructus melle dulciores, in paradiso malorum punicorum, quæ amore sempiterno flagrant, in amænissimo paradiso meo.

CAP. X.

Hortatur ad Paupertatem.

NE timueritis, filij mei, cùm diues factus fuerit homo, & cùm multiplicata fuerit gloria domus eius.

Quoniam, cùm interierit, non sument omnia; nequè descendet cum eo in Infernum gloria eius. Certè melius est modicum iusto, super diuitias peccatorum multas. Ideo electi mei, timentes ne fortè reprobi fierent, diuitias, vel hæreditate acceptas, vel donatas repulerũt, & paucis contẽti, in labore, & fatigatione, in fame, & siti, in frigore, & nuditate, vitam mortalem agentes, ad supernam Ierusalem, vbi suas opes recondiderant, festinarunt. Maluerunt circuire in melotis, & pellibus caprinis, egentes, angustiati, afflicti, in solitudinibus errantes, in montibus, & speluncis latentes; quam mollibus vestiri, sicut qui in domibus regum sunt: ne fortè ob terrenam substantiam à regno cælesti excluderentur. Hæc fuit probatio fidei illorum multò pretiosior auro, quod per ignem probatur: nã modicum passi, æternas opes, & inæstimabilia gaudia, compararunt. Imitati sunt me pauperem, & in laboribus probatum à iuuentute mea: permanserunt mecum in tentationibus meis: & ideò regnant mecum in amplissimo

regno

regno meo. Et vos ergo, filij, tantam habentes impositam nubem testium, per patientiã boni operis, per incommoditates, & abiectiones, quæ sunt ditissimæ paupertatis comites, ad me venire properate. Cauete mundi cõsilia, quæ & seruos meos subducere solent, dum paupertatis statum profitentes, nihil necessarium sibi deesse volunt, & indignè ferunt si desit. Non docui ego has doctrinas hominum me patientẽ sequi recusantium. Non sunt hi veri, ac beati pauperes spiritu, quorum est regnum cælorum. Ne sequamini prę-ceptores hos, quos ego non misi, prophetas hos, quibus ego non sum locutus. Estote veri, & synceri discipuli mei, & paupertatem, dulcissimam spõsam meã, cælestibus gaudijs fœcũdissimã medijs visceribus imprimite, & ego scribam nomina vestra in medio corde meo.

CAP. XI.

Hortatur ad humilitatem.

SI SCIRENT homines, ô filij dilectissimi, donum Dei, quo humilia corda gaudent: Si scirent, quàm sit propitius Altissimus

Pater meus erga humiles trementes sermones eius: & si saxis duriores essent, ad humilitatis studium conuerterentur. In altis habitat Pater meus, & superbos præcipitat: Sed humilia corda amantissimè respicit in Cælo, & in terra. Suscitat à terra inopem, & de stercore erigit spiritu pauperem: vt sedeat cum principibus, & solium gloriæ teneat. Et ego quidem, qui in terra, quam dedi filijs hominum, humilitatem exercui (vbi, licet essem vnigenitus à Patre, plenus gratiæ & veritatis, regnare nolui) humiles animos, tanquàm dulcissimos fratres meos, amplector. Tanta est enim suauitas humilitatis, quam à præsepio vsque ad crucem verbis, & operibus sine intermissione, docui; vt à simplicium, & humilium conuersatione abstinere vix possim. Si ergo vobis placet societas, & conuersatio mea, recumbite, filij, in nouissimo loco, & paruuli estote in oculis vestris. Non enim habitabit in medio domus meæ, qui facit superbiam: superbo oculo, & insatiabili cordi nunquam amicus ero. Respiciam potiùs in

ùs in orationem humilium, nec ſpernam vnquam preces eorum: facti ſunt enim ad proportionem humillimi cordis mei. Veni ego vobis miniſtrare, & meipſum exinanire, vt in me quid à vobis agendum eſſet, diſceretis. Ego verſus ſum hominibus in parabolam, factus, opprobrium hominum, & poſtrema abiectio plebis: quomodo ergo faſtum aſſumere, & maiores alijs videri contenditis? Quomodo ſub nomine chriſtiano, quod mundi contemptum, & demiſſum cor ſonat, elationem (capitalem inimicam meam) abſcondere tentatis? Quid eſt hoc? Nunquid non apertè reuelatus ſum ſeruis meis teſtificans, quia omnis qui ſe exaltat, humiliabitur? Quare ergo, perſunctiones etiam ſpirituales, & ſacras, magni in Eccleſia mea apparere deſiderant? Deſcendite iam, filij, è lateribus Aquilonis, & capitibus veſtris cinerem aſpergite. Vos vocatis me, Magiſter, & Domine, & bene dicitis: ſum etenim. Si ergo ego Dominus, & Magiſter laui pedes veſtros, & vos debetis alter alterius lauare pedes. Exemplum enim, quo

ferrea corda domarentur, dedi vobis,
vt quemadmodum ego, flexis genibus,
feci vobis, ita & vos, demisso corde, fa-
ciatis.

CAP. XII.

Hortatur ad mansuetudinem.

ATTENDITE, filij, legem nou
testaméti mei, & subdite collum
iugo suauissimæ mansuetudinis meæ
Sedes superborum destruxit æternu
Pater meus, & sedere fecit mites pro
eis. Propterea ego, qui mitis sum super
omnes, qui morantur in terra, pacifi-
co regno cordium, constitutus sum rex
ab eo, super Sion montem sanctum e-
ius. Sed & purissima Virgo, & genitrix
mea, quæ est inter omnes Adæ filios
mitis, ciuibus supernæ Ierusalem, v
Regina mundi, præposita est. Hoc est
regnum amicorum meorum non pu-
gnando, sed parcendo, & perferendo
paratũ, cui cessit lacerans fortiter vn-
gula, nec immobilia carpsit penetra-
lia. Hoc est regnũ eorum, quos ego cã-
didissimus Agnus Dei, misi in omnem
terram, tanquàm agnos inter lupos.
cùm

cùm domui Orbem non ferro, sed ligno. Hæc sunt elementa prima scholæ meæ, humilitas, & mansuetudo. Vos ergo, filij, quibus placet secreta, & mũdo incognita eruditio mea, estote mites corde, & omnes contumelias, & improperia, velùt agni coram tondẽte se obmutescentes tolerate. Ne moueamini de statu serenitatis, & tranquillitatis vestræ, cùm irridemini: sed omnem amaritudinem, & asperitatẽ, abijcientes, hilarem semper faciem, in spiritu lenitatis ostendite. Tanquàm oues ad occisionem duci vos sinite, & inimicis in vestra corpora sæuientibus vos inermes, & mori paratos exhibete: sicut ego feci, quando circumdederunt me canes multi, & cõcilium malignantium obsedit me: quando scilicet aperuerunt super me os suum, sicut Leo rapiens, & rugiens. Irascantur filij gehẽnæ, qui oderunt mansuetudinem meam: vos autem filij regni mei mitescite, & ad possidendam terrã permãsuræ beatitudinis vestræ patiendo, & tacendo festinate. Et ego vos eruditionis meæ consortes, mundi

contemptores, inimicorumque crudelium victores ex dulcissimo victoriæ genere surgentes, coronabo.

CAP. XIII.

Hortatur ad patientiam.

APERITE aures cordis, filij mei, dum fluit, quasi ros eloquium meum: & quæ moneo, benè percipite. Audite hæc omnes gentes, auribus percipite omnes, qui habitatis orbem, quique terrigenæ, & filij hominum, simul in vnum diues, & pauper. Os enim meum loquetur sapientiam, & meditatio cordis mei prudentiam. Rarissimè apparet inter Adæ filios, qui in tribulatione sit patiens: & tamen multi, patientiæ occasiones studiosissimè fugientes, serui mei cupiunt apparere. Ad tempus credunt, & in tempore tentationis ignominiosè recedunt. Et quidem tolerabiliùs esset hoc infidelitatis genus, si me non cognouissent; & quæ ego innocens pro illis peccatoribus pertuli, non credidissent. Nunc verò, cùm hæc omnia cognouerint serui mei, quid dicam, dum video illos fieri, sicut filij Ephrem, intendentes, & mittentes,

tentes arcum, & conuerti ad fugam in die belli? Dicunt se filios Patris mei esse, & promittunt se scientiam Dei habere, & mecum mori desiderare: & statim, attentationem aliquam, infirmitatem, ariditatem, vel aduersitatem aliam eis immitto, vt probem, an ambulent coram me in veritate, & vt tanquàm aurum in fornace illos examinem; tristitia magna absorbentur, & murmurant contra me. Quid est hoc? Vsquequò non credet mihi populus meus, quem per desertum, quod non seminatur, in terram spatiosam, & suauissimo fructu fœcundam deducere decreui? Ne credatis filij, carni, & sanguini, nec prudentiæ humanæ fidatis. Sit vobis, velut thesaurus pretiosissimus, quælibet occasio patiendi aliquid propter me: & hæc sit vobis summa consolatio, in hac mortali vita laboribus, exerceri. Hoc est signum electorum meorum, quos exerceo, & tento, quemadmodum tentaui Abrahã fidelissimum amicum meum. Hæc est nota veræ charitatis, quæ omnia suffert, & tribulatione, tanquàm ignis

oleo, nutritur. Hæc est via tutissima, qua itur in Cælum, quæ mihi conformes efficit, quos prædestinauit in adoptionem filiorum clementissimus Pater meus. Hac via tetenderunt sancti mei, qui per labores, & pericula, regnum cælorum violenti rapuerunt. Estote ergo vos, filij mei, fortes in bello, & orate cum illo, qui dicebat: Proba me Domine, & tenta me, vre renes meos, & cor meum. Et post agones mortalitatis, inæstimabili consolatione dilatabuntur corda, & corpora vestra: & fruemini beatissima luce mea.

CAP. XIIII.

Hortatur ad gratitudinem.

EX quo formaui hominē, ô filij mei, non cessaui die, ac nocte illi benefacere, & dolui super angustijs eius, sicut mater dolere solet super afflicto vnigenito filio suo: Nec requieui videns afflictionem eius, donec descendi, vt liberarem eum, in similitudinem hominū factus, & habitu inuētus, vt homo. Factus sū Pontifex corde misericors, tentatus per omnia, pro similitudine

dine absque peccato. Nullum officium prætermisi, vt exaltarem, & solarer filios Adæ fratres meos, quos hæredes feci noui, & dulcissimi testamenti mei. Omnem substantiam domus meæ pro dilectione, gratitudineque donaui. Si fortè dona, quibus feræ mansuefiunt, saxaque mouentur, corda hominũ emollirent. Nunc vero, post tot, tantaque infiniti amoris signa non est, qui debita gratitudine respondeat tenerrimo cordi meo. Quid faciam tibi generatio Adæ crudelis, quasi struthio in deserto? Ego plantaui te vineam electam ad delitias meas: quomodo conuersa es in amaritudinem, & fel draconum, vinea aliena? Quid est hoc? Nó est amor, non est gratitudo, non est inter homines, qui commemoret inæstimabilia beneficia mea. Canes ipsi, qui modico pane, cum multis verberibus à seueris dominis aluntur, si fortè absint, ob dominorum absentiam contristantur, & cùm eos domum reuertentes à longè vident, præ magnitudine lætitiæ exultant, & eis iucundissimè blandiuntur: & serui

mei, pro quibus dolores, & agones mortalitatis tuli, & quos carne, & sanguine meo paui & potaui, obliti sunt mei. Cõuertimini iam, filij mei, ad vos ipsos, & offerte mihi, in hostiam laudis, vitulos cordium, & labiorum vestrorum. Sacrificium enim laudis honorificabit me: & dabo vobis pluuiam voluntariam fontis viui, quem ingratitudo siccauerat. Si volueritis & audieritis me benefaciendi cupidissimum, bona terræ viuentium comedetis. Abyssus inuocabit abyssum in lege misericordiarum mearum: quæ descẽdent in capita vestra, sicut in verticem Nazaræi. Non erit terra vestra, sicut terra Aegypti, in qua, in hortorum morem, aquæ per fossas ducuntur irriguæ: Sed meliori sorte largissimas de cælo pluuias recipiet: Et ego allectus gratitudine vestra, prosperabo vos victuros mecum cum sole, & vltra lunã, & numerabo vos inter dulcissimos filios cordis mei.

CAP. XV.

Hortatur ad fortitudinem.

CERTATE bonum certamen fidei, ô

dei, ô filij, vt apprehendatis palmam vitæ æternæ. Estote fortes in bello, & pugnate viriliter cum antiquo serpente: & accipietis regnum sine fine permansurum. Ne timueritis eos, qui occidunt corpus, animam autem non possunt occidere Timete potiùs me, qui animas reproborum valeo perdere in gehennam: vt hoc timore armati, vanos periculorum temporalium metus expellatis. Si consistant aduersum vos castra, ne formidetis: ego enim vici mundum. habeoque in femore scriptum: Rex regum, & Dominus dominantium, Si fideles sitis ad legitimè certandum sub vexillo meo: vnus è vobis fugabit mille, & duo fugabunt decem millia. Pro nihilo enim humiliabo inimicos vestros, & super tribulantes vos, mittam validam manum meam. Si exurgat aduersum vos prælium dæmonum, & hominum, ne requiratis humana, & infirma nimis auxilia: quibus si quis innitatur, quasi baculi arundinei, & confracti perforabunt manus eius: sed quærite me, & signum crucis meæ, in quo vincatis, in acie castrorum

ordinata. Sed quid modò dicam vobis, de nimis delicatis militibus meis, qui apparentia tentationum, & persecutionum pericula expauescunt; quasi ab increpatione mea non dormitarent inimici eorum, qui ad prœliandum ascēderunt equos? An & ego non ascendi equos meos, & quadrigæ meæ est ipsa saluatio? Nimia debilitas fidei, nimia incredulitas, est hæc. Quid timetis vmbras amici mei? Sequimini potiùs me; mundum, tartarumque contemnite, & hostes vestri territi discedent. Si semel fortiter adhæseritis mihi, nequè mors, nequè vita, nequè persecutio, nequè gladius, nequè instantia, nequè futura, nequè creatura alia poterit vos separare à charitate mea. Ponite pedes vestros super colla regum Madian, & Reges Amorrhæos, vsque ad internecionem delete. Cùm ingruerit bellum magnorum periculorum, & occasio ferendæ pro me mortis institerit, recordamini mei: & in hostes vestros audacter irruite. Pugnate pro lege noui, & æterni testamenti mei, & victorias cogitate. Ego dux vester ero, & splēdidissimam

dissimam coronam ineffabili consolatione plenam, pro victoria reddam. Qui vicerit, faciam illum columnam in templo Dei mei: vestietur vestimentis albis: & scribam super eum nomen suauissimum meum, & nomen Ciuitatis nouæ Ierusalem.

CAP. XVI.

Hortatur ad Iustitiam.

IVSTVS est Altissimus Pater meus, & iustitiam dilexit, æquitatem vidit vultus eius. Quocirca, filij mei, si tanti Patris adoptio vobis placet, iustitiã toto corde diligite, & iniquitatem odio habete. Reddite quæ sunt Cæsaris Cæsari, & quæ sunt Dei, Deo. Reddite mihi sacrificium cordis contriti, & humiliati, & perenne amoris holocaustum in altaribus cordium immolate. Reddite superioribus fidelissimam obedientiam, æqualibus suauitatem, minoribus instructioné in spiritu lenitatis. Nemini quicquam debeatis, nisi debitum vnum, à quo vos liberare nolo, scilicet vt inuicem in æter-

in ęternū diligatis Hoc dulcissimo mutui amoris debito excepto, reddite vnicuiq; quod suū est: & merces operarij non maneat apud vos, subtilissimis enim vocibus clamat ad me. Qua in re, dolendum est, filij mei, quàm graui pōdere, conscientiæ principum terrenorum opprimantur. Vexant enim pauperculos subditos suos, sicut olim Pharao populum meum, laterum, & palearum, pensum extorquentes, & iniusta vectigalia crudeliter imponentes ijs, qui in medio platearum, fame pereunt: & tamen non curant gemitus pereuntium. Verùm propter miseriam inopum, & gemitum pauperum exurgam ego: & potentes de sede deponam. Illi deprauant iudicium, pupillo non iudicant, humilem, & pauperem non iustificant, & causa viduæ non ingreditur ad illos. Ego tamen veniam iudicare populum meum in iudicio, & pauperes in iustitia. Iudicabo pauperes populi, & saluos faciam filios pauperum: & humiliabo calumniatores, & præuaricatores, qui sanguinem innoxium effundunt. Seruite

mihi

mihi, filij, in timore, & ad iustitiæ decorem exultare: vt coronam iustitiæ, quam requiritis, immortalibus gaudijs plenam recipiatis.

CAP. XVII.

Hortatur ad silentium.

LINGVA effrænis, ô filij mei, capitalis inimica spiritus mei, casta corda in abscondito instruentis est. Et tamen non solùm sæculares homines, negotiatores terræ, & exquisitores humanæ prudentiæ, linguæ habenas relaxãt: sed etiam Ecclesiastici serui mei, & ij quoquè, qui in claustris orationi assiduè vacant, quicquid orando, & psallendo acquirunt loquacitate deperdunt. Malunt cum hominibus vanis, & fragilibus, quàm cum Vnigenito Dei filio verba facere. Tota die ædificant, & vna hora ædificium destruunt. O quàm longè recedunt à secreta, & suaui valde disciplina mea? Ego per annos triginta silui, & cùm essem Dei verbum, per tres tantummodo annos linguam exercui: & tamen non omnes serui mei capiunt verbum istud. Certè hoc exemplo, vsque ad

que ad ſtuporem admirando, deberent erudiri, & erubeſcere, & digitum ſuperponere ori ſuo: præſertim cùm experientiâ cognouerint, in multiloquio peccatum non deeſſe, & ex vna lingua indomita innumerabiles culpas, inquietudines, diſtractiones, & diſcordias prouenire. Profectò qui ſapiens corde eſt, ſedebit ſolitarius, & tacebit, niſi cùm charitas mea vrgebit illum. Immo & frequenter ſilebit à bonis, ne fortè lingua, quæ benè cæpit, poſtquàm incaluerit, malè concludat, & inæſtimabilem cordis tranquillitatem verborum tumultu perturbet. Fælices illi, qui non ſolùm prohibent linguam ſuam à malo, & labia ſua, ne loquantur dolum; ſed etiam à licitis verbis, propter me, abſtinent, & vix in ſua cauſa rogati reſpõdent. Ego certè, dum ageretur de cauſa vitæ, ac mortis meæ, interrogatus tacui, ita vt miraretur Præſes vehementer. Quapropter mirandum eſt, ſeruos meos non rogatos, ſine moderatione vlla, loquaces, & vanos eſſe. Quid ſibi vult licentia hæc, qua infælix anima effunditur extra ſe?

Ille

Ille pretiosus deuotionis sensus tanto labore collectus, quomodo tam facilè, ac vanè paucis verbis otiosis dissipatur. Vsquequò serui mei Religiosi sine intellectu erunt, non cōsiderantes, linguam, modicum esse ignem, sed magnam syluam incēdere? Vsquequò pacem cordis, quæ cum verborum licentia cohærere non potest, paruipendēt? Attendite filij, quæ dico, & silentium, quod est iustitiæ ornatus. & monasteriorum decor, studiosissimè colite. Et ego vobiscum intus loquar, & quasi modo genitos infantes, consolationis meæ dulcissimo lacte nutriam: & velut arca clausa noui testamenti, seruabitis Manna suauitatis meæ.

CAP. XVIII.

Hortatur ad modestiam oculorum.

OCVLI filiorum Heuæ deprædati sunt animas eorū: & portæ mortis, per incautum aspectū, apertæ sunt. Vidit mulier lignum visu pulchrum, quod vtinam non vidisset. Hæc est origo mortis, quæ in omnes homines pertrāsijt, & aspectū à ligno vitæ diuertit.

Propte-

Propterea serui mei, qui æternæ vitæ desiderio tenentur, auertunt accuratissimè oculos suos, ne videant mundi vanitatem, quæ stulta corda seducit. Meliùs est certè, filij mei, oculorum carnalium luce, cum salute animæ, carere; quam spectaculis mundi parùm castis, & pijs, ad æternam mortem vulnerari. Idcirco Iob, fidelissimus amicus meus, pepigit fœdus cum oculis suis, vt ne cogitaret quidem de Virgine. Turpes enim cogitationes illum vexassent, nisi Sanctum fœdus cum oculis pepigisset. Claudite, & vos, filij, mortis fenestras, & corda vigilanter custodite. Certè si desideratis delectabilia valde regni mei spectacula videre, formosissima corpora glorificata, & pulcherrimam vrbis sanctæ structuram (cuius ego, vt sapiens architectus, fundamenta in montibus sanctis posui) circumspicere; debetis à mortalium corporum aspectu libenter abstinere. Quin etiam, & propter præsentem internæ lucis claritatem, qua oculi cordis delectantur, immensæ vtilitatis, & consolationis est, oculos carnis coercere.

Profe-

Profectò, filij, doctrina hæc dulcissima de oculorum modestia, scholæ meæ propria est. Virginis enim filio oculi in altum surrecti placere non possunt. Atque ideò non frustra Euangelistæ mei notarunt, me oculos in rebus grauioribus subleuare solitum esse: quasi dicerent, me illos non subleuatos habere consueuisse. Et hæc iusta quærimoniarum causa est, quam habeo aduersum seruos meos imitatores filiarum Sion, quas odiui, eò quòd erecto collo, nutibus oculorum ibant. Etenim si considerarent, quid ipsi de interiori luce deperdant; & quale scandalum proximis opponant; modestiæ honestatem, & decorem studiosiùs quærerent, & inuenirent. Estote, filij, imitatores mei, & honestissimæ matris meę, & syncero columbarum intuitu, me solum intueri desiderate, accedenteque retributionis tempore, dicam vobis: Respicite iam, & leuate capita vestra, quoniam appropinquat expectata valdè, & infinitæ consolationis plena redemptio vestra.

CAP.

CAP. XIX.

Hortatur ad diligentiam.

HORA est iam, charissimi filij, vos de somno surgere, & breues dies vitæ, bonis operibus, ante noctem implere. Si enim Apostolis meis visum est, nouissimam horam esse (in cuius rei testimonium, significaui ego, per Angelum meum, seruo meo Ioanni, quæ oportet fieri citò) æquum erit vos cōsummationi sęculi propinquiores opera multa bona instanter operari. Filij huius sęculi in generatione sua prudentiores filijs lucis sunt: mirùm enim est, quàm celeriter currant ad solatia sua. Instante passionis meæ tēpore, quando sollicitè vigilādum erat, dormiebant discipuli mei, sed pes Iudæ festinabat in dolo, ad effundendum innoxium sanguinem filij Dei. Solā salutis æternæ causam homines lentè agunt: in cęteris omnibus causis, sine requie festinant. Quid est hoc? Quomodo mortis instantia, æternæ redemptionis amor,

amor, perpetui cruciatus timor, non extimulant corda vestra, ad currendas vias duras? Certè si infelices illi, quos æterna morte iustè damnaui, impetrarent à me vnam horam, è multis, quas vos pro nihilo perditis; tam diligenter, ac vehementer operarentur, vt annos multos peccando consumptos, hora illa, restaurarent, ne ad inferni tormenta redirent. Electi quoque mei, qui exultant in gloria, & lætantur in cubilibus suis, si modicum horæ spatium, ad operandum, & merendum obtinerent, ardentissimè negotiarentur, vt sempiternam consolationem augerent. Vos ergo, filij, audite disciplinam meam, estote sapientes, & nolite abijcere eam. Tempus breue est: Venit nox, in qua nemo potest operari. Negotiamini igitur, dum venio; & vigilijs, orationibus, ieiunijs, misericordijs pauperum passionum mortificatione, & omnium virtutum exercitijs, die, ac nocte, permansuras opes meas cupidissimè cōparate. Ego vos lassos recreabo: & recipiam vos plenos bonis operibus,

ribus, tanquàm comparticipes, & cohæredes infinitæ hæreditatis, & lætitiæ meæ.

CAP. XX.

Hortatur ad magnanimitatem.

SI sciretis, charissimi filij, quàm magna sit domus mea, & ingens locus possessionis meę, omnes labores, sudores, & martyria sanctorum meorum, exercitia leuia vobis viderentur. Ineffabilia enim sunt præmia, & solatia Iustorum, quæ præparaui in abscondito faciei meæ. Et licet omnia hominis membra verterentur in linguas, frustra laboraret omnis humana eloquētia, tanquàm, qui vase modico totum Oceanum vellet includere. Leuate oculos vestros in montes, & infinitam remunerationem sæpissimè cogitate: vt magna semper operemini. Respicite amatores mundi, qui terrenos principatus ambiunt, quam liberaliter opes suas effundant, quàm difficiles actus exerceant, quàm graues repulsas, dolores, & amaritudines, è calice dæmoniorum bibant: quæ tamen omnia

æquo

æquo animo ferunt, modò per exiguum tempus regnent. Quare ergo vos, qui mecum sine fine regnaturi estis, manus dissolutas, & genua debilia ad magnos labores, & agones non roboratis? Dixerunt milites Holofernis inimici mei, Iudith pulchritudinem admirantes: Quis contemnat populum Hebræorum, qui tam decoras mulieres habent, vt non pro his, meritò pugnare contra eos debeamus? Quomodo igitur, pro dulcissima pulchritudine supernæ Ierusalem, vos ignaui, filij mei, non animosè dimicatis? Parùm magnanimi estis, & nequè me, nequè amoris erga vos mei magnitudinem æstimatis. Nunquid ego vnquam dixi: Possum filios Adæ vna gutta sanguinis redimere, & reconciliare clementissimo Patri meo: nolo ergo totum sanguinem profundere, tot dolores, & ignominias hominum causa tolerare? Certè sine vllo termino, intrauerunt aquæ vsque ad animam meam; & cum essem infixus in limo profundi, Pater meus omnes fluctus suos induxit super me. Propter vos, filij, ve-

ni in altitudinem maris magni:& tépestas tribulationum demersit me. Vt quid ergo parcè mihi seruire, & non potius, quæ retro sunt, obliuiscentes, ad anteriora vos extendere certatis? Contemnite parua, & mediocria, milites mei, & scuto fidei, galeaque salutis armati, per infamiam, & bonam famam, per aduersa, & prospera, à dextris, & à sinistris, ad magnos honores, & coronas immortales dimicate. Qui vicerit, dabo ei sedere mecum in throno meo: sicut, & ego vici, & sedeo cum Altissimo Patre meo.

CAP. XXI.

Hortatur ad orationem.

SI victoriam vitiorum, & passionum desideratis, filij mei; si ascensiones in corde disponere, & ad cor altum accedere optatis corda sursum erigite, & orationis studio magnam diei partem consecrate. Ego enim diligo portas Sion, vbi exercetur cælestis conuersatio, qua nihil est in terris amabilius. Ibi spirat suauissima virtutum fragrantia, quæ

quæ eſt ſicut odor agri pleni, cui benedixit Dominus. Ibi flat aura lenis, quæ à mundi, & carnis æſtu corda refrigerat. Ibi puriſſima lux mea ſedentes in tenebris exhilarat. Ibi oleum lætitiæ participes meos inungit, & ad luctam, ſiue militiam vitæ diſponit. Ibi repletur adipe anima ſponſa mea, & aperiuntur labia exultationis, ad laudandum magnum nomen meum. Ibi ſalit ſicut ceruus claudus, & ſoluitur lingua mutorum, quia ſciſſæ ſunt aquæ in deſerto, & torrentes in ſolitudine: & anima, quæ erat arida, vertitur in ſtagnum, & ſitiens in fontes aquarum. Ibi communico humilibus corde ſecreta mea, & lacto manſuetos, & pauperculos ipſis vberibus ineffabilis conſolationis meæ. Ibi ego impero ventis, & mari, cuius procellis mites corde turbantur, & fit tranquillitas magna, ſimillima Cælo ſereno. Ibi ad præceptum meum omnes beſtiæ ſyluæ congregantur, oriente ſole, & collocantur in cubilibus ſuis. Ibi anima videt, & affluit, & miratur, & dilatatur præ magnitudine ineſtimabilis lętitię meę

Ibi patet fõs domui Dauid amici mei, vt bibant à me fõte viuo intima gaudia mea. Ibi miniſtratur frumentum electorum, & vinum germinans Virgines, mihi ſponſo ſuo, in thalamo meo caſtiſſimè adhærentes. Ibi pluit manna de Cælo ferens ſecum omne delectamentum, quo caſta corda fruuntur. Ib altaria cordium mihi fumant, & dirigitur ad me oratio pura, quaſi ſacrificium veſpertinum, in odorem ſuauiſſimum, quo quieſcit ira mea, quæ contra peccatores exardeſcit. Ibi deniqu exercetur liberaliſſimus, & benefaciendi cupidiſſimus amor meus. Diſcit ergo filij mei, ſapientiam hanc omnium bonorum genitricem: & doctrina hominum, præ huius amore contemnite. Hæc ſit prudentia, & pretioſiſſima eruditio veſtra, multis laboribus & conflictibus comparanda. Abijcit negotia ſæculi, pro dulciſſima parte c tij huius: & quidquid animam ab eo d uertit, (quantum per vos fieri poteri exhorreſcite. Ne ſequamini conſilia f liorum huius ſæculi, qui inter mund curas innumerabiles, ſpiritum oppr

munt

munt,ne ad me respirare possit. Væ illis, quam stultè agunt,quàm grauiter sibi nocent, quantis opibus,& solatijs seipsos priuant, quàm inhumanè me solum relinquunt. Felices illi, quorum hæreditas melle dulcior conuersatio mea est, & omne opus eorum oratio. Hæc sit, dulcissimi filij, hæreditas vestra: & in abscondito amplectar vos, quasi fidelissimos amicos meos.

CAP. XXII.

Hortatur ad perseuerantiam.

OMNE pietatis studium, ô filij, sine perseuerantia inane est, cum ad æternitatem non proficiat. Propterea, cum essem apud vos, perseuerantiam sępe prędicaui, cum scirem, eos qui mittunt manum ad aratrum, & respiciunt retro, non peruenturos ad coronam. Vtinam caperetis verbum hoc, & vsquè ad vitæ finem, in vijs iustitiæ ambularetis. Frustra enim benè cæpistis, si in media via deficiatis. Mirùm est, quāta sit hominum stultitia, qui cùm è seruitute Pharaonis liberati, & per desertum mortalis vitæ, ferè ad portas ter-

tas terræ viuentium ducti fuerint, labore modico, qui ſupereſt, deterrentur, & ad Aegyptum redire conſtituũt. Quid eſt hoc? Sic ſtulti ſunt, vt cum ſpiritu cæperint, carne conſummentur? Tanta paſſi ſunt ſine cauſa? O Inſenſati Adæ filij, quis vos faſcinauit? Currebatis benè ad coronam immortalem, nunc vero alius veſtram coronam accipiet. Ablatum eſt à vobis regnum Dei, ob ingratitudinem & inconſtantiam veſtram, & dabitur genti facienti dulciſſimos fructus eius. Parum laboris ſupererat, vt aſcenderetis in palmam, & colligeretis fructus eius, quibus in æternum veſceremini. Vano conſilio ſeducti eſtis, & tranſactos labores eneruatis. Vos ergo, filij, qui puro corde acceſſiſtis ad me, & cognouiſtis rectas vias meas, eſtote fideles vſque ad mortem, redimentes tempus, quoniam dies mali ſunt. Virum iniuſtum funibus peccatorum conſtrictum mala capiant in interitu: vos verò filios meos, qui me ſequi cæpiſtis, morientes ſequantur bona opera veſtra, & in oſculo

osculo pacis amantissimè claudam ego oculos vestros. Citò transit, quod currit in tempore: modicum est, quod superuicturi estis. Ego vos protegam, & dulcissima societate recreabo in hac molesta nauigatione, donec deducam vos in portum voluntatis vestræ, ac meæ. Bonum certamen certate, benè cæptum cursum consummate: & de labore fessi, fruemini aura spiritus vitalis mei, qui perflat hortos pensiles suauissimæ Sion, quam dilexi. Aspicite à longè amænitatem regionis, in quam ascenditis, circumeuntes terram Edom, & ad purissimas Iordanis aquas è siti deserti, suspirate. Ego suscipiam vos fideles seruos meos: & de capite Amana, vbi feræ habitant, surgentes humanissimè complectar: & æterno amore consolabor. Hęc sit perennis meditatio vestra, suspirijs, & gemitibus voces turturis imitantibus plena; donec liberati de corpore mortis huius, quæ per peccatum introiuit, & regnauit, gratiæ meæ decorem induti, immortale regnū immēsis diuitijs, & in-

æstimabilibus gaudijs plenum, gloriosa victoria, & infinita lætitia comparetis.

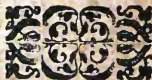
CAP. XXIII.

Hortatur ad custodiam, & augumentum virtutum.

CAVETE, filij, ne vulpes paruæ, quæ demoliuntur vineas, prouentum vinearum vestrarum, quas multo labore coluistis, impediant. Ne contemnatis minima, neque animi remissioni locum detis: habetis enim pretiosissimum thesaurum gratiæ, & virtutum, in vasis fictilibus corporum mortalium: & in vobis ipsis geritis, vnde certamina periculosa toleretis. Væ illis, qui cum rubore, ac sudore arduas virtutes, in schola mea compararunt, & quasi de victoria securi dormitare incipiũt. Non est consiliũ sanum, securè dormire, vbi fures effodiunt, & furantur. Sanius consilium est, quod dederunt pastores illi, qui in nocte natalis mei, erant vigilantes, & custodientes, vigilias noctis, super gregem suum. Certè mirabile est, homines super greges

greges pecorum vigilare ; & seruos meos nimium super se dormire, quasi in vanum acceperint animam suam. Nolite somno grauari, filij mei, quia in terra inimicorum estis, qui tota die constituunt vobis prælia. Currite velociter, & sic currite, vt comprehendatis. Date animas vestras pro testamento meo, parati potius mori, quàm cælestis gratiæ meæ, & virtutum mearum detrimentum pati. Nonne videtis, gehennæ filios diuitias ita custodire, & augere, vt inter spinas viuentes nunquam sollicitudine careant? Vtinam & vos diuitiarum mearum detrimenta timentes, staretis semper, vt custodes lectuli Salomonis gladium tenentes, ac solliciti propter timores nocturnos. Hæc est pars magna prudentiæ Iustorum, qui postquàm iusti facti sunt, diligentissimè vigilant, ne fortè reprobi fiant. Ibi culpam timent, vbi culpa non est: & præ desiderio mei, suspicantur fures, vbi non sunt. Gloria quippe, & diuitiæ in domibus eorum, quarum custodia sollicitudinem generat, receditque somnus ab oculis eorum,

rum, vt olim recessit ab oculis Iacob charissimi amici mei. Hæc sit, ô filij, æmulatio vestra: cauete, ne extinguatur in nocte lucerna cordis vestri: Manumque vestram mittite ad fortia, & nunquam à labore, & fatigatione, pro conseruanda cælesti gratia mea, animum relaxetis. Et ego laborantes adiuuabo, & replebo operibus bonis, quæ in pace mea vos morientes sequentur. Et suauissimus spiritus meus dicet iustis meis, vt iam benè probati, dulcissimè requiescant à laboribus suis.

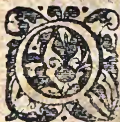
TER-

TERTIA PARS.

QVAE CONTINET multa consilia ad Christianam perfectionem comparandam.

CAP. I.

HORTATVR IESVS CHRISTVS ad perfectam omnium affectuum abnegationem.

QVICVNQVE sub vexillo crucis meę militare, & me patiētem sequi decreuistis, inclinate aurem vestram in verba æternæ vitæ meæ, & sermones meos in medio cordis abscondite. Ego veni in mundum, non pacem mittere, sed gladium: vt separarem homines non solùm à rebus terrenis, quas nimio amore possident, sed etiam à parentibus, & amicis, & (quod maius est) à proprijs affectibus, & desideriis, quæ mergunt homines in interitum, & ani-

mas meo sanguine redemptas in æternam seruitutem pertrahunt. Hæc est prudentia iustorum, qui non modò renuntiant omnibus, quæ possident, vt me currentem sequantur; Verùm, & animas proprias oderunt, vt creetur in eis cor mundum, & spiritus rectus innouetur in visceribus suis. Considerāt enim, quid acciderit peccatoribus insensatis, qui nimis amarunt stultas animas suas: qui, sicut oues, in inferno positi sunt, & mors depascet eos. Propter quod fortes facti sunt in bello aduersum semetipsos, vt abnegantes impietatem, & omnia sæcularia desideria sobriè, & piè viuerent in me: & fideli corde, in tempore retributionis mihi dicere possent: Ecce nos reliquimus omnia, & secuti sumus te. Vos ergo filij, qui vultis in Cælum ascendere de deserto mundi delitijs affluentes, abnegate vos ipsos, & deponentes omne pondus, leuate ad me manus puras, & immaculata corda mihi sacrificate. Neque durum vobis videatur, animam propriam, & omnia mundi bōna relinquere, propter me. Licet enim modico

dico tempore triſtitiam habeatis;ſuccedet expectata valde lætitia mea,qua gaudebit cor veſtrum. Certè omnis diſciplina in præſenti quidem,non videtur eſſe gaudij, ſed mæroris:poſteà tamen viris exercitatis per eam fructũ pacatiſſimum reddet iuſtitiæ. Ad veſperum tenebrarum,mundi demorabitur fletus:& ad clariſſimum apparentis gloriæ matutinum lætitia. Ne reſpuatis, filij mei, conſortium eorum, qui ſeminant in lachrymis,& in exultatione metent Relinquite omnia cõfidenter, & affectus omnes abſcindite propter me:& ego vita veſtra, anima, & conſolatio veſtra,& tota veſtri laboris merces ero.

CAP. II.

Monet reſpondere diuinis inſpirationibus.

EGO ſto ad oſtium cordis, & pulſo,cupiens introire, & requieſcere in reclinatorio meo,vbi poſui delitias meas. Hæc eſt deſiderata valdè requies mea in ſæculum ſæculi:hic habitabo,filij mei, quoniam elegi eam. Vos

discurritis, per vicos, & plateas, quærentes requiem in terra aliena: & ego quæro requiem in corde vestro, tanquàm in delitiosissimo thalamo meo. Semper enim in omnibus requiē quæsiui, & in hæreditate Domini libenter morabor, atquè in electis meis altas radices mittam. Si ergo tenemini vero desiderio præsentię meæ, ac æternæ salutis vestræ, aperite mihi pulsanti, & inspirationibus meis nunquam aures obturetis. Quid enim boni vobis accidere poterit, si mihi non pateat ianua domus vestræ, quam cęlestibus gaudijs implebit visitatio mea? Cauete, filij mei, dum inspiro vobis cęlestia desideria, ne surdi, & cæci efficiamini, sicut illi, quibus per annos quadraginta proximus fui, dicens: semper hi errant corde. Illi enim scientiam meam repulerunt: quibus idcirco iuraui in ira mea: ne introirent in requiem meam. Vos autem qui me humana carne vestitum, pręceptorem suauissimum, & mitissimū habetis, inspirationibus meis aures castas, & fidelia corda præbete: nequè lucem meam, quæ filiorum hæ-

reditas

reditas est, extinguite, vel obscurate. Certè fideles amici mei adeò sollicitè meis admonitionibus respondere solent; vt si, inter præsentis vitæ negotia, me intus loquentem, & orandi, vel legendi, vel aliquid pium agendi desiderium inspirantem sentiant, statim dicant: Hoc signum magni Regis est: eamus, & inquiramus eum, & offeramus ei, clauso cordis cubiculo, desideria nostra, quasi virgulam fumi suauiter olentis, ascendentem, ex aromatibus myrrhæ, & thuris. Hi sunt mihi charissimi: quia non student hominibus placere, sed adhærere mihi, & me omnibus mundi commoditatibus, & voluptatibus anteponere. At illi, qui inspirationes repellunt, vel citò exequi nolunt, iusto iudicio meo, in dies magis magisque alienantur à me, & cordis desolationem & obdurationem, in suæ infidelitatis pænam incurrunt. Imitamini, ô filij, Apostolos meos, qui, statim ac eos vocaui, relictis omnibus, secuti sunt me: & nullis humanis rationibus acquieuerunt. Et ego, dum inuocaueritis me; celeriter exaudiam

vos, &

vos, & è magna tribulatione venientes, ac super niuem sanguine meo dealbatos deducam in æternam requiem meam.

CAP. III.

Monet puritatem intentionis in bonis operibus.

BEATI serui illi, qui in omni opere suo, mouentur sola, & pura intentione placendi mihi. Qui simplicem oculum columbarum habentes, nihil desiderant, vel quærunt præter me. Sed væ mundo, quàm pauci sunt, qui commoditatem suam, vel lucrum, vel gloriam hominum non quærant. Circuite vias Ierusalem, & inquirite, an inueniatis virum facientem fidem, & non quærentem, quæ sua sunt: & propitius ero ei, & laudabunt eum in portis opera eius. Verùm scio huiusmodi viros rarissimè inueniri: & non solùm plebeios ignorantes viam Domini, sed optimates etiam bona opera, quæ faciunt, oculo nequam malæ intentionis corrumpere. Gloriantur ipsi etiam Ecclesiastici, qui videntur

rectè agere, se propter Ecclesiæ sponsæ meæ bonum in suis prælationibus, & dignitatibus laborare: & tamen redditus dignitatum, & honores hominum potiùs, quàm gloriam meam requirunt; testimonium ipsis perhibente conscientia ipsorum, & cogitationibus, cum remorsu animæ, inuicem accusantibus, & defendentibus. Quin etiam, quod magis dolendum est ipsi Religiosi, qui mundum contempsisse videntur, in suis exercitijs legendi, prædicandi, & consulendi, non tam mihi, quam hominibus placere student. In veritate dico vobis, quia Virgines fatuæ sunt: & dum laudes humanas expetunt, oleum lætitiæ, quam generat bona conscientia, in vasis cordium suorum habere nolunt. Quid est hoc? Vbi est fructus pretiosissimi sanguinis mei? Quomodo obscuratum est aurum antiquæ charitatis, qua serui mei, in Ecclesia primitiua, flagrabant: qui per Episcopatus, & officium prædicationis, non ad diuitias, & honores, sed ad tormenta, & persequutiones, propter me currebant? Reuertimini,

filij

filij mei, ad primam charitatem, & oculum intentionis inungite callyrio sanguinis mei; Vt in omnibus oneribus, & honoribus, nihil, nisi gloriam meam, requiratis. Et ego qui synceritate cordis delector, remunerabo labores mei causa susceptos: & sicut incorrupta intentione, confessi estis me coram hominibus, ita ego confitebor vos coram Altissimo Patre meo.

CAP. IV.

Hortatur ad resignationem in Dei beneplacitum.

NIHIL est, filij charissimi, quod maiorem cordis pacem generet, quàm perfecta resignatio in beneplacitum meum. Si enim in omni aduersitate, & prosperitate cor hominis in ijs, quæ facio, sibi complaceat; nulla ei nocebit aduersitas, quia nulla ei dominabitur iniquitas. Immo hauriet aquas in gaudio, à me fonte viuo, & amantissimo saluatore suo: quia siuè valeat, siue ægrotet, siue laudetur siue vituperetur, lætabitur in salutari suo, qui facit omnia, secundum consilium rectissimæ vo-

mæ voluntatis suæ. Hæc est sapientia viri iusti, quem non contristabit, quicquid acciderit ei: gaudet enim gaudio magno valdè, cùm omnia ei eueniant iuxta desiderium suum, quod semper cohæret, cum dispositione prouidentiæ meæ. Vtinam mundi sapientes, qui me condemnant, vt ipsi iustificentur, discerent prudentiam hanc, quæ non inuenitur in terra suauiter viuentium. Non adæquabitur ei topazius de Aethiopia, nec tincturæ mundissimæ componetur. Non lucebit aurum coram ea, nec appendetur argentum in comparatione eius. Inæstimabilis enim est perfecta resignatio cordis, quid ego velim semper attendentis, atq; in eo ipso dulcissimè requiescentis. Dolent principes terrarum super morte charorũ, nec vllã consolationẽ admittere volũt: & iustus lętatur morte primogeniti sui, quia ex mea voluntate succedit. Vos ergo filij, qui desideratis frui pace filiorum Dei, in omni euẽtu volũtatẽ meã spectate, & confidẽter acquiescite: & fidelissimi serui mei Iob verba celebrate: Sicut Domino placuit

placuit ita factum est: sit nomen Domini benedictum. Et ego paternam, & maternam curam vestri geram: circũducam vos per mundi desertum: & ero in vmbraculum ab æstu: totaque sæculi huius nocte ero vobis in clarissima illuminatione ignis. Si perfectè in meo beneplacito quiescatis, omnis substantia domus meæ vestra erit. Meus est dies, & mea est nox, ego fabricatus sum auroram, & solem, ego feci omnes terminos terræ, æstatem, & ver ego plasmaui ea. A solis ortu, & occasu, ab Aquilone, & mari, omnia subiacent imperio meo: neque est qui possit resistere voluntati meæ. Quocirca si voluntas vestra vna, & eadem cum voluntate mea sit, omnia vestra erunt, quia omnia obtemperabunt voluntati vestræ. Et peracto vitæ cursu, in signum regiæ dignitatis, sedebitis cum senatoribus terræ: & inenarrabili lætitia exultantes adhærebitis, strictissimo complexu, cordi meo, ad cuius proportionem formati estis.

CAP. V.

CAP. V.

Hortatur ad primam diei partem orationi assignandam.

AVDITE filij, quæ loquor, concrescit enim in pluuiam dulcissima doctrina mea. Omnia primogenita mea sunt: & proinde illa mihi sacrificare, primitiasque omnes in altaribus cordium vestrorum intima gratitudine, mihi offerre debetis. Certè qui manè vigilauerint ad me, pium, ac suauem inuenient me. Propterea iustus cor suum tradidit, vt vigilet ad me diluculo, antequam negotia, & sollicitudines mundi occupent sensus eius. Scit enim quanti ponderis sit, primas cogitationes, & prima desideria mihi consecrare, & omnem fiduciam in me ponere. Sic fidissimus seruus meus Dauid, magna sollicitudine, ante curas, & negotia regni, me quærebat, quod syncero corde cantauit aiens: Præuenerunt oculi mei ad te diluculo: vt meditarer eloquia tua. Beati, quos à somno excitat sollicitudo mei, vt in matutinis me-

nis meditentur in me: vt omnis eorum oratio, & operatio à me semper incipiat, & per me cœpta finiatur. Horum certè animæ in manu mea sunt: & quia primùm quærunt regnum Dei, & iustitiam eius, non tanget illos tormentū malitiæ, & mors animæ fugiet ab eis. Ego enim virtus, & vita eorum, odoratus suauissimum odorem holocausti matutini, defendam illos, & in processu diei, dirigam opera eorum, sicut ipsi summo mane direxerunt ad me corda, & corpora sua. Illos verò, qui mane surgunt ad ebrietatem sectandam, & sæcularia negotia sine timore meo gerenda, patiar vexari, & per ipsa, quæ agunt, excruciari: vt idola mundi, quæ colunt, surgant, & opitulentur eis, & in necessitate eos protegant. Væ illis, quàm grauiter errant non præuenientes faciem meā in laude, vt protegantur auxilio meo. Si ascenderint in altitudinē nubium, inde detraham eos: quia more gentilium, nō proposuerūt me adiutorem suum: sed sperauerūt in diuitijs, vel astutijs suis; & præualere tentarunt, in vanissima vanitate sua.

Vos

Vos ergo filij, ante ortum solis, & ante strepitum filiorum huius sæculi, in thuribulis cordium, amoris igne flagrantium, incensum orationis ponite, & adolete. Et ego vobis in silentio ad me suspirantibus præsto ero: imprimamque cælestia desideria visceribus vestris, quæ præ magnitudine consolationis, anhelabunt ad æterna gaudia, quæ vobis præparaui in primogenita ciuitate mea.

CAP. VI.

Hortatur ad solitudinem amandam.

SI scirent homines, quàm sit amabilis solitudo, quæ à iustis quæritur, vt gaudeant ibi mecum libertate filiorum Dei, ipsi etiam negotiosi filij sæculi, certis temporibus, iugum mundi proijcerent, & speluncas montium, ad quærendã faciem meã, sollicitè peterẽt. Inæstimabilis enim est dulcedo cõuersationis, & sapiẽtiæ meę, quã nemo principũ huius sæculi cognouit. Nõ enim potest inter tumultus negotiatorũ, abscõditæ suauitatis gustus inueniri. Propter hoc illi pauci sapientes antiqui: quibus dignus non erat mundus,

dus, extra turbas requisierunt me: & in remotissimis desertis dulcissimos spiritus mei fructus comederunt. Inter feras, & inter scopulos faciliùs, quàm in medijs vrbibus inuenitur sapientia mea. Ibi ad præceptum meum eleuatur anima, sicut Aquila; & in arduis ponit nidum suum, atque in præruptis silicibus commoratur. Ibi contemplatur escam melle dulciorem secretæ communicationis meæ: & affectus eius, quasi Aquilarum pulli lambunt sanguinem meum. Ibi ego loquor ad cor Ierusalem: dicoque verbum absconditum à mundi prudentibus: & quasi furtiuè suscipit auris cordis venas subtilissimi susurij mei Ibi ob silentij, & solitudinis opportunitatem, solus ego traho omnes vires animæ post me in funibus noui Adam, & in vinculis dulcissimæ charitatis. Vos ergo filij, exite de Vr Chaldæorum, & Niniuem ciuitatem grandem, certis saltem diebus, relinquite, ac remotum aliquem locum, vbi vobis occurram, eligite. Ne sequamini politica consilia, quibus certissime auertentur corda vestra, &

obdura-

obdurabuntur , ne placeat illis conuersatio mea. Videte quid egerint sancti mei: qui etiam curam animarum gerentes, (vt sine detrimento animarum suarum, alios saluos facerent) populos interdum alijs curandos, per dies aliquot committebant, mihique soli, totis viribus in solitudine vacabant: & fortiores ad laborem recurrebant. Fugite seruitutem Aegypti, & super montes Bethel, ad contemplandam cæli serenitatem ascendite. Crescite iam, & manducabitis cibum grandium, & tanquam fideles amicos me in deserto sequentes, aqua purissima, & suauissimis palmæ fructibus alam,

CAP. VII.

Monet recursum ad Deum, contra inconstantiam.

FILII, accedentes ad studium sapientiæ meæ, scitote inconstantiam periculosam infirmitatem esse. Trahitur hoc malum hæreditate Adæ patris vestri, qui per peccatum inconstans factus est. Hæc est conditio hominis, qui egreditur, & conteritur, & fugit ve-

fugit velut vmbra, nunquamque in eodem statu permanet. Væ peccatori, qui recessit à me, vera fortitudine, & firmamento suo, & ad horas singulas cōsilia mutat. Peccatum peccauit Ierusalem: propterea instabilis facta est. Migrauit à me, ferens secum inconstantiam cordis, & multitudinem seruitutis: & cùm regna multa peragrasset, non inuenit requiem. Væ columbæ, quæ ab arca recedit: quia in diluuio aquarum multarum, non inueniet, vbi possit requiescere pes eius. Sępe serui mei, contra regulas prudentiæ iustorum, sana consilia, quæ prius elegerant relinquentes, peccant aberrantes à meliori proposito, quod inspirauerat illis clementissimus Pater meus. Citò fecerũt, obliti sunt operum eius, & non sustinuerunt consilium eius. Et hæc est ratio, propter quam, parùm in schola mea proficiunt, quotidie incipientes ædificare, nec valentes consummare. Doleo vicem illorum, & vellem firmiter durarent in salutari consilio meo. Si ergo desideratis, filij, malum hoc grande vitare, recurrite ad me, totisque

que visceribus inconstantiæ remedium implorate. Ego enim vici mũdum, & veni curare instabilitatem eius. Neque vos frangat experientia huius mali, quo anima diu affecta, quasi luna mutatur, & ad singulos ventos, instar fluctuum maris commouetur. Ego enim congrego, sicut in vtre, aquas maris, & pono in thesauris abyssos. Et quando mihi placet, voco ad me discipulos meos, vt ambulent super aquas, tanquàm super solidissimam petram. Constantes estote, & videbitis auxilium meum præsentissimum super vos: dummodo fidelissimè statuatis, consilia à me inspirata in posterum sequi. Sinite iam in opiniones varias ferri, & propositum mihi placendi, quod arripuistis, vsquè ad mortem sustinere. Et ego cælesti fortitudine vobis adero, & firmabo super vos misericordes oculos meos.

CAP. VIII.

Hortatur ad sacramenti pœnitentiæ vsum.

SVMMVM malorum, filij charissimi, peccatum est, quod animæ vitã extinguit. Si ergo peccatis, cauete ne regnet in vobis peccatum, & festinate conuerti ad me, currentes ad balneum pretiosissimi sanguinis mei. Ne probetis consilia eorum, qui lætantur, cum malè fecerint, & exultãt in rebus pessimis, nec remedium pænitentiæ requirunt. Nimiùm stulti, & audaces sunt, qui Deum ad iracundiam prouocarunt, & æternæ pænæ reatum incurrerunt: & tamen, nihil de futuro cogitantes, comedunt, bibunt, & dormiunt, & ducunt in bonis dies suos. Mirùm est quomodo subitaneam, & improuisam mortem non timent, qui fecerunt sibi Deum inimicum. Quomodo non timent, ne sicut viuentes, sic in ira absorbeat eos? Horrendum est enim, incidere in manus Dei viuentis. Certè hi fatui, præsentis vitæ amore capti, oderunt animas suas, quarum remedium

medium non requirunt. Vos igitur filij, si ex humana conditione peccaueritis, ne differatis pænitentiam: sed planctum, & tristitiam, quæ salutem, secundum Deum, stabilem operatur, assumite. Leprosi si estis, & morti proximi, abstergite lepram balneo sanguinis mei, per sacramenti pænitentiæ canalem decurrentis: & caro vestra restituetur, sicut caro pueri paruuli: & recuperata candida gratię veste numerabo vos inter dilectissimos filios meos. Nec tædeat vos humilis confessionis, qua in animo contrito, detegitis peccata vestra: breui enim humiliatione, & verecundia æternam vitam cõparabitis. Certè modicum est, quod à vobis postulo, si consideretis bona, quæ ibi proueniunt. Grauiorem profectò pænitentiam ego pro vobis egi, quàm vos ipsi: Si enim appenderentur in statera peccata vestra, & calamitas, quam ego vestri causa pertuli; quasi arena maris, hæc grauior appareret. Properate ergo ad remedium vestrum, & ego suscipiam vos. Verba confessionis humilia, & feruentia proferte, qualia

seruus meus Dauid de peccato admonitus protulit, dicens ex intimis præcordijs, Peccaui. Et ego transferam à vobis peccata vestra: & effundam super vos aquam mundam, atquè mundabimini ab omnibus inquinamentis vestris. Et propter conscientiæ testimonium luctus vester vertetur in gaudium: secundum multitudinem quippe dolorum vestrorum, quibus afflixistis corda vestra, intimæ cõsolationes meæ lætificabunt animas vestras.

CAP. IX.

Hortatur ad sacram communionem.

EGO æterna sapientia ædificaui mihi domum humanitatis meæ, & vt facerem conuiuium pinguium medullatorum, miscui vinum pretiosissimi sanguinis mei, & posui mẽsam, ita vt panis conuiuarum esset purissima caro mea. Et postquam instruxi lautissimum conuiuium, non quieui: sed misi ad plateas, & mænia ciuitatis, seruos meos, & inspirationes meas, vt cordibus hominum loquerentur, & dicerent: Venite, comedite panem meum, &

um, & bibite vinum, quod miſcui vobis. Nunc autem pauci valdè ſunt, qui veſcantur vitaliſſimo pane meo, quaſi omnem ſaporem ſuauitatis, non haberet. Viæ Sion lugent, eò quòd non ſit, qui veniat ad ſolemnitatem meam, qua corda caſta dilatantur. O quàm ſtulti ſunt Adę filij, qui per eſcam mortui ſunt, & per eſcam viuificari nolũt. Quid eſt hoc? Quid optabilius, & ſuauius inuenire poſſunt, qui delectamenta mundi requirunt? Vbi eſt ſyncera fides, & purus amor, cuius nutrimentum, & fomentum, panis de Cælo miſſus, factus eſt? Certe facies Christiani populi exuſta videtur, quaſi non eſſet triticum, & vinum: & pellis eius, conſumpta carne, oſſibus ſiccis adhæſit. Ventum eſt enim ad calamitatem magnam, eò quòd plurimi filij Eccleſiæ ſponſæ meæ, ſemel tantùm in anno, panem vitæ comedunt: & libertatis genus exiſtimant, ad frequentem communionem non accedere. O ſtulti, & tardi corde ad credendum, & diligendum me! Nonne oportebat, quaſi graue mortis ſuppli-

cium timere,non ampliùs,quàm semel in anno,pane viuo refici? Quare ergo supplicium hoc ipsi Adæ filij sponte sua sibi sumunt, & fame mortalissima siccantur? Non est sanum consilium hoc: ingratissimo, & durissimo corde digna est alienatio hæc. Vos ergo filij, qui desideratis viuere propter me,frequenter manducate me. Aperite mihi penetralia cordis vestri,& intra viscera vestra meæ dulcedinis auida,recondite me.Dilatate os vestrum,& implebo illud:& extensis desideriorum brachijs amplectimini me. Certè tantus esse deberet dulcissimi panis amor, vt neque diebus, neque noctibus,ab altari, vbi seruatur sacramentum meum, recederetis: Solaque ineuitabilis necessitas vos ab eo loco violenter abstraheret.Recedite ab eis,qui me derelinquunt, & recedentes à me, non in cælo, sed in terra scribuntur, quorum alius discedit in villam suam,alius ducit vxorem, alius vadit ad Babylonicam negotiationem suam. Imitamini filios primitiuæ Ecclesiæ meæ vnanimes in domo, & sæpissimè communicantes

çantes in fractione panis, quo viuitur, & aperitur via ad immortalem vitam meam. Hæc sit negotiatio vestra: hæc sit sapientia, & fortitudo vestra; hæc sit delectabilissima exercitatio vestra. Accedite ad me, & inæstimabilem dulcedinem meam in ipso fonte gustate, & eritis leonibus fortiores, aquilis velociores, & facies vestra splendebit sicut sol. Et ego vobiscum habitabo: & splendoribus æternis, ac infinita lætitia, futuræ gloriæ prænuntia, implebo viscera vestra.

CAP. X.

Hortatur ad officia misericordiæ.

INDVIMINI filij mei, viscera misericordiæ, & afflictis compati, & succurrere discite. Hæc est requies mea, vt per vos lassæ manus roborentur, & genua debilia confortentur. Pauperculis, & contritis corde, tanquam mihi ipsi subuenite: & ego ipse, qui pauper fui in terra, quam dedi filijs hominum, retribuam ijs, qui in persona egenorum, honorauerunt me. Facite vobis amicos de substantijs ve-

stris,vt recipiant vos in æterna tabernacula. Si ad mensam meam, in amplissimo regno meo,cum principibus, sedere vultis; ne comedatis buccellam vestram soli: & inopes de velleribus ouium vestrarum calefiant. Benedictio perituri veniat super vos,& oculos viduę expectare,ne sinatis. Et ego odorabor misericordiam magis,quàm intépestiuum sacrificium : & pro misericordijs pauperum, respondebit vobis iustitia redemptionis meæ. Attendite voces miserorum, quibus emollitur cor meum,& hospitalia,domosque afflictorum, fame,& egestate pereuntium,cum muneribus visitate. Væ crudelibus, quorum promptuaria sunt plena,eructantia ex hoc in illud & è fenestris elaboratis, sine compassionis sensu, prospiciunt nudos, & fame, ac frigore gementes filios meos Viscera crudelia odiuit anima mea. Fugite crudelitatem : & super afflictos flete, & amplectimini pretiosa valde pignora mea. Accurrite velociter, & mittite eleemosynam in sinum pauperis : & ipsa subtilissi-

tilissimis vocibus, orabit pro vobis: & reportabit lætum nuntium firmissimę spei, & cælestis lætitiæ meæ. Beati illi, à quorum conspectu pauperes nunquã desolati recedunt. Beati qui gemitus egenorum nunquam repellunt, nec importunitate vincuntur. Beati qui miserendo delectantur, quoniam mercedem magnam, mensuramque bonam, & confertam, & coagitatam recipient; & cum infinita consolatione, intrabunt in æternum gaudium Clementissimi Patris mei.

CAP. XI.

Hortatur ad tolerantiam, & remissionem Iniuriarum.

SI verè sapientes, ac beati esse desideratis, filij charissimi, scitote vos fore beatos, cùm homines vobis maledixerint, & exprobrauerint, & dixerint omne malum aduersum vos, si patienter sustineatis, non reddentes malum pro malo, sed vincentes in bono malum. Hæc est altior mundo eruditio

mea, quam docui discipulos meos, factus opprobrium hominum, & postrema abiectio plebis. Hæc est prudentia Iustorum sæpè notata in dulcissimo testamento, & Euangelio meo. Cùm enim essē honore infinito dignus (quasi vnigenitus à Patre, splendor gloriæ, & figura substantiæ eius) versus sum in parabolam ciuitatis regiæ, & sacerdotalis, quam dilexi. Veste alba, ad contemptum, indutus fui, & circumdatus purpureo vestimento, tenens sceptrum, arundinem, & coronam dolore, & irrisione plenam. Descendi ad postremam vilitatem, & abyssi operuerūt me. Quis hic cognosceret filium Dei Altissimi, inter improperia innumerabilia, quæ ceciderunt super me? Scriptum est: Vidimus eum, & non erat ei aspectus, nequè decor, vnde nec reputauimus eum. Quid hic dicam de ignominiosa comparatione Barrabæ, cum Dei verbo, per quod facta sunt omnia? Quomodo optimates sanctæ Ciuitatis præposuerunt hominem seditiosum, latronem, & homicidam, Regi, Redemptori, & Deo suo? Sed nequè hic oppro-

opprobria mea cessauerunt: adhuc enim morienti caput agitantes insultabant, vt saturatus opprobriis interirem. Et tamen in omnibus his irrisionibus, quibus aduersùm me loquebantur, qui sedebant in porta, non me vlcisci cogitaui, sed cor mitissimum exhibui, & infiniti amoris ostensione pro irrisoribus sanguinem meum, & supremas intercessionis voces ad Patrem misi. Hoc est exemplar, quod imitari debetis, filij, vt iniurias patienter feratis, & remittatis vnusquisque fratri suo, de cordibus vestris. Bibite mecum calicem improperij datum à me vobis in mensura: & opiniones hominum pro nihilo ducite. Quid interest, si vani homines malè de vobis sentiant, aut loquantur? Nunquid propterea delebo vos de libro vitæ, & honoribus æternis expoliabo? Si hominum contemptum mecum hilari vultu feratis, filij mei, nomen vestrum requiretur à generatione in generationem, laudesq; vestras suauissimè pronuntiabit Ecclesia. Et ego in regeneratione, cùm venero in Maiestate, celebrabo clarissimas victorias vestras.

CAP.

CAP. XII.

Monet patientiam internæ desolationis.

SVPER flumina Babylonis, in captiuitate dura, longè à dulcissima Ierusalem, ciuitate vestra, sedetis, filij mei. Quocirca ipsa exilij vestri ratio postulat, vt internas desolationes patiamini suspirantes ad libertatem filiorum Dei, qui iam lætantur in Ecclesia magna, quę sursum est. Nequè rationi consonum esset, cælestis patriæ priuilegia in terrę incolatu, habere velle. Propter quod, Iusti mei, quos ego in charitate perpetua dilexi, quādiu mortali vita viuunt, alternis consolationibus, & desolationibus exercentur, vt multiplices coronas acquirant. Certè Paulus seruus meus, non erat semper vt Beniamin adolescentulus in mentis excessu, vt in tertio Cælo audiret arcana verba, & potāretur torrente voluptatis meæ: Sed frequenter mortificabatur tota die, æstimatus sicut ouis occisionis, grauatus supra virtutem, ita vt tæderet eum etiam viuere. Hæc est vicis-

vicissitudo electorum, qui nunc ascendunt vsquè ad Cęlos, nunc descendunt vsquè ad abyssos, & anima eorum desolatione tabescit. Ex quo apparet, quàm malè de me loquantur aliqui serui mei, qui statim ac ariditate vexantur, omnem patientiam abijciunt, & murmurant aduersum me Nonne omnia tempus habēt, & diuersum est tempus lætitiæ à tempore luctus? Quem electorum meorum non exercui, vt viderem, an puro corde sequeretur me? Quoties distuli, & probaui Dauid amicum meum, factum ad exemplar cordis mei? Mirabile est seruos meos, qui semel gustarunt suauitatem meam, tempore derelictionis non lætari, & exultare in me memores vberum meorum super vinum. Absit à vobis, ô filij, deiectio, & infidelitas hæc, ne sitis è numero illorum, qui confitentur mihi tantummodo, cùm benefacio eis: sed intima gratitudine, tàm desolationem, quàm consolationem, numerate inter magna beneficia mea: & tàm nocte, quàm die cantate inæstimabiles misericordias meas.

meas. Ego noui quid expediat vobis: nunc vos reficiam ad duodecim fontes aquarum, & septuaginta palmas in Elim, nunc inter deserti arenas, vos sitire patiar, vt quæratis, & diligatis me. Probabo vos filios meos, & examinabo, sicut examinatur argentum, ex quo formantur vasa electionis, ad ministerium templi mei. Et postquam vos, modico tempore probauero, recordabor vestri, miserans adolescentiam vestram, & laudans fidem & charitatem desponsationis vestræ: quia fidelissimè secuti estis me in deserto ariditatis, in terra, quæ non seminatur.

CAP. XIII.

Docet diuersos motus naturæ, & gratiæ.

CONSIDERATE vos ipsos, filij mei, qui, quasi Rebecca, duos populos bellantes in vtero vno portatis: vt animales affectus spiritui subijcientes vocemini, & sitis pacifici filij Dei. Natura quærit exaltari, & ambulare, sicut vanæ filiæ Sion extento collo; ad ostensionem vanitatis suæ. Gratia quæ-

tia quærit humiliari sub potenti manu Dei,& hominibus vilis apparere. Natura cupit diuitias, & commoditates, vt inueniat consolationem. Gratia cupit inopiam, & incommoda, renuens in hoc mundo consolari. Natura quærit occasiones vanè, & superfluè loquendi, vt hominibus placeat. Gratia quærit occasiones tacendi, vt soli Deo probetur. Natura desiderat familiaritatem, & conuersationem hominum. Gratia desiderat solitudinem, & absconditam communicationem meam. Natura optat curiosa, & noua semper scire, ac inuenire. Gratia optat simplicem, & castam eruditionem meam. Natura appetit dulcia, & lauta cõuiuia. Gratia requirit vilia pauperum alimenta. Natura cupit diù viuere: Gratia putat lucrum, citò mori. Natura odit psalmodiam, vigiliam, & orationem: Gratia lætatur Ecclesiæ cantu, nocturnis suspiriis, & orationibus. Ecce filij, quàm longè discrepant natura, & gratia. Certè sicut exaltantur Cæli à terra, sic exaltantur viæ meæ à vijs vestris. Vos ergo, si desideratis eò ascendere,

dere, quò ascendit diuina gratia mea, vt fons aquæ salientis in vitam æternam, motus naturæ corruptæ reprimite, & legem spiritus mei purissimo corde seruate. Exercete gladium spiritus, quod est verbum Dei, & animales affectus viriliter resecate. Estote filij columbæ deargentatæ, cuius præmia, posteriore tempore ventura, sunt in pallore auri, quo gratiæ merita in regno meo remunerantur. Recedite ab ædificatoribus Babel, cuius culmen numquam pertinget in Cælum. Ego enim descendam, vt videam ciuitatem, & turrim, quam ædificant filij Adam, naturæ motibus incitati: & confundam linguas, & cogitationes eorum oppositas mansuetudini meæ. Vacate potiùs, & sine strepitu malleorum, ædificate taciti ruinas Ierusalem, quas per gratiam meam, implere desidero. Discernite in vobis ipsis, quid gratia suggerat contra naturã, quasi exploratores vigiles in turri Libani, quę respicit cõtra Damascũ, Vrbẽ inimicã, almę Ciuitatis meæ. Et ego vos instruã inuicta fortitudine militiæ meę; & habebo inter dulcissimos filios meos. CAP.

CAP. XIV.

Monet ſtudium, & amorem ſacræ ſcripturæ.

DOLEO vicem ſapientum mundi, ô filij mei, quia tanquam multa febre phrenetici, vt ſitim ſciendi expleant, plurimas hominum doctrinas cum labore, & anxietate diſcunt, & ſanctos, caſtosque libros meos, ſolatio habere nolunt. Colũt terram ſterilem ſpinas, & tribulos germinantem, vnde alienatio mentis, & ſtimuli conſcientiæ naſcuntur, & paradiſum Eden, vbi creſcit arbor ſcientiæ boni, & mali, & lignum vitæ conſurgit, ſuauiſſima cultura operari, & cuſtodire non curant. Quid ſibi vult amentia hæc? Quid quærunt imitatores Cain profugi, & vagi in terra aliena? Currunt, atque diſcurrunt, per humanas diſciplinas, & euoluunt multa volumina, in quibus nulla fit mentio mei, quaſi non audierint Ieſum Chriſtum Dei virtutem, & ſapientiam eſſe, & ſcriptura ſancta ſpiritum vitæ contineri. Mirum eſt hoc,

est hoc, homines christianos, qui nouerunt, vbi sapientia inueniatur, & quis sit locus intelligentiæ, scholam meam deserere, quam Reges, & Prophetæ cupierunt. Vos autem filij, qui de spiritu vitali meo viuere, & tanquam lignum, quod plantatum est secus decursus aquarum, fructum in tempore suo reddere desideratis, miti corde legite, & meditamini fidelia testimonia mea; quorum declaratio intellectum dat paruulis, & simplicibus, cùm quibus est secreta sermocinatio mea. Quęrite suppliciter, & inuenietis: pulsate constanter, & aperietur vobis sensus ad capienda mellę dulciora, & mundo altiora eloquia mea. Postulate in fide, nihil hęsitantes de infinita bonitate, & suauitate mea. Clamate ad me, & exaudiam vos, & ostendam vobis grandia, & firma, quæ ignoratis; replebitque scientia mea pectora vestra; Et apparebit vobis formosissima lux è Cælo, qua suspendemini admirantes altissimam sapientiam castitate, & simplicitate sermonis mei velatàm, vt mundis corde, & humilibus reueletur. Ingredie-

mini

mini in absconditos sensus spiritus mei, qui scrutatur profunda Dei: & egrediemini pinguiores, quàm antea, à pascuis dulcissimæ sapientiæ; quam è puteo alto mei cordi, haurietis.

CAP. XV.

Hortatur ad quærendum magistrum vitæ spiritualis.

NE innitamini prudentiæ vestræ filij, quamuis multa didiceritis: Sed imitamini sponsam meam innixam super dilectum suum. Multos seduxit nimia æstimatio sui, ita vt altum saperent, nec dignarentur senum, & expertorum iudicium sequi. Iusti verò, & mites corde nihil sibi fidentes, multa sollicitudine quærunt magistros, non prurientes auribus, sed qui vel corripiant, & increpent in misericordia, vel instruant in spiritu lenitatis, iuxta regulas absconditæ sapientiæ meæ, quam omnes de se præsumentes ignorant. Propter hoc filij, qui erratis ab vtero, ne placeatis vobis ipsis, in ea scientia, quam in scholis fortasse comparastis: sed statim, ac mihi seruire incipitis,

cipitis, existimate vos indigere, vt doceamini, quæ sint prima elementa exordij sermonum Dei: & in hac sententia perseuerate. Opinētur alij, quod volent, & se sapientes esse confidant: Vos autem propriæ cognitioni studentes recordamini patris vestri primi Adam, qui cùm in honore esset, non intellexit, & ad secundum Adam, qui est Dei virtus, & sapientia, humiliter recurrite. Et ego per seruos meos, quos illuminaui splendore sapientiæ meæ, docebo vos viam prudentiæ, vt super omnes mundi doctores intelligatis. Ostēdam vobis, vbi cubem in meridie: ne vagemini post greges sodaliū meorum, qui personam meam fingunt, sed non mores meos repræsentant. Deducā vos per vias rectas, & à longè ostendā vobis regnum Altissimi Patris mei: vt sciatis à viæ principio, quo dirigēda sint primogenita desideria vestra. Non relinquā hominē nocere vobis, sub salutari vmbra alarum mearum, per desertū vitæ mortalis, ambulantibus: & ero vobis me ductorem sequentibus, sicut Aquila prouocans ad volandum pullos

pullos suos, & super eos volitans. Hæc est lex fidelitatis meæ, vt nunquam deseram humiles corde, qui voluntatem meam de seruorum meorũ ore requirunt: & eo ipso, quòd sibi diffidentes alieno iudicio subduntur, faciliùs, & breuiùs eos ad perfectionem christianam inæstimabili lucro, & intima cõsolatione perducam. Hanc igitur instructionem meam filij, studiosissimè arripite, & suauissimæ disciplinæ meæ honestatem, & securitatem amate.

CAP XVI.

Ostendit discrimen vitæ Iustorum, & impiorum.

EGO quos amo, castigo, & tanquàm aurũ in fornace tribulationis probo. Vasa enim electionis sunt, quę igne examinantur. Respicite seruos meos, quibus dedi potum in lachrymis in mensura, & videbitis illos nouissimos tanquàm morti destinatos, è quibus alij ludibria, & verbera experti, alij vincula, & carceres passi, alij per medium secti, & in occisione

cisione gladij mortui sunt. Alij fugientes de ciuitate in ciuitatem, alij in solitudinibus errantes, alij in maris insulis absconditi, ostenderunt se peregrinos esse super terram, vt hæreditatem filiorum Dei in Cælo possiderent. Quòd si ego interdum non reliqui virgam peccatorum super sortem iustorum, ne electi mei tribulationis magnitudine superati, extenderent ad iniquitatem manus suas; non ideò putare debetis, me nolle electos meos laboribus, & angustiis exerceri. Stultæ enim cogitatio est hæc: neque decet infinitam bonitatem meam, seruos meos dilectissimos tot coronis priuare, & gloriam meam diminuere. Certè quò chariores mihi sunt, eò grauius eos tẽtari permitto, & velut iratus repello, sicut repuli Israel seruum meum, semen Abraham amici mei. Quod adeò verum est, vt non solùm eos tentari sinam, sed & ego tentem eos, vt virtus tentata resplẽdeat & respõdeat victoribus meis cras iustitia mea. Hæc est nota iustorum: vt ducant vitam amaritudine plenam, & inebrientur absynthio,

ſynthio, qui bibituri ſunt vinum dulciſſimum in regno Patris mei. Peccatorum verò vita cõtraria eſt. Ipſi enim, quorum ſpes in terra poſita eſt, in labore iuſtorum hominum non ſunt, & cum hominibus piis non flagellantur. Non eſt ruina maceriæ, neque transitus: neque clamor dolentium in domibus eorum. Oues eorum fætoſæ, abundantes in partubus ſuis: boues eorum craſſæ. Omnia eis ad nutum ſuccedere videntur, & vana lętitia filij eorum exultant. Hæc eſt pars impiorum, qui ſeruantur ad pænam. Hæc ſunt vaſa iræ apta ad interitum, quæ ſuſtineo in multa patientia: vt oſtendam diuitias gloriæ meæ, in vaſa miſericordiæ, quæ pater meus præparauit in gloriam. Propter quod moneo vos filij mei, vt gloriemini in tribulationibus, tanquam in ſalutis æternæ ſignis, ſcientes quoniam tribulatio patientiam operatur, patientia verò ſpem, ſpes autem adoptionis filiorum Dei nõ confundit, ſed exhilarat cõſcientiam, & generat fortitudinem ad viam mandatorum, cum exultatione currẽdã. Currite ergo filij

cisione gladij mortui sunt. Alij fugientes de ciuitate in ciuitatem, alij in solitudinibus errantes, alij in maris insulis absconditi, ostenderunt se peregrinos esse super terram, vt hæreditatem filiorum Dei in Cælo possiderent. Quòd si ego interdum non reliqui virgam peccatorum super sortem iustorum, ne electi mei tribulationis magnitudine superati, extenderent ad iniquitatem manus suas; non ideò putare debetis, me nolle electos meos laboribus, & angustiis exerceri. Stultæ enim cogitatio est hæc: neque decet infinitam bonitatem meam, seruos meos dilectissimos tot coronis priuare, & gloriam meam diminuere. Certè quò chariores mihi sunt, eò grauius eos tẽtari permitto, & velut iratus repello, sicut repuli Israel seruum meum, semen Abraham amici mei. Quod adeò verum est, vt non solùm eos tentari sinam, sed & ego tentem eos, vt virtus tentata resplẽdeat & respõdeat victoribus meis cras iustitia mea. Hæc est nota iustorum: vt ducant vitam amaritudine plenam, & inebrientur absynthio,

ſynthio, qui bibituri ſunt vinum dulciſſimum in regno Patris mei. Peccatorum verò vita cōtraria eſt. Ipſi enim, quorum ſpes in terra poſita eſt, in labore iuſtorum hominum non ſunt, & cum hominibus piis non flagellantur. Non eſt ruina maceriæ, neque transitus: neque clamor dolentium in domibus eorum. Oues eorum fætoſæ, abundantes in partubus ſuis: boues eorum craſſæ. Omnia eis ad nutum ſuccedere videntur, & vana lętitia filij eorum exultant. Hæc eſt pars impiorum, qui ſeruantur ad pænam. Hæc ſunt vaſa iræ apta ad interitum, quæ ſuſtineo in multa patientia: vt oſtendam diuitias gloriæ meæ, in vaſa miſericordiæ, quæ pater meus præparauit in gloriam. Propter quod moneo vos filij mei, vt glorīemini in tribulationibus, tanquam in ſalutis æternæ ſignis, ſcientes quoniam tribulatio patientiam operatur, patientia verò ſpem, ſpes autem adoptionis filiorum Dei nō confundit, ſed exhilarat cōſcientiam, & generat fortitudinem ad viam mandatorum, cum exultatione currēdā. Currite ergo filij

ciſione gladij mortui ſunt. Alij fugientes de ciuitate in ciuitatem, alij in ſolitudinibus errantes, alij in maris inſulis abſconditi, oſtenderunt ſe peregrinos eſſe ſuper terram, vt hæreditatem filiorum Dei in Cælo poſſiderent. Quòd ſi ego interdum non reliqui virgam peccatorum ſuper ſortem iuſtorum, ne electi mei tribulationis magnitudine ſuperati, extenderent ad iniquitatem manus ſuas; non ideò putare debetis, me nolle electos meos laboribus, & anguſtiis exerceri. Stultæ enim cogitatio eſt hæc: neque decet infinitam bonitatem meam, ſeruos meos dilectiſſimos tot coronis priuare, & gloriam meam diminuere. Certè quò chariores mihi ſunt, eò grauius eos tẽtari permitto, & velut iratus repello, ſicut repuli Iſrael ſeruum meum, ſemen Abraham amici mei. Quod adeò verum eſt, vt non ſolùm eos tentari ſinam, ſed & ego tentem eos, vt virtus tentata reſplẽdeat & reſpõdeat victoribus meis cras iuſtitia mea. Hæc eſt nota iuſtorum: vt ducant vitam amaritudine plenam, & inebrientur abſynthio,

synthio, qui bibituri sunt vinum dulcissimum in regno Patris mei. Peccatorum verò vita cōtraria est. Ipsi enim, quorum spes in terra posita est, in labore iustorum hominum non sunt, & cum hominibus piis non flagellantur. Non est ruina maceriæ, neque transitus: neque clamor dolentium in domibus eorum. Oues eorum fætosæ, abundantes in partubus suis: boues eorum crassæ. Omnia eis ad nutum succedere videntur, & vana lętitia filij eorum exultant. Hæc est pars impiorum, qui seruantur ad pœnam. Hæc sunt vasa iræ apta ad interitum, quæ sustineo in multa patientia: vt ostendam diuitias gloriæ meæ, in vasa misericordiæ, quæ pater meus præparauit in gloriam. Propter quod moneo vos filij mei, vt gloriemini in tribulationibus, tanquam in salutis æternæ signis, scientes quoniam tribulatio patientiam operatur, patientia verò spem, spes autem adoptionis filiorum Dei nō confundit, sed exhilarat cōscientiam, & generat fortitudinem ad viam mandatorum, cum exultatione currēdā. Currite ergo filij

cisione gladij mortui sunt. Alij fugientes de ciuitate in ciuitatem, alij in solitudinibus errantes, alij in maris insulis absconditi, ostenderunt se peregrinos esse super terram, vt hæreditatem filiorum Dei in Cælo possiderent. Quòd si ego interdum non reliqui virgam peccatorum super sortem iustorum, ne electi mei tribulationis magnitudine superati, extenderent ad iniquitatem manus suas; non ideò putare debetis, me nolle electos meos laboribus, & angustiis exerceri. Stulta enim cogitatio est hæc: nequè decet infinitam bonitatem meam, seruos meos dilectissimos tot coronis priuare, & gloriam meam diminuere. Certè quò chariores mihi sunt, eò grauius eos tẽtari permitto, & velut iratus repello, sicut repuli Israel seruum meum, semen Abraham amici mei. Quod adeò verum est, vt non solùm eos tentari sinam, sed & ego tentem eos, vt virtus tentata resplẽdeat & respõdeat victoribus meis cras iustitia mea. Hæc est nota iustorum: vt ducant vitam amaritudine plenam, & inebrientur absynthio,

ſynthio, qui bibituri ſunt vinum dulciſſimum in regno Patris mei. Peccatorum verò vita cōtraria eſt. Ipſi enim, quorum ſpes in terra poſita eſt, in labore iuſtorum hominum non ſunt, & cum hominibus piis non flagellantur. Non eſt ruina maceriæ, nequè tranſitus: nequè clamor dolentium in domibus eorum. Oues eorum fætoſæ, abundantes in partubus ſuis: boues eorum craſſæ. Omnia eis ad nutum ſuccedere videntur, & vana lętitia filij eorum exultant. Hæc eſt pars impiorum, qui ſeruantur ad pœnam. Hæc ſunt vaſa iræ apta ad interitum, quæ ſuſtineo in multa patientia: vt oſtendam diuitias gloriæ meæ, in vaſa miſericordiæ, quæ pater meus præparauit in gloriam. Propter quod moneo vos filij mei, vt glorie mini in tribulationibus, tanquam in ſalutis æternæ ſignis, ſcientes quoniam tribulatio patientiam operatur, patientia verò ſpem, ſpes autem adoptionis filiorum Dei nō confundit, ſed exhilarat cōſcientiam, & generat fortitudinem ad viam mandatorum, cum exultatione currēdā. Currite ergo filij

cipitis, existimate vos indigere, vt doceamini, quæ sint prima elementa exordij sermonum Dei: & in hac sententia perseuerate. Opinētur alij, quod volent, & se sapientes esse confidant: Vos autem propriæ cognitioni studentes recordamini patris vestri primi Adam, qui cùm in honore esset, non intellexit, & ad secundum Adam, qui est Dei virtus, & sapientia, humiliter recurrite. Et ego per seruos meos, quos illuminaui splendore sapientiæ meæ, docebo vos viam prudentiæ, vt super omnes mundi doctores intelligatis. Ostēdam vobis, vbi cubem in meridie: ne vagemini post greges sodaliū meorum, qui personam meam fingunt, sed non mores meos repræsentant. Deducā vos per vias rectas, & à longè ostendā vobis regnum Altissimi Patris mei: vt sciatis à viæ principio, quo dirigēda sint primogenita desideria vestra. Non relinquā hominē nocere vobis, sub salutari vmbra alarum mearum, per desertū vitæ mortalis, ambulantibus: & ero vobis me ductorem sequentibus, sicut Aquila prouocans ad volandum pullos

pullos suos, & super eos volitans. Hæc est lex fidelitatis meæ, vt nunquam deseram humiles corde, qui voluntatem meam de seruorum meorũ ore requirunt: & eo ipso, quòd sibi diffidentes alieno iudicio subduntur, faciliùs, & breuiùs eos ad perfectionem christianam inæstimabili lucro, & intima cõsolatione perducam. Hanc igitur instructionem meam filij, studiosissimè arripite, & suauissimæ disciplinæ meæ honestatem, & securitatem amate.

CAP XVI.

Ostendit discrimen vitæ Iustorum, & impiorum.

EGO quos amo, castigo, & tanquàm aurũ in fornace tribulationis probo. Vasa enim electionis sunt, quę igne examinantur. Respicite seruos meos, quibus dedi potum in lachrymis in mensura, & videbitis illos nouissimos tanquàm morti destinatos, è quibus alij ludibria, & verbera experti, alij vincula, & carceres passi, alij per medium secti, & in occisione

synthio, qui bibituri sunt vinum dulcissimum in regno Patris mei. Peccatorum verò vita cõtraria est. Ipsi enim, quorum spes in terra posita est, in labore iustorum hominum non sunt, & cum hominibus piis non flagellantur. Non est ruina maceriæ, neque transitus: neque clamor dolentium in domibus eorum. Oues eorum fœtosæ, abundantes in partubus suis: boues eorum crassæ. Omnia eis ad nutum succedere videntur, & vana lętitia filij eorum exultant. Hæc est pars impiorum, qui seruantur ad pœnam. Hæc sunt vasa iræ apta ad interitum, quæ sustineo in multa patientia: vt ostendam diuitias gloriæ meæ, in vasa misericordiæ, quæ pater meus præparauit in gloriam. Propter quod moneo vos filij mei, vt gloriemini in tribulationibus, tanquam in salutis æternæ signis, scientes quoniam tribulatio patientiam operatur, patientia verò spem, spes autem adoptionis filiorum Dei nõ confundit, sed exhilarat cõscientiam, & generat fortitudinem ad viam mandatorum, cum exultatione currẽdã. Currite ergo filij

per dolores, & sudores: vt labores manuũ vestrarum suauissimo sapore plenos, in regno meo manducetis.

CAP. XVII.

Describit mortem iusti.

ECCE quomodo moritur iustus, & nemo considerat, cùm consideratio, & suauis valde, & ad conuertendas animas efficax sit. Certè iustus, si morte præoccupatus fuerit, in refrigerio erit, non solùm postquam intrauerit in gaudium Domini sui, sed etiam in ipso transitu mortis, quæ est vltima rerum terribilium. Cum enim ipse mortem benè viuendo superauerit, non tanget illum tormentum mortis: licet videatur oculis insipientium mori. Tunc quippè, postquàm hyems transijt, imber abijt, & recessit, ver nouum æternæ consolationis incipit apparere: & dum auditui eius, per bonum nũtium, ego do gaudium, & lætitiam, exultant ossa tamdiu humiliata, & vehementer concupiscit in atria mea. Tunc videt, quàm bona fuerit negotiatio eius, & lætatur super bona opera sua, sicut qui inuenit spolia multa. Tũc sentit, quàm vera

vera fuerit vox, quam audiuit Ioannes seruus meus de Cælo dicentem sibi. Beati mortui, qui in Domino moriuntur: & ex intimis medullis exultat cum ijs, qui ad cænā Agni vocati sunt. Tunc animæ laboribus, & tentationibus probatæ, atquè repulsæ, loquor ad cor dulcissimè, & amantissimè dicens: Surge, propera, amica mea, columba mea, & veni. Iam satis pugnatum est in terra inimicorū: Veni iam coronaberis, & possidebis, quem diu desiderasti. De torrente laborū bibisti in via: propterea exaltabis caput, & omnem terrā solidissimā, quam cōspicies, tibi dabo Modicùm laborasti, atquè fleuisti: in æternum requiesces atquè ridebis. Iam transierunt nubila vitæ laboriosę, atquè sollicitæ, respice serenitatem Cæli, & candidissimam lucem apparentem tibi. Ne formides à facie inimicorum obsidentium te, quia ego tecum sum, vt liberem à tauris pinguibus sponsam meam. Egredere iam de carcere corporis, vbi tam diù inclusa fuisti, vt fruaris pretiosissima libertate ciuita-

 tis meæ.

tis meę. Veni vestieris purpura, & bysso. filia Sion, quę prudétiã iustorũ didicisti & omnẽ ornatũ sæculi cõtempsisti, propter me. Diligo te, sponsa, sicut animam meam: ne timeas, quia ab æterno amaui, & elegi te. Veni dulcissima electa mea, & ponam in te regium thronum, & delitiosissimum reclinatorium meum; cõcupiui enim ego Rex Pacificus suauissimum decorem tuum. In hunc modum; filij mei, recipio in pace venientem de militia animam Iusti, quasi charissimam prædam meam. Cogitate vos huius consolationis magnitudinem, & per bona opera vitæ, ad bonam, & beatam mortem properate. Omnes quantumuis peccatores, benè mori vellent (sicut infælix Balaam) dicentes: Moriatur anima mea morte Iustorum: & fiant nouissima mea horum similia. Sed non erit benè in extremis ijs, qui optant extrema iustorum, & non curant obseruare principia. Sequimini me dum viuitis, ô filii; & ego vos morientes, vt fidelissimus adiutor in opportunitatibus, visitabo.

CAP.

CAP. XVIII.

Describit mortem peccatoris.

EXISTIMANT homines peccatores, me peregrè profectum nunquam rediturum, vt ponam rationem cum eis. Stulta nimis est persuasio hæc, cum statutum sit omnibus hominibus semel mori. Citò veniam reddere vnicuique secundum opera eius: & sicut nullum opus pietatis sine præmio relinquam, ita nihil impietatis inultũ remanebit. Veniet nox in qua nemo potest operari: quando iubebo ministris meis, vt seruum nequam, crudelem in conseruos suos, & ingratum innumerabilibus misericordijs meis, mittant in tenebras exteriores. Væ impio in malum. Væ horæ illi extremæ, in qua peccatoris anima adultera in vmbram mortis, & horrorem sempiternum præcipitabitur. Erat in terra defixa, vbi capiebat prohibita solatia sua, immemor angustiæ superuenturæ: & auellitur de tabernaculo suo fiducia eius, & calcat super eam, quasi rex, interitus. Tunc dicit illi cor suum im-

menſo pondere iniquitatis oppreſſum: Vide quia malum, & amarum eſt, reliquiſſe te Deum tuum, & non fuiſſe timorem eius apud te. Iam non ſupereſt locus pænitentiæ, & peccata tua, terroreſque Dei militant contra te. Quid profuit tibi iactantia, & color mundanæ gloriæ, quam quæſiſti? Ecce omnis voluptas tua in amaritudinem verſa eſt; & deuorat pulchritudinem cutis tuæ primogenita peccati, mors. Reſpice canes multos latrantes, & rabie incitatos, qui te circumſtant, vt te prædã ſuam inferorum faucibus detrudant. Hæc, & ſimilia ſuggerit cor hominis iniuſti malè morientis: qui antequàm expiret, cruciatum inferni in ipſo lecto præſentit. Et ego æquiſſimus Iudex impio morienti ſic reſpondeo, ſtultè egiſti infælix homo, cùm receſſiſti à me. Multiplicaſti delicta, quaſi nunquam moriturus: nemo nunc eripiet te de manu mea Quando videbas furem, & currebas cum eo, & cum adulteris portionem tuam ponebas: Quando os tuũ aduerſus innocentes abundabat malitia, & lingua tua concinnabat dolos: ego

ego patienter sustinebam, vt te longanimitate mea, ad pænitentiam prouocarem. Tu verò odisti disciplinam meam, & proiecisti sermones, & inspirationes meas retrorsum: & secundum duritiam tuam, & impęnitens cor thesaurizasti tibi iram in diem iræ, & iusti iudicij mei. Recurre nunc, in angustia mortis ad Deos tuos, in quibus habebas fiduciam. Surgant, & opitulentur tibi, & in necessitate te protegant. Hoc est iudicium, & sors hominis extra gratiam meam morientis, qui sua impietate constringitur, & damnatur. Quocirca qui habet aures audiendi audiat, & tãquam reus ingemiscat vt me quasi iudicem in vita sustinens, in agone mortis, quasi clementissimum patrem inueniat.

CAP. XIX.

Hortatur IESVS CHRISTVS ad considerationem vitæ suæ.

DESOLATIONE desolata est omnis terra, ô filij, quia nullus est, qui recogitet corde, & consideret opera mea, quibus saxa mouentur.

Certè christiani omnes, totius vitæ meæ exempla deberent attentè meditari; vt prudentiam iustorum ediscerent, & viam ciuitatis supernæ inuenirent, in loco horroris, & vastæ solitudinis. Sed præter paucos absconditos, & abiectos seruos meos, qui in toto corde suo exquirunt me; vix inuenitur, qui delectetur consideratione vitæ, & operum meorum, in quibus lucet candidissima lux sapientiæ, & dulcissima misericordia mea. Illi verò pauci serui mei, quibus dulcescit meditatio mea, siue pueri, siue iuuenes, siue senes sint, enituntur prouidere me semper in cõspectu suo: Vt faciant omnia opera sua secundùm exemplar, quod in monte perfectionis eis mõstratum est. Audierunt, decreuisse æternum Patrem meũ, electos suos, quos præsciuit, & prædestinauit, cõformes fieri imagini filij sui vt sim ego primogenitus in multis fratribus: & tota fortitudine sua, conantur honestissimam formam meam imprimere visceribus suis. Beati certè sũt hi amici mei, qui non sola consideratione, sed imitatione quoque in seipsis repræ-

repræſentant innocentiſſimam vitam meam. Propter quod filij mei, eſtote ſapientes, & hunc librum vitæ, ſtatis horis, legite, atquè relegite. Hæc ſit perennis exercitatio veſtra omnibus doctrinis altior, & omni theſauro pretioſior: quæ ad omnem euentum confirmabit humilia, & caſta corda veſtra. Legant alij curioſas, vel vanas terrenorum regum hiſtorias, è quibus occaſionem ſuæ vanitatis, & damnationis eliciunt: Vos vero auidiſſimè ſtudeatis hiſtoriæ meæ, quæ mites animos, & æternę ſalutis deſideria creat. Et ego piis affectibus veſtris miſericorditer reſpondebo: & extincto mundi deſiderio traham vos in funiculis humanitatis meæ, vt dum viſibiliter me cognoſcitis præſentiſſimo auxilio meo, in rerũ inuiſibilium amorem rapiamini: & de ſuauiſſima conſideratione vitæ meæ in diuinitatis notitiam, vbi fons æternæ conſolationis manat, aſcendatis.

CAP. XX.

Monet contemplationem diuinarum perfectionum.

BEATI mundo corde, quoniam ipsi in cęlesti patria Deum clarè videbunt, & in vita quoque mortali, formosa valdè luce mea illustrabũtur, vt quod maius omnibus est, purgato mẽtis oculo cognoscant. Hæc est pars magna sapientiæ iustorum, qui respuentes omnem mundi sollicitudinem, inæstimabili suauitate, spectacula æterna & inuisibilia contemplantur; vt ad infinitam bonitatem, ac pulchritudinem meam, benè affecti, omnẽ gloriam hominum despiciant, & ex toto corde me diligant. Hæc est prudentia, quam fortissimi milites mei, abnegatione sui, & eleuatione mentis, supra omne, quod videri potest, compararunt. Hic est thesaurus absconditus, quẽ qui inuenit homo; vadit, & prę gaudio illius, vendit omnia, quæ habet, donatque pauperibus, & promptissima voluntate sequitur me. Propter quod, filij mei, si desideratis cognoscere, & me, & clemẽtissimum Patrem meum, abijcite curas alias, & à finibus Tyri, & Sidonis, vbi auditur strepitus negotiatorum mundi, ad montem Visionis, citò recedite.

recedite. Scitote, quia non habitat bonum in carne vestra: & proinde ab ea quoque discedite, & sensuum officia parcè permittite: Vt ad verticē Phasga, erectione cordis ascendentes, exploretis à longè terram æternæ promissionis, vbi gustatur fructus paradisi mei. Surgite super vos ipsos, & quantū fert humana fragilitas, oculos mentis in candore lucis æternæ figite. Contēplamini infinitam Maiestatem, & suauissimam pulchritudinem formæ Dei, quam postquàm probati fueritis, visuri estis. Aperite penetralia cordis, & viscera vestra, ad potum aquæ purissimæ, è fonte viuo manātis, dilatate. Ego vos in sūmitate Horreb erudiā, & per interualla, fessos recreabo: vt discatis quia melior est dies vna, vel etiā hora vna in atrijs meis, super millia. Ardebūt corā me corda vestra, quasi lāpades ignis, atq; flāmarū: & fortissimus amor meus vincet fragilitatem vestram. Scio quia (vt olim Iacob seruus meus, cui fuit nomē Israel) strictissimo amplexu tenebitis me, nequè recedetis, donec dulcissima benedictione mea robore-

 mini.

mini. Huc filij mei, per labores, & agones aspirate: & extensis brachijs desideriorum, ad suauissimæ Sionis altitudinem, per arctam viam ascendite.

CAP. XXI.

Hortatur ad pacem cordis quærendam.

BEATI pacifici, quoniam dulcissimo nomine, & inæstimabili consolatione, filij Dei vocabuntur: neque vanè vocabuntur, quia per adoptionem infinita consolatione plenam tales erunt. Omnia in eis pacifica sunt: quia & anima, & corpus conuenerunt in vnum, & omnia pro captu suo, sitiunt ad Deum fontem viuum. Hæc est pax pretiosissima, quam dedi, & fidelissimo testamento reliqui discipulis meis quos mundus odit, & tanquàm hostes suos persequutus est. Hæc est pax, qua electi mei gaudent in cælo, & pauci aliquot in terra: quia conuersatio eorum in Cælis est, & thesauros suos in cælo condiderunt. Pax hæc tàm longè est à filijs huius sæculi, quàm lōgè est à peccatoribus salus. Non enim

est pax impijs, quamuis illam sollicitè requirant, dum illicita desideria sua explere conantur. Pax vera Iustorum priuilegium est; quia vnicè diligunt immaculatam legem meam, & non est illis scandalum. Ego Rex Pacificus, cui tributa reddunt omnia corda nobilia in Cælo, & in terra, auctor sum pacis huius, quam mundus non cognouit. Abyssus sæculi dicit, Non est in me, & mare negotiorum mundi loquitur, Non est mecum. Perditio inferni, & mors dixerunt, Auribus nostris audiuimus famam eius. Certè beati sunt, qui pace mea fruuntur, quæ superat omnem sensum, & omnes mundi honores, diuitias, & voluptates. Vos ergo filij, inquirite pacem hanc, & persequimini eam: contemnite omnes thesauros regum terrenorum, & omnes negotiationes filiorum Agar; vt ad eam peruenire possitis Humilitatem, & mansuetudinem meam discite, ne perturbemini varijs euentibus rerum: & ego qui humilia corda nunquam despexi, postquam vos probauero, ita vt nauis vestra penè mergatur fluctibus,

imperabo ventis passionum, & tentationum, vt requiescant: & fiet tranquillitas adeò magna, vt admiremini dicentes: Quàm bonus, & potens est Altissimi filius, quia mare, & venti obediunt ei? Si vestra non curetis, sed in me omnem sollicitudinem proijciatis, dabo vobis dilectis meis somnum cum vigilia cordis benè cohærentem: vt inter mundanas varietates securè quiescatis, habentes ibi fixa corda, vbi vera sunt gaudia. Diligite me totis visceribus, & præter me neque vitam, nequè mortem, nequè honorem, nequè infamiam æstimate, & orietur intra vos iustitia, & abundantia pacis, donec à sua varietate auferatur luna. Hæc est hæreditas filiorum Dei. Hæ sunt opes regum, qui mecum sine fine regnaturi sunt: quas præparaui humillimis, & mansuetissimis electis meis, in sancta Ciuitate mea.

CAP XXII.

Hortatur ad gratiam humiliter occultandam.

FILII, fugite vanam ostentationem

nem gratiæ meæ; nequè narretis cum iactantia, quasi gratias agentes, quod ieiunetis bis in sabbato, & opera bona faciatis. Væ illis, qui pleni sunt sermonibus, quos coarctat spiritus vteri sui: quorum venter est, quasi mustum absque spiraculo, quod laguncúlas nouas disrumpit. Hæ Virgines fatuæ non diù habebunt oleum deuotionis, & spiritualis lætitiæ in vasis cordium, secretum meum custodire nolentium. Melius consilium est, gratiam meam humilitatis pallio tegere, & in abscondito lætari mecum, in secreta voce exultationis, & confessionis, qua conseruatur, & crescit misericordia mea. Cauete singularitatem, qui simul viuitis, & communes actus, sine affectatione, & signis nouitatis frequentare. Estote vnanimes in domo mea, quæ similitudine actuum exteriorum, & æqualitate decoratur. Castra Dei sunt hęc, & tẽtoria Israel pulchra, & ordinata: ne prætereatis ordinẽ, vt prę alijs appareatis. Certè si ambulaueritis in magnis, & in mirabilibus super vos: sicut puer ablactatus iacet tristis in genib⁹ matris suę:

sic &

sic & vos, priuati dulcissimo lacte deuotionis, decūbetis in gremio Ecclesię genitricis vestrę ac spōsæ meæ. Hæc est enim iusta retributio vanæ, & singularis ostentationis eorum, qui conseruare nesciunt suauissimum manna meum. Intelligite quæ dico filij, ne fiant corda vestra, sicut vter in pruina, qui humore siccato, gelu constringitur: & efficiamini inepti ad requirendam faciem meam. Beatus vir, qui semper est pauidus, etiam cum abundat consolatione mea: ipse enim per gratiam meam augebit incrementa frugum iustitiæ, & lætitiæ, quæ bonæ conscientię testimonium est. Filij, in terra inimicorum, & latronum habitatis; ne portetis thesauros publicè in via; sed studiosissimè abscondite illos, & coram solo Patre meo, merita vestra multiplicate. Et clementissimus Pater meus, qui videt in abscondito, reddet vobis coronas immortales infinita consolatione plenas: quæ æstimatione mea, omnem mundi gloriam, & opulentiam superabunt. Hæc sit prudentia vestra, qua mundi sapientes seducatis, vt sedu-

seductores,& veraces: sicut qui ignoti, & mihi cogniti: sicut nihil habentes, & in sacrario cordis clauso, omne bonum possidentes: & gratia mea pleni, ad beatissimam lucem gloriæ, festinantes.

CAP. XXIII.

Ostendit in nullo bono esse gloriandum.

CONSIDERATE filij, misericordias meas, quæ confitentur mihi, & mirabilia mea, quæ feci filijs hominum Omne donum quãtumuis paruum, aut magnum, desursum est, descendens à Patre luminum, qui gratis vocauit vos in admirabile lumen suum. Nõ enim vos priùs dilexistis eum, sed ipse prior amore fidelissimo dilexit vos, & cælesti gratia sua preuenit vos, & circumcidit præputium cordis vestri, vt diligeretis eum totis affectibus, & viribus. Et ego Vnigenitus filius eius, dedi vobis potestatem filios Dei, pretiosissima adoptione fieri, non expectans à vobis præueniri. Non enim vos me elegistis, sed ego gratuitò elegi vos,

gi vos, ante mundi constitutionem: vt essetis sancti, & immaculati, consortes infinitæ Iustitiæ, & puritatis meæ. Gratia mea estis quicquid estis; & nihil habetis quod à dulcissimo Deo fratre, & amico vestro nõ acceperitis: & per me habetis accessũ, ad æternũ Patrẽ meũ: à quo omnis paternitas in Cælo, & in terra nominatur, & omnis pius affectus originem trahit. Per me non ardetis iam igne sempiterno, quem meruistis; & per me habetis spem incedentem vsquè ad interiora Dei, quam ego impressi visceribus vestris. Per me à gratia in qua statis, non excidistis; & versa non est in luctum inæstimabilis lætitia vestra. Cum ergo sine me nihil possitis facere, & ne vnam piam cogitationem habere valeatis: cauete ne bonis operibus, quæ ex gratia mea facitis, exaltemini, & vanè vobis tribuatis altissimam gloriam meam. Cogitate, quid de se senserint charissimi amici mei, quorum memoria glorificor, & delector. Certè Abrahã seruus meus, cui peculiarius amicitiæ signũ dedi, vix de se aliud æstimauit, quam quod

esset

esset puluis, & cinis. Dauid verò electus meus, ex humili loco vocatus, paruulus fuit in oculis suis: neque vnquam sibi tribuit misericordias meas, quas in organis lętitiæ, die, nocteque cantauit. Ne furemini laudem meã: sed laudis hostias, super altaria cordium, in simplicitate multa sacrificate. Agnoscite, quid ex vobis sitis, filij Adæ, & adoptionem filiorum Dei castis oculis, & puris manibus celebrate. Et placebit mihi sacrificium laudis, sicut dies sæculi, & sicut anni antiqui, quando pauci illi famosi amici mei, toto corde, quæsierunt faciem meam & recensebo vos inter maiores natu electissimi populi mei.

CAP. XXIV.

Docet vitam hanc esse Iustorum exilium.

EX quo peccauit Adã pater vester, filij charissimi, & malè vsus est amęnissimo paradiso, in quo posui eũ, vt operaretur, & custodiret illũ, cæpit ipse cum filijs suis exul esse, & in regionem longinquam proficisci. Sed regionem hanc laboribus, & angustijs plenam pecca-

peccatores, quasi patriam suam diligunt: & corda sua terræ affigentes, requiem, & diuturnam habitationem in exilio requirunt. Iusti verò, & electi mei, scientes se in terra aliena, ob peccati pœnam, habitare, multis lachrymis, & suspiriis lamentātur aduersam sortem suam: & organa lætitiæ è salicibus Babylonis suspendentes, nullam consolationem admittunt. Sunt similes Ioseph seruo meo, quando descendit in Aegyptū, & amico meo Iacob, quando fuit accola in terra Cham. Barbara, & inhumana est generatio Adæ, iustis meis, quorum lingua, quasi peregrina in mundo non intelligitur. Exercentur dura seruitute tanquàm homines nati ad laborem: nequè calicem aquæ frigidæ gratis inueniunt. Vultus, & habitus, & mores longè diuersi sunt à filiis huius sæculi spontè in terra viuentibus, qui seruitute delectantur. Propter quod, ingemiscunt grauati, dolentes maximè, quia incolatus nimis prolongatus est. Clamant ad me quotidie, quasi pulli coruorum, vagantes eò quod non habeant cibos: & sicut merce-

mercenarij expectantes finem operis sui. Expectaut lucem, & non vident, neque ortum surgẽtis auroræ: eò quòd sæculi noctem tenebrosus turbo possidet, vt diutiùs exerceantur, & considerent, quàm infælix sit conditio derelinquentium me: & suspirent ad dulcissimam patriam, & charissimam libertatem suam. Beati, qui se exules esse cognoscunt, & magnificas domos in terra non sua ædificare nolunt: quia cælestem sapientiam hanc ad discernendum, & iudicandum, caro, & sanguis non reuelauit eis, sed Altissimus Pater meus, & suus, qui in cælis est. Nõ adhærebit terræ cor illorum, neque spem suam in principibus ponent. In curribus, & equis non confident: neque dicent obrizo, fiducia mea es. Non erũt tributarij Pharaonis: neque solatia patrùm casta sequentur. Vos igitur filij, hęc attendentes, futuram inquirite Ciuitatem, & Chananęorum regum consortia, atque palatia diligentissimè vitate. Operi quippe, & labori vestro merces magna reposita est.

CAP. XXV.

Hortatur ad feruens desiderium summi boni.

OMNIA sub sole transeunt, charissimi filij, & cor hominis infiniti boni capax sedare non possunt. Solus ego, qui sum ipsum bonum infinitum, cor hominis explere valeo quod per diuinam fidē meam didicistis. Experientia quoque sollicitudinis, quam patimini conuincit vos: quia nunquàm cor vestrum in quantalibet affluentia dicit satis est: quamuis omnia mundi bona vtilia, & honorifica, & delectabilia possideatis. Attendite reges terræ semper inquietos, & meliora bona sollicitè quærentes, & audite iam disciplinam meam. Rex erat fidelissimus seruus meus Dauid, & oblitus regni sui, ardētissimè canebat. Quemadmodum desiderat ceruus ad fōtes aquarū, ita desiderat anima mea ad te Deus. Neque vnquam sitis illa sedata est, donec operatus sum salutem in medio terræ, & in candidissima luce gloriæ palàm apparui ei. Quod ille bene nouit, quādo fir-

do firmissima spe lætus cantauit . Satiabor, cùm aparuerit gloria tua. Quid ergo quæritis filij ? Quò tenditis per varia desideria! Audi Israel dulcissima verba vitæ: dirige ad me vota tua, & dilata os tuum, & implebo illud. Aperite mihi sinus intimos, & latebras viscerum vestrorum: & aperiam ego vobis venam fontis viui, vt sine tædio, satiemini. Ne suscipiatis fictam mundi redemptionem, vt meliorem, quàm ego promisi vobis, inueniatis resurrectionem. Ne quęratis in lectulo humanæ commoditatis, quem diligit anima vestra: Sed surgite velociter, & feruentissimis desideriis, atquè gemitibus ad fertilissimam regionem viuorum suspirate. Estote viri fortes, & coadunatis animę viribus, ad serenissimã faciem meam; & ad castissimos amplexus meos fortissimè properate. Nũquid nõ est ęquum, vt abiectis curis aliis anima vestra desideret me in nocte, & spiritu vestro, in præcordiis vestris, sollicitudine amoris anhelantibus, de mane vigiletis ad me, vt saturemini fruitione ia-

ne infinitæ bonitatis, & decoris mei? Ascendite non passibus,sed igneis affectibus, ad conspectum dulcissimæ pulchritudinis meæ, qua tota ciuitas primogenitorum exhilaratur, & validissimè concupiscite suauissimam formam Dei.Filij Sion electi,erigite sursum corda; & Regem vestrum Salomonem,in omni gloria sua decore coronatum, cuius vultum filiæ Tyri in muneribus deprecantur, flagrantissimè desiderate legem membrorum aduersantem legi mentis,amando vincite,& supergredientes omne, quod creatum est, in pulchritudinem increatam,& lucem formosissimam deficite. Et respondebo ego purissimis affectibus vestris, & odorabor odorem suauitatis ascendentem ex ara cordis vestri, in amplissimis atriis domus Domini,in medio triumphantis, & super mel dulcissimæ Ierusalem.

PARS

QVARTA PARS

QVAE CONTINET alia monita communia, & alia ad ſtatus diuerſos pertinentia.

CAP. I.

MONET IESVS CHRISTVS *omnia obliuioni tradere, vt ſola Dei memoria remaneat.*

BEATI, qui ſcrutantur attentiſſimè teſtimonia clemētiſſimi Patris mei: & in toto corde exquirunt eum. Sepoſitis enim negotiis aliis, quę charitas, vel iuſtitia, vel obedientia non requirit, in lege dulciſſimi, & æterni teſtamenti mei, meditantur dies ac noctes: & ſpirituales hoſtias pacificas ſemper mihi puro corde ſacrificant. Cor eorum, & cogitatio apud altiſſimum, in cuius conſpectu, per vigiliam charitatis, iugiter verſantur: & timēt ab eo ſeparari, ſicut

mors timeri solet. Cognouerunt enim, quia vita in voluntate eius, & ira in indignatione eius: & propterea, per dies, atquè noctes, studiosissimè cogitant, quomodo possint placere illi: & diligentissimè vitant quicquid oculos tantæ Maiestatis offendit. In iustificationibus eius meditantur, nequè vnquam obliuiscuntur sermones eius. Ego sapientia, vnà cum Patre meo cuncta componens, & ducens vnamquamque creaturam ad terminos suos, dilexi vos Adæ filios, & de vnoquoque singulatim cogitaui, stans super cuiusque custodiam, ac si cæterorum oblita, illi soli intendere velim. Et dum assumpsi naturam hominis omnia opera mea, passionem, ac mortem meam, ad vnúquemque direxi, vt in Ecclesia magna, quilibet per me redemptus cantet omnes fideles, & antiquas misericordias meas. Totus ego Rex Pacificus, non ex operibus iustitiæ, quæ fecistis vos, sed secundum suauissimam bonitatem, & clementiã meã, factus sum singulis vestrum, quasi nutrix fouens filios suos: nequè sollicitum pro vobis cor meũ, à
h singulorum cura, aliorum cura diuer-

tit. Si ergo ego tam intentus singulis sum, cùm bonorum vestrorum non egeam, & vos debetis, totis visceribus, mihi præcordia vestra consecrare, me semper meditari, atquè diligere, cùm sine me nihil esse, aut operari valeatis. Expandite manus, & viscera vestra ad me, cùm sit anima vestra sicut terra sine aqua mihi, & ego fæcundabo illam, vt lætetur gemellis amoris fætibus, & sterilitas recedat ab ea. Nihil ei, dum mihi vacat, deesse poterit: dabo illi regiones gẽtium, & labores populorum, sine labore possidebit: vt custodiat iustificationes meas: & legem meam plenam dulcedine, & dilectione requirat. Certè sancti mei, qui omnia detrimentũ fecerunt, vt me lucrifacerẽt, summo studio diuinam præsentiã ante negotia, & lucra omnia ponere, & seruare curarũt; & hoc vno negotio tranquillissimo, quasi patrimonio suo, intimè lætati sunt: & exultarũt sicut exultare solẽt, in virẽtib⁹ pratis agni ouiũ. Filij, concupiscite solũ decorẽ meũ, & memoriã mei, omniũ bonorum matrẽ, quasi aurum purissimum custodite:

& ego vos in omni aduersitate fidelissimè custodiam.

CAP. II.
Conqueritur de obliuione Dei.

QVID est, quod dilectus populus meus, in domo mea, fecit scelera multa, & oblitus est mei, quasi ego morte ignominiosa, & dolore plena nô redemissem eum? Ego nihil prætermisi, quod ad salutem, & consolationem populi christiani pertineret. Illi enim destinaui supremas misericordias meas; quibus ferę mansuescerent. Eius sunt fidelissima promissa mea, testamentum, & legislatio cælestis gratiæ meæ: & mitissimo corde cum populo acquisitionis versor, quasi ludens in orbe terrarum, vt inspirationibus, & gratuitis donis meis, corda dura emolliam, & vescar dulcissimo fructu sanguinis mei. Et tamen populus meus oblitus est mei, diebus innumeris Nequè solùm pauperes, & ignari, & optimates, qui negotiis sæcularibus oppressi quasi gigantes gemunt sub aquis mei non recordantur, sed ipsi etiam

Ecclesia-

Ecclesiastici, qui profitentur se nosse Deum, & quasi Nazaræi, se totos mihi consecrarunt, mei memoriam parùm curantes, ad studia sæcularia, & ludos, & venationes, ad hortorum culturam, & auaritiæ negotiationem conuertũtur. Quæ peruersio, & duritia cordis est hęc? Quare, filij mei, sequimini deos alienos, qui decipiunt, & corrumpunt animas vestras? Vsquequò lugebit terra, quam dedi filijs hominum, qui dereliquerunt me: Conuertimini iam, filij charissimi, & afferte mihi gloriam, & honorem: continuis spiritualium hostiarum oblationibus, & cordis ascensionibus faciem meam citò requirite. Sumite psalmum laudum mearum, & pulsate tympanum ad perenne canticum gratiarum actionis celebrandum. Pergite exercere psalterium iucundũ cum cithara, ad canendam totis viribus magnitudinem misericordiæ meę. Considerate, & admiramini vias meas, & in adinuentionibus meis exercemini. Delectamini in factura mea, & in operibus manuum mearum, cum populo, qui scit iubilationem, exultate.

Et experientia cognoſcetis quàm ſuauis,& ſalutaris ſit memoria mea, & quàm triſtis,& mortalis obliuio mei. Decernite ex tota fortitudine veſtra, memores eſſe mei, de terra Iordanis, cuius aquis abluti,& ſanctificati eſtis: & imaginem formæ meæ intimis viſceribus imprimite. Et ego pergam vobis benefacere,& ſecundum magnam, & admirabilem miſericordiam meã, recordabor veſtri,& vocabo vos ad æternam hæreditatem fæliciſſimi regni mei.

CAP. III.

Dolet ſuper Eccleſiaſticis.

QVOMODO obtexit caligine, in furore ſuo Dominus filiam Sion,dilectam ſponſam meam, peccatis Eccleſiaſticorum denigratam? Præcipitauit omnia ſpecioſa Iacob,propter ſcelera filiorum meorum,quorum culpa, egreſſus eſt à filia Sion omnis decor eius:quia nobilior, & formoſior Eccleſiæ meæ pars grauiter deformata eſt.Sanctitas illa antiqua Eccleſiaſticorum

rum cùm Ecclesia nascente nascētium, & sine fastu, & astutiis sæculi, simplici, ac fideli corde, in domo mea ministrā-tium, extincta est. Video ego gentes ingressas sanctuarium, de quibus præceperat Altissimus Pater meus, ne intrarent in Ecclesiam suam. Gentilium peccata, ambitio, auaritia, incontinentia, in Ecclesiasticos transierunt: qui facti sunt, velut tauri pingues, per prata sine timore currentes. Propter quod magna ex parte dissipauit Pater meus tentorium suum: demolitus est tabernaculum mansionis suæ, & obliuioni rradidit festiuitatem, & Sabbatum. Pollutæ sunt manus eorum, qui exercent vasa Domini, quorum calendas, & solennitates odiuit anima mea. Quid est hoc? Populus primogenitus meus, qui deberet esse gloria, & fortitudo mea, est principium doloris mei. Iam non est exemplum vitæ, quo plebs paruula instruitur ad pietatem, & animatur ad gradiendum per viam, quæ ducit ad vitam. Væ genti consecratæ, quæ in commotionem capitis versa est. Omnes, qui benè

considerant, obstupescunt, & dicunt: Hæccine est gens perfecti decoris, gaudium vniuersæ terræ? Debuerat quotidiano sacrificio, & dulcissimo Ecclesię cantu ad pietatem inflammari, & lapidea corda sæcularium, exemplo suo mouere: & tamen alienata est retrorsum, & mercede conducta, non pura intentione mihi seruit. Reuertimini ad cor, filij mei, & considerate nouissima vestra. Expurgate vetus fermentum Adæ, vt sitis noua conspersio ab omni vetusta corruptione aliena. Epulamini in azymis synceritatis, & veritatis, & primitiuæ Ecclesiæ beatissimam lucem, & formam omni mundi decore amabiliorem intuemini. Implete mẽsuram status vestri mundo altioris, & cælorum ciues candore lucis æternæ nitentes innocentia vitæ sectamini. Et recondam vos, vt charissimos amicos meos intra penetralia mitissimi cordis mei.

CAP. IIII.

Admonet Episcopos officij sui.

PASTORES multi, quibus commisi

mihi curam gregis mei, demoliti sunt hæreditatem meam, quam ego à Patre meo clementissimo postulaui. Honoraui illos coram populo meo; ipsi verò contempserunt me; & ab exemplari suo lõgè recesserunt. Secuti sunt doctrinas filiorum huius sęculi, qui vocauerunt nomina sua in terris suis, non curantes, an eorum nomina scripta essent in Cælo. Bonum opus dicunt se desiderasse, quia Episcopatum desiderauerunt: sed non tenuit eos boni operis desiderium, sed amor reddituum, secũdum æstimationem hominum, qui argentum thesaurizant. Væ pastoribus Israel, qui amore honoris, & dignitatis ad prælationem ascenderunt: confitentur se in statu perfectionis esse, & tamẽ neque ante honorem illum, christianam perfectionem acquisierunt, neque post obtentam dignitatem, iuxta regulam perfectionis viuunt. Quod abiectum erat, non reducunt; quod infirmum erat, non confirmant: quod fractum erat, non consolidant: quod maculosum erat, non emundant. Præuaricantur dulcissimam legem meam,

semetipsos ouium velleribus vestientes, oues verò perire, pro nihilo æstimantes. Quid dicam vobis, Ecclesiæ viri, quos patior inimicos, sub imagine personæ meæ, abutentes magna patientia, & misericordia mea? Bonas facite iam vias vestras, & iuxta cor meũ, studia vestra corrigite. Pascite amici mei gregem meum verbo, & exemplo vitæ, forma facti gregis ex animo. Loquimini ad cor Ierusalem: & paruulos eius Apostolico lacte nutrite, ne fortè exhalent animas suas, in sinu matrum suarum. Instruite ignorantes viam Domini, deiectos corde roborate. subuenite egeno, & pupillo: humilẽ, & pauperem iustificate. Estote sobrij, casti, hospitales, & scripturæ meæ studio intentissimè vacate. Requiescite iam inter medias duorum testamentorũ sortes, noua veteribus conciliantes, ad dãdam scientiam salutis plebi meæ. Et deponentes omnem humanum affectum, non vt mercenarij, sed vt amici fidelissimi, causas sponsæ meæ tractate. Et ego vobis reddam coronas virides, quæ nunquam marcescent: & cum
sena-

ſenatoribus ſupernæ ciuitatis meæ, vos duplici ſtola indutos; ſedere faciam in fæliciſſimo regno meo.

CAP. V.

Monet fugam prælationis.

ATTENDITE filij, & miniſtri Eccleſiæ meæ, quæ loquor: verba enim à ſapientibus mundi abſcondita pronũtio. Ego palàm locutus sũ mũdo, & primos accubitus, primasq; cathedras recuſaui. Factus ſum inter diſcipulos meos, tanquam qui miniſtrat: & fugi ſolus in montem, ne turbæ me raperent, & conſtituerent regem ſuper ſe. Ego Deus abſconditus, & tectus pallio humilitatis, & laboris, quo ſeruire me feciſtis in peccatis veſtris. Non ego clarificaui me ipſum, nequè honorem, aut prælationem mihi ſumpſi; Sed clarificauit me priùs percuſſum, & humiliatum Pater meus: vt aſcenderem de abiectione ad honorem, quaſi radix de terra ſitienti: Non ego occupaui regnum, ſed vocatus, & conſtitutus ſum Rex ab eo ſuper Sion mon-

tem sanctum eius: non vt mollibus vestirer, sed vt prædicarem cum labore suauissimum præceptum eius. Quocirca filij mirabile est, quomodo sine timore meo, & sine propriæ infirmitatis cognitione, prælationes quæritis, atquè requiritis? Quem magistrum imitamini, filij mei? Quomodo non palpitat vobis cor, dum sollicitudine multa, per interpositos quoquè terrę principes, in quibus non est salus, quæritis fieri, & poni custodes in vineis, qui vineam vnicam propriæ conscientiæ nõ custodistis? Qui domui suæ præesse nescit, quomodo Ecclesiæ Dei diligentiam adhibebit? Quid dicam vobis, qui vestræ damnationis diligentissimi operatores estis? Certè sancti mei, quos præesse æquum erat, timentes ne alios saluos facere conantes, ipsi reprobi fierent, prælationem accuratissimè fugerunt. Sciebant enim Saulem, quasi vnius anni puerum innocenter regnare cæpisse, & regno abutentem in æternã damnationem incidisse, quamuis principio suæ assumptionis, non fuisset vir melior illo in Israel. Honores, & di-

gnitates

gnitates cor inebriant:& à casto timore Dei etiam viros iustos auertũt. Propter quod, filij mei, gens sancta, & vncta oleo sanctificationis meæ, estote humiles in oculis vestris, & prælationem studiosissimè cauete. Profectò in Ecclesia primitiua, quæ feruebat calore sanguinis mei, prælatio, & mors comites erant: quia tyranni Episcopos primùm ad necem postulabant: & idcirco vanitas honoris, & diuitiarum, pura corda prælatorum à me non diuertebat: Nunc verò quando non imminet, occasio mortis, & suppetunt honor & cõmoditas, timoratę conscientiæ prælationem diligentiùs vitare deberent. Ego scio quos elegerim discite modestiam, & de vobis ipsis humiliter sentite. Non respicio staturam hominis, sed cor sapiens, & intelligẽs. Qui idoneus est, ex ipsis speluncis ad prælationem accipietur: nam & Pater meus, cum placuisset illi Dauid, de pòst fœtantes accepit eum, pascere Iacob seruum suum, & Israel hæreditatem suam. Hæc cogitate filij, & æstimate: atque subesse potiùs, quàm præesse

contendite. Et ego vos fidelissimos seruos meos, honoribus ęternis exaltabo.

CAP. VI.

Admonet Religiosos.

CHARISSIMI filij, quos è sæculi mari magno ad statum Religionis misericorditer vocaui, habeo aduersum vos multa lachrymis digna, quæ attentè cogitare, & corrigere debetis. Ego plantaui vos in paradiso meo, vt perfecta renuntiatione omniũ rerum, & abnegatione propriæ voluntatis, & iudicij, sequeremini me renibus accinctis, & quasi lactucas agrestes manducantes, in transitu huius vitæ, confitentes quia peregrini estis super terram, & ad patriam Cælestem festinatis. Segregaui vobis dilectis meis, humanas consolationes respuentibus pluuiam voluntariam internæ visitationis. Sic enim ego solari consueui ablactatos à lacte, & auulsos ab vberibus. Suscitaui vobis patres Religionũ fundatores, qui fidelissimo corde fecerunt omnes voluntates meas: & altera

manu

manu prælianтes, altera ædificantes, circumdederunt altis mænibus montem ſanctum, quem dilexi. Quomodo ergo præuaricati eſtis pactum meum, votis ſolennibus in medio Ieruſalem confirmatum, & primam charitatem non ſeruaſtis? Congregatio Iuſtorum, & pars electa Eccleſiæ meæ, quomodo gemens conuerſa es retrorſum? Quomodo emarcuit flos primitiuæ obſeruantiæ, quo nomen meum laudari ſolebat, à ſolis ortu vſque ad occaſum? Iam non eſt cultus ille obedientiæ per fidem operantis. Illa paupertas, ſolatia Cæli per incommoditates terræ requirens, ablata eſt. Aemulatio illa ſanctorum, contemptus mundi, ſenſuum mortificatio, & decor monaſticæ diſciplinæ, à filia Sion egreſſus eſt. Fruſtra videntur laboraſſe Patres veſtri, quorum ſtatum aſſumpſiſtis, & fidem non obſeruatis. Quis non miretur ruinam veſtram, ô plebs mea, quam è multis nationibus elegi? Quis audiuit talia horribilia, quæ fecit nimis Virgo Iſrael? Nunquid euelli poſſunt aquæ erumpentes frigidæ

gidæ & defluentes, vt vbi ego dedi fõtem vberem misericordiæ, siccetur terra? Væ statui Religionis declinantis à rigore obseruantiæ: quia cum his nouissimis temporibus homines seipsos amantes, quando professionem emittunt, promittant eadem, quæ sancti Religionis institutores promiserunt, remissè viuunt, nec eadem obseruant. Rarò valdè Religiosus perfectus quasi stella matutina in medio nebulæ splẽdescens, inuenitur. Reliqui verò, innumerabiles sicut arena, quæ iacet in littore maris, errauerunt in inuio, & non in via. Et facta est terra eorum in desolationem, & in sibilum sempiternum. Omnis, qui præterierit per eam, obstupescet, & mouebit caput suum. Elegeram ego gentem, vt habitarem in medio eius, & diligerem illam, sicut animam meam, sed ipsa recessit à me, factaque est habitatio draconum, & dimisi filios eius secũdum desideria cordis eorum, vt contra suorum Patrum instituta irent in adinuentionibus suis. Nunc ergo filij mei, ne declinetis cor vestrum in verba malitiæ ad excusandas ex-

das excuſationes in peccatis. Sed memores eſtote, vnde ceciderit corona gloriæ veſtræ ; & reſpuentes omnia conſilia hominum inſipientium inobſeruantiam excuſantium , antiquam laudem totis viribus renouate. Germinet denuò terra veſtra herbam virentem , & lignum pomiferum iuxta genus ſuum. Ego mittam ſpiritum meum, vt recreemini, & facies terræ renouetur. Confortamini, & cõuertam captiuitatem veſtrã affluentem gratia mea, ſicut affluere ſolet aqua torrentis in Auſtro. Mittam lampades in viſceribus veſtris, vt fortiſſimè impedimenta ſuperetis. Quid timetis, filij chariſſimi, quaſi abbreuiata ſit manus mea ? Ego dabo vobis os , & ſapientiam, cui non poterunt contradicere omnes aduerſarij veſtri. Ego vos iterum parturiam, donec reformetur primus ſtatus in vobis. Et poſt ædificium nouæ Ieruſalem, reddam vobis fideliſſimis ſeruis meis multiplices coronas , inæſtimabilibus gaudiis, & honoribus plenas.

CAP.

gidæ & defluentes, vt vbi ego dedi fōtem vberem misericordiæ, ſiccetur terra? Væ ſtatui Religionis declinantis à rigore obſeruantiæ: quia cum his nouiſſimis temporibus homines ſeipſos amantes, quando profeſſionem emittunt, promittant eadem, quæ ſancti Religionis inſtitutores promiſerunt, remiſsè viuunt, nec eadem obſeruant. Rarò valdè Religioſus perfectus quaſi ſtella matutina in medio nebulæ ſplédeſcens, inuenitur. Reliqui verò, innumerabiles ſicut arena, quæ iacet in littore maris, errauerunt in inuio, & non in via. Et facta eſt terra eorum in deſolationem, & in ſibilum ſempiternum. Omnis, qui præterierit per eam, obſtupeſcet, & mouebit caput ſuum. Elegeram ego gentem, vt habitarem in medio eius, & diligerem illam, ſicut animam meam, ſed ipſa receſſit à me, factaque eſt habitatio draconum; & dimiſi filios eius ſecūdum deſideria cordis eorum, vt contra ſuorum Patrum inſtituta irent in adinuentionibus ſuis. Nunc ergo filij mei, ne declinetis cor veſtrum in verba malitiæ ad excuſandas ex-

das excuſationes in peccatis. Sed memores eſtote, vnde ceciderit corona gloriæ veſtræ ; & reſpuentes omnia conſilia hominum inſipientium inobſeruantiam excuſantium, antiquam laudem totis viribus renouate. Germinet denuò terra veſtra herbam virentem, & lignum pomiferum iuxta genus ſuum. Ego mittam ſpiritum meum, vt recreemini, & facies terræ renouetur. Confortamini, & cōuertam captiuitatem veſtrã affluentem gratia mea, ſicut affluere ſolet aqua torrentis in Auſtro. Mittam lampades in viſceribus veſtris, vt fortiſſimè impedimenta ſuperetis. Quid timetis, filij chariſſimi, quaſi abbreuiata ſit manus mea? Ego dabo vobis os, & ſapientiam, cui non poterunt contradicere omnes aduerſarij veſtri. Ego vos iterum parturiam, donec reformetur primus ſtatus in vobis. Et poſt ædificium nouæ Ieruſalem, reddam vobis fideliſſimis ſeruis meis multiplices coronas, inæſtimabilibus gaudiis, & honoribus plenas.

CAP.

gidæ & defluentes, vt vbi ego dedi fōtem vberem misericordiæ, ſiccetur terra? Væ ſtatui Religionis declinantis à rigore obſeruantiæ: quia cum his nouiſſimis temporibus homines ſeipſos amantes, quando profeſſionem emittunt, promittant eadem, quæ ſancti Religionis inſtitutores promiſerunt, remiſſè viuunt, nec eadem obſeruant. Rarò valdè Religioſus perfectus quaſi ſtella matutina in medio nebulæ ſplēdeſcens, inuenitur. Reliqui verò, innumerabiles ſicut arena, quæ iacet in littore maris, errauerunt in inuio, & non in via. Et facta eſt terra eorum in deſolationem, & in ſibilum ſempiternum. Omnis, qui præterierit per eam, obſtupeſcet, & mouebit caput ſuum. Elegeram ego gentem, vt habitarem in medio eius, & diligerem illam, ſicut animam meam, ſed ipſa receſſit à me, factaque eſt habitatio draconum, & dimiſi filios eius ſecūdum deſideria cordis eorum, vt contra ſuorum Patrum inſtituta irent in adinuentionibus ſuis. Nunc ergo filij mei, ne declinetis cor veſtrum in verba malitiæ ad excuſan-

das excuſationes in peccatis. Sed memores eſtote, vnde ceciderit corona gloriæ veſtræ; & reſpuentes omnia conſilia hominum inſipientium inobſeruantiam excuſantium, antiquam laudem totis viribus renouate. Germinet denuò terra veſtra herbam virentem, & lignum pomiferum iuxta genus ſuum. Ego mittam ſpiritum meum, vt recreemini, & facies terræ renouetur. Confortamini, & cõuertam captiuitatem veſtrã affluentem gratia mea, ſicut affluere ſolet aqua torrentis in Auſtro. Mittam lampades in viſceribus veſtris, vt fortiſſimè impedimenta ſuperetis. Quid timetis, filij chariſſimi, quaſi abbreuiata ſit manus mea? Ego dabo vobis os, & ſapientiam, cui non poterunt contradicere omnes aduerſarij veſtri. Ego vos iterum parturiam, donec reformetur primus ſtatus in vobis. Et poſt ædificium nouæ Ieruſalem, reddam vobis fideliſſimis ſeruis meis multiplices coronas, inæſtimabilibus gaudiis, & honoribus plenas.

CAP.

gidæ & defluentes, vt vbi ego dedi fõtem vberem misericordiæ, siccetur terra? Væ statui Religionis declinantis à rigore obseruantiæ: quia cum his nouissimis temporibus homines seipsos amantes, quando professionem emittunt, promittant eadem, quæ sancti Religionis institutores promiserunt, remissè viuunt, nec eadem obseruant. Raro valdè Religiosus perfectus quasi stella matutina in medio nebulæ splẽdescens, inuenitur. Reliqui verò, innumerabiles sicut arena, quæ iacet in littore maris, errauerunt in inuio, & non in via. Et facta est terra eorum in desolationem, & in sibilum sempiternum. Omnis, qui prætericrit per eam, obstupescet, & mouebit caput suum. Elegeram ego gentem, vt habitarem in medio eius, & diligerem illam, sicut animam meam, sed ipsa recessit à me, factaque est habitatio draconum, & dimisi filios eius secũdum desideria cordis eorum, vt contra suorum Patrum instituta irent in adinuentionibus suis. Nunc ergo filij mei, ne declinetis cor vestrum in verba malitiæ ad excusandas ex-

das excuſationes in peccatis. Sed memores eſtote, vnde ceciderit corona gloriæ veſtræ ; & reſpuentes omnia conſilia hominum inſipientium inobſeruantiam excuſantium , antiquam laudem totis viribus renouate. Germinet denuò terra veſtra herbam virentem , & lignum pomiferum iuxta genus ſuum. Ego mittam ſpiritum meum, vt recreemini, & facies terræ renouetur. Confortamini, & cõuertam captiuitatem veſtrã affluentem gratia mea, ſicut affluere ſolet aqua torrentis in Auſtro. Mittam lampades in viſceribus veſtris, vt fortiſſimè impedimenta ſuperetis. Quid timetis, filij chariſſimi, quaſi abbreuiata ſit manus mea ? Ego dabo vobis os , & ſapientiam, cui non poterunt contradicere omnes aduerſarij veſtri. Ego vos iterum parturiam, donec reformetur primus ſtatus in vobis. Et poſt ædificium nouæ Ieruſalem, reddam vobis fideliſſimis ſeruis meis multiplices coronas , inæſtimabilibus gaudiis, & honoribus plenas.

CAP.

contendite. Et ego vos fidelissimos seruos meos, honoribus ęternis exaltabo.

CAP. VI.

Admonet Religiosos.

CHARISSIMI filij, quos è sæculi mari magno ad statum Religionis misericorditer vocaui, habeo aduersum vos multa lachrymis digna, quæ attentè cogitare, & corrigere debetis. Ego plantaui vos in paradiso meo, vt perfecta renuntiatione omniũ rerum, & abnegatione propriæ voluntatis, & iudicij, sequeremini me renibus accinctis, & quasi lactucas agrestes manducantes, in transitu huius vitæ, confitentes quia peregrini estis super terram, & ad patriam Cælestem festinatis. Segregaui vobis dilectis meis, humanas consolationes respuentibus pluuiam voluntariam internæ visitationis. Sic enim ego solari consueui ablactatos à lacte, & auulsos ab vberibus. Suscitaui vobis patres Religionũ fundatores, qui fidelissimo corde fecerunt omnes voluntates meas: & altera

manu

manu prȩliantes, altera ædificantes, circumdederunt altis mænibus montem ſanctum, quem dilexi. Quomodo ergo præuaricati eſtis pactum meum, votis ſolennibus in medio Ieruſalem confirmatum, & primam charitatem non ſeruaſtis? Congregatio Iuſtorum, & pars electa Eccleſiæ meæ, quomodo gemens conuerſa es retrorſum? Quomodo emarcuit flos primitiuæ obſeruantiæ, quo nomen meum laudari ſolebat, à ſolis ortu vſque ad occaſum? Iam non eſt cultus ille obedientiæ per fidem operantis. Illa paupertas, ſolatia Cæli per incommoditates terræ requirens, ablata eſt. Aemulatio illa ſanctorum, contemptus mundi, ſenſuum mortificatio, & decor monaſticæ diſciplinæ, à filia Sion egreſſus eſt. Fruſtra videntur laboraſſe Patres veſtri, quorum ſtatum aſſumpſiſtis, & fidem non obſeruatis. Quis non miretur ruinam veſtram, ô plebs mea, quam è multis nationibus elegi? Quis audiuit talia horribilia, quæ fecit nimis Virgo Iſrael? Nunquid euelli poſſunt aquæ erumpentes frigidæ

das excuſationes in peccatis. Sed memores eſtote, vnde ceciderit corona gloriæ veſtræ ; & reſpuentes omnia conſilia hominum inſipientium inobſeruantiam excuſantium , antiquam laudem totis viribus renouate. Germinet denuò terra veſtra herbam virentem , & lignum pomiferum iuxta genus ſuum. Ego mittam ſpiritum meum, vt recreemini, & facies terræ renouetur. Confortamini, & cõuertam captiuitatem veſtrã affluentem gratia mea, ſicut affluere ſolet aqua torrentis in Auſtro. Mittam lampades in viſceribus veſtris, vt fortiſſimè impedimenta ſuperetis. Quid timetis, filij chariſſimi, quaſi abbreuiata ſit manus mea ? Ego dabo vobis os , & ſapientiam, cui non poterunt contradicere omnes aduerſarij veſtri. Ego vos iterum parturiam, donec reformetur primus ſtatus in vobis. Et poſt ædificium nouæ Ieruſalem, reddam vobis fideliſſimis ſeruis meis multiplices coronas , inæſtimabilibus gaudiis, & honoribus plenas.

CAP.

CAP. VII.

Monet Sacerdotes.

MVNDAMINI, qui fertis vasa Domini, & pollutum nolite tangere, ne fortè moriamini. Attendite verba mea, charissimi amici Sacerdotes noui, & æterni testamenti mei, & induimini suauissimum iustitiæ decorem, vt sanctè sancta tractetis; & nomen meum infinita veneratione dignum non polluatis. Feci vos consortes sacerdotij mei, vt essetis mediatores populorum, quorum pondus portatis, & auerteretis iram meam, ne disperderet eos. Et ideo deberetis niue cādidiores esse, & corda, manusque puras extollere in sancta; vt decor sacrificij vestri ascenderet ad Altissimum Patrem meum, & donaret vobis delicta populi. Considerate dignitatem vestram, quia vncti estis oleo sancto meo, & panem vitæ, qui de cælo descēdit, quotidie comeditis. Tanta est profectò altitudo dignitatis vestræ, vt mōtiū vertices superetis, & cæli cælorum vobis inclinentur. Quid ergo dicam vo-

cam vobis, cùm videã vos in cælesti dignitate constitutos, homines esse, & secundum hominem ambulare? Mirabile est, vos corpore, & sanguine meo quotidie pasci, & vitiis cęterorum hominum, qui profanè viuunt, deformari. Quid est hoc? Quomodo non transformamini in me, & innocentia vitæ resplendetis? Exuite iam filij mei veterem hominem, vt singulari pietate, tãtùm cæteris hominibus præstetis, quãtùm illos dignitate præceditis. Adhæreat esca, quam sumitis visceribus vestris: & corpora vestra, quæ Dei templum facta sunt, ab omni corruptione præseruate. Luceat lux vestra, sole clarior, coram hominibus, quorum culpas abluitis, vt exemplo vitæ vestræ emolliti, atque conuersi, glorificent per fructus iustitiæ, clementissimum Patrem meum, qui in cælis est. Fugite commercia filiorum huius sæculi, qui vitæ puritatem oderunt: & Ecclesiæ sponsæ meæ, disciplinam toto corde sequimini. Hæc sit iugis meditatio vestra, & intima lætitia, qua inter mortalis vitæ fastidia, delectemini

ctemini. Discant alij prudentiam, quæ de terra est, qui merguntur in terrenis desideriis, quasi plumbum in aquis vehementibus: Vos verò qui pane vitalissimo nutrimini, cauete ne regales epulas immundis cibis maculetis. Altiores mundo estis: cælestia, cum mundi contemptu, cogitate, atquè diligite & altissimum Iustitiæ sacrificium in mei memoriam purissimis affectibus sacrificate. Et non solùm placebit mihi holocaustum vestrum, plusquã sanguis hircorum, & taurorum, & cinis vitulæ aspersus, qui inquinatos sanctificat ad emundationem carnis, sed supra omnia mundi bona iucundabor in castis, & humilibus cordibus vestris, quæ ardebunt igne charitatis in conspectu meo.

CAP. VIII.

Monet Principes terræ.

AVDITE principes terræ, quæ dico: & sepositis curis aliis, vos quoque reges intelligite: & erudimini qui iudicatis terram. Ego vobis dedi Excellentiam hanc, vt tolleretis medullam

dullam cedri,& optima quæquè terræ comederetis. Certiſſimè enim per me reges regnant, & legum conditores iuſta decernunt. Propter quod, intima gratitudine, deberetis ſeruire mihi, & gloriam meam ſtudioſiſſimè amplificare. Et tamen erigimini aduerſum me: quaſi non ego, ſed manus veſtra excelſa fecerit hæc omnia, quæ aliis hominibus mirabilia videntur. Non benè vtimini infinita bonitate, & miſericordia mea, per quam in throno ſedetis. Quænam alienatio mentis eſt hæc? Nunquid non omnia mea ſunt, & valeo deponere potentes de ſede, & exaltare humiles, qui viuunt in ſimplicitate cordis, & tremunt ad ſermones meos? Cur eleuamini filij Adæ, & quæritis eſſe ſicut dij? Non eſt potentia, neque ſapientia, nequè fortitudo contra Dominum, qui curuat imperia. Profectò licet amor, & gratitudo deeſſet, timor ſaltem deberet mouere vos, vt Regem Regum, qui Lucifero non pepercit, timeretis: ipſe enim alligat reges in compedibus, & nobiles eorum in manicis ferreis: ſed & nunc quando puta-

putatis, vos posse quidquid placeat, stultissimè agitis, dum in quolibet negotio, non ad me, sed ad consiliarios, vel milites, vel ad aurum multum confugitis, non considerantes, quia cor regis est in manu mea, & quocunque voluero, vertam illud. An existimatis omnia, quæ cogitatis, & conamini, cõdita nõ esse apud me, & signata in thesauris prouidentiæ meæ? An non exigam rationem de iniustis vectigalibus, & tributis, quibus viduas, & orphanos affligitis, & sanguinem dolentium absorbetis? Estote, filij mei, reges magni pietate, & solium vestrum misericordiis multis exaltetur. Iustitia, & iudiciũ sit ornat⁹, & præparatio sedis vestræ, & pax dilatet regiones vestras. Reddite mihi tributum casti timoris; & amoris, & subditorum corda non ad ostentationem vanam, sed ad vera, & æterna bona, exemplo vitæ, mouete. Reges gentium dominantur eorum, & tyrannicè subditos opprimunt: vos verò serui Regis pacifici, qui mansuetudine infinita regnauit à ligno, patres potius, quàm dominos repræsen-

præsentate. Sic eritis reges non solùm corporum, sed etiam cordium & regendi suauitate amplificabuntur domus vestræ. Et ego vos fideles consortes meos, de terreno, ac temporali regno, ad Cœlestis, & æterni regni mei consortium, hora nouissima vocabo.

CAP. IX.

Hortatur diuites sæculi.

NE lætemini, filij, super multis diuitiis vestris, quasi alia bona meliora non sint, & domos ęternas in terra, quam diligitis, possidere valeatis. Stulta enim est cogitatio hæc, quam experientia quotidiana condemnat. Quanti mercatores coaceruant aurum, & argentum, sine requie, & sine fine, & in pænam sollicitudinis, & laboris infiniti, non dimidiant dies suos? Tempus breue est: ego venio citò. Quorsum ergo tanta sollicitudo, cui omnes mundi opes satisfacere non possunt? Satis diuites facti estis: & certum est, vobis multa bona superfluere, quæ clamant aduersum

sum vos, pro pauperibus, & afflictis, qui cupiunt saturari de micis, quæ cadunt è nimis lauta mensa vestra. Quid ergo de superfluis agere cogitatis? Mittite panem vestrum super inopes, quasi super transeuntes aquas, & illum in littore maris magni repositum inuenietis. Consilium meum vobis placeat; Redimite misericordiis pauperum animas vestras, & emite paruo pretio ius magnum in regno immortalitatis meæ. Quid moramini deponere graue pondus diuitiarum, sub quibus fatigamini, nec ad vitalem auram æternæ fęlicitatis respirare valetis? Eleuate capita vestra, & respicite opes meas, quas largitione eleemosynarum, lucro magno, comparare potestis. Beati, qui ad currendam salutis viam se exonerant, & misericordiâ diuites sunt, quoniam ipsorum miserebor. Percipite filij quæ moneo: & facite, vt opes vestras manus pauperum in cæleste gazophylacium deportent: habebitisque thesaurum non deficientem in Cælis. Quid timidi estis, quasi vobis propter eleemosynas multas, egestas superuentura

uentura sit? Absit profana cogitatio hæc: immo propterea domus vestræ multiplicabuntur. Offerte mihi confidenter de substantia vestra, & de primitiis frugum vestrarum: & implebũtur areæ vestræ frumento, & vino torcularia redundabunt. Voces, & desideria pauperum pro vobis orantium penetrabunt viscera mea. Et ego vos mihi per misericordiam similes amabo: domos magnas ædificabo vobis in terra: & in superna Ierusalem, quę mater vestra est, mansiones infinitæ consolationis, & pacis abundantia plenas præparabo.

CAP. X.

Admonet homines negotiosos.

IN pace cordis ad æterna bona suspirantis factus est locus meus, & habitatio mea à strepitu negotiatorum longè remota; facta est in Sion. Qui cor suum effundit sicut aquam, in terrena negotia, & sollicitudines sæculi, peregrè recedit à portu tranquillitatis bonæ conscientiæ, quæ abiectâ curâ sæculi, intimè gaudet iucundissima ha-

te. Etenim omnia, quæ diligitis & negotiamini, finem habent, & tela quam ordimini, citò succidetur. Quare ergo non præmeditamini tristem exitum laboris vestri, & conuertimini ad dulcissimum otium meum, vbi veram lætitiam, & spem gaudiorum matrem inuenietis? Quod, si vobis durus est hic sermo, & non potestis sustinere eum, quasi negotia deponere non valeatis: destinate saltem modicum tempus, vt mecum quotidie, negotiemini. Clamate ad me in fortitudine, & rerum temporalium pondere grauati cadite coram me: vt misericordia motus auferam à vobis iugum ferreum, sub quo cibum, qui perit, operamini. Recedite à tabernaculis Ismael, & seruitutem duram detrectate. Captiui filij mei, quærite libertatem honestissimam filiorum Dei: agnoscite christianam dignitatem: & nolite ad seruorum labores degeneri conuersatione redire. Si cordis auribus audieritis verba mea, ego ostendam vobis suspirantibus ad me, quantò sit dulcius Patri

meo quam mundo seruire. Et dabo vobis cor carneum, ablata duritia vestra, vt iam sequamini me, & voluntas vestra requiescat in suauissima lege mea.

CAP. XI.

Hortatur ad custodiam cordis.

FILII, omni custodia custodite corda vestra, neque in hac vigilia dulcissimæ dilectionis vnquam dormitetis. Custodite corda, sicut amatores mundi custodiunt aurum, ne fortè per ingratitudinem, vel incuriam, pereatis de via iusta. Ne admittatis consilia hominum, qui sanguinem meum æstimare nesciunt, & salutem æternam suam, non magnopere curant. Murum ęneum circumdate cordi, ne hostes vestri nocendi cupidissimi, ædificium spiritus euertant. Ego noui fragilitatem cordis humani, quod facilè seducitur, vt in varios amores diuidatur. Experientia quoque scire potestis, quoties cor vestrum captiuum egrediatur à seipso, vt seruiat creaturis, quarum voluptate trahitur. Vigilate, & diligentissimè cauete tactum mortuorum, quibus ple-

nus est

nus est mundus, ne fortè moriamini. Templum Dei sanctum est, quod estis vos: cauete ne domus mea, quam decet sanctitudo, profanetur. Præmeditamini occasiones peccatorum, vt declinetis eas: & dum iter facitis per terrena commercia, vbi affectuum pedes puluere humano sordescunt, etiam puluerem pedum vestrorum excutite. Lauamini frequenter, & postquàm loti fueritis, iterum emundamini: nam, & qui lotus, & mundus est, indiget vt lauet pedes. Neque vobis asperum videatur consilium meum, quia vestra corda ardentissimè diligo, proptereaque postulo, ponatis me vt signaculum super illa, vt ego illorum Dominus cognoscar. Fortis enim est, vt mors dilectio, & implacabilis amoris æmulatio: atque ideo ferre non possum cordis vestri consortes. Seruate ergo fideliter vos ipsos mihi, & intima consolatione lætamini, quia vos totos solus ego postulo, & non est mecum Deus alienus. Quid enim dulcius vobis accidere potest, quàm mei iuris, & regni esse, totisque visceribus adhærere mihi? Vti-

nam verba hæc mea penetrarent animas vestras, & vos ad æternam cordis custodiam excitarent. Posui ego ex infinita bonitate erga hominem totum cor meum: æquum ergo erit, vt homo cor suum totum mihi reddat. Grati igitur estote, filij: & escam hanc suauissimam mihi afferte. Et ego, qui exigua munera non despicio, magnum sacrificium hoc odorabor, faciamque vt iugiter ardeat in altari meo. Et demum eius suauitate allectus attraham vos ad meipsum, & recondam vos fidelissimos seruos meos, cordisque custodes, in thalamo, quem filiæ regum cupierunt, hoc est in penetralibus tenerrimi cordis mei.

CAP. XII.

Instruit tentatos.

FILII, oportet vos probari, si accepti estis Deo, vt ego in vobis glorificer, & vos maiori gloria coronemini. Aurum probatur in igne, & homo in camino tribulationis. Confortamini, & estote robusti, nec vllo modo seruiatis Philistæis. Nõ vos relinquã, vel patiar ten-

tiar tentari supra id, quod potestis: Sed faciam potiùs cum tentatione prouentum. Lætamini, cùm exercemini multiplici colluctatione aduersus carnem, & sanguinem, & aduersus principes quoque tenebrarum harum: quoniam ego vobiscum sum, vt eruam vos de manu inimicorum vestrorum, qui saluti vestræ vehementer insidiantur. Non est voluntatis meæ ruina hominis, neque vnquam suspirantes ad me deserui in tempore senectutis. Ego vici mundum. Ego Pontifex vester, vir dolorum, & sciens infirmitatem, cum pugnantibus pugno, & cum victoribus vinco. Beati eritis, si per omnia ad similitudinem meam tentemini, & patiamini foris pugnas, intus timores. Si enim sufferatis tentationem, & ego renes vestros, & cor vestrum exuram, eritis fælices tanquam filij excussorũ, qui timore & probatione mea prosperãtur. Accipite mites corde consilium meum: quando tentatio vos multum angit, celeriter inuocate me, & sine vlla hæsitatione confidite, vos gratia

mea iuuante victuros. Clamate ad me fortiter, & in ſpem contra ſpem credite: & videbitis mirabilia, quæ operabor in medio veſtri. Recordamini electi populi mei ad littus Rubri maris ſuſpirantis, & Pharaonem propinquātem, cum mortis horrore, timentis. Ego increpui mare Rubrum, & exſiccatum eſt: & deduxi ſeruos meos in abyſſis, ſicut in deſerto Neque ſolum in anguſtia ſaluaui eos, propter glorioſiſſimum nomen meum; ſed & in aliis euentibus, quando clamauerunt ad me, cùm tribularentur, & de neceſſitatibus eorum eripui eos. Cauete filij diffidentiam, quæ pugnat cum dulciſſima miſericordia mea. Etiam ſi ad portas mortis accedatis, adhuc ſperate in multitudine magnitudinis, & ſuauitate infinitæ bonitatis meæ: & habentes ſummum ſacerdotem, qui penetrauit Cœlos, & interpellat pro vobis, exercete veſtrę ſpei fortiſſimam, & ſolatio plenam confeſſionem. Contemnite minas mundi, & inferni, fundati ſupra firmam petram angularem, quæ ruinam non timet. Et infirmabūtur crura

omnium

omnium regum Amorrhæorum, qui transitum vestrum in terram fidelissimæ promissionis impedire conantur. Pugnate pro æterna laude mea, & salute vestra: & ego coram vobis omnes inimicos vestros humiliabo.

CAP. XIII.

Hortatur ad considerationem mysterij Incarnationis.

AMANT homines nouitatem, & rerum nouarum studio delectantur: & tamen cùm nouum fecerit DOminus super terram, quando fœmina circumdedit virum, pauci sunt, qui nouum hoc, & mirabile mysterium dignè considerent. Non placet mihi filij mei obliuio hęc, & nimis dura ingratitudo: quia & gloriæ meæ, & saluti, cõsolationique vestræ contraria est. Ego posui homines in dulcissimo memoriali nominis mei, vt illorum Deus nominarer: & cum in forma Dei essem, ex altitudine illa infinita descendi, vt factus homo, essem amantissimus frater, & amicus vester: quo certè beneficio vos conditione fragiles Angelicis

fpiritibus antepofui. Nufquam enim Angelos apprehendi,fed femen Abrahæ apprehendi,placuitque æterno Patri meo, vt vobis potiùs quàm fupremis creaturis affimilarer.Hoc eft Verbum breuiatum,in quo habitat omnis plenitudo Diuinitatis corporaliter,ad inenarrabilem gloriam,& confolationem veftram;vt exultetis fpe confortij mei tanquam primogeniti,& amantiffimi fratris veftri. Quid timetis fratres mei dilectiffimi,Verbum, quod erat in principio apud Deum, caro veftra factum eft:quid fupereft,nifi,vt hofpitio delectabili,habitet in vobis, tanquam in optatiffima requie fua? Ego fum frater vefter,filius hominis,fitim, & famem,calorē & frigus,& alia multa mala veftri caufa paffus: confidite, & diligite me: neque enim fratribus meis quicquam negabo. Vtinam agnofceretis dignitatem veftram, & mihi per omnia fimiles conuerfatione vitæ efficeremini, cafti,humiles,mites,mifericordes, & cæleftium bonorum æftimatores. Habetis ftimulum amoris, ex quo non horrui Virginis vterum,vt tanti

tanti myſterij non ignari, miremini, & dilatemini, & exultetis conſortio Incarnationis meæ. Habet filia Sion Regẽ manſuetum, non in curribus, & equis gloriantem, ſed benignitate, & miſericordia magnum, diuitem in omnes, qui inuocant illum. Accedite cum fiducia ad thronum gratiæ meæ, non formidantes Maieſtatem Dei abſconditi, & operti velamento humanitatis veſtræ. Ego enim ſum princeps pacis, faciens vtraque vnum, delens, quod aduerſum vos erat chirographum decreti, diſſoluens vincula colli veſtri. Ego Emmanuel ſemper vobiſcum in fœdere amoris æterni permanſurus, protegam vos: & (ſi me non reſpuatis) in omni aduerſitate, & proſperitate habebo vos, tanquàm dulciſſimos fratres meos.

CAP. XIV.

Hortatur ad æſtimationem redemptionis.

CONSIDERATE filij, quæ moneo, & in cordis centro verba mea conſeruate. Non bonis corruptibilibus, auro nempè, & ar-

gento redempti estis de vana conuersatione paternæ hæreditatis vestræ, quam ex Adam accepistis: sed pretiosissimo sanguine Agni immaculati, qui dignus est, accipere Diuinitatis gloriam, & honorem, qui vero Deo, & Saluatori mundi debetur. Redemptio vestra, quam operatus sum in ligno, vbi, quæ non rapui, affluenter exsoluebam, lux sole clarior est, quæ ostendit infinitæ bonitatis, & misericordię magnitudinem: per quam commota sunt super labore vestro tenerrima viscera mea. Attendite filij mei, quæ legitis, & obstupescite super cōsilio antiquo, quod elegi, vt redimerem captiuos meos, & prædicarem vinctis libertatem filiorum Dei. Certè si semel adhæreret digna æstimatio sanguinis mei visceribus vestris, mirabiliter arderetis, atquè combureremini viuo igne dulcissimi amoris mei. Quis enim non accendatur, & ardeat, quando considerat, me Altissimi filium, ad labores hominum descendisse, & per sudores, & labores, calceamentum diuinitatis (quæ caro humana est) ad Aethiopes, & Idumæos

mæos extendisse? Quis adeò durus corde sit, quem instrumenta passionis, & mortis filij Dei, non compungant? Petræ scissæ sunt, & monumenta aperta sunt, sol luxit, & obscuratus est, terra tremuit, & attonita quieuit, dũ catarractæ Cæli apertæ sunt & abyssus sanguinis mei decurrentis in terram, abyssum misericordiæ vobis tribuendæ (ex iustitia meritorum meorum) inuocauit è Cælo. Quis ex vobis sapiens, & in latibulo cordis custodiet hęc, & per experiẽtiam intelliget misericordias Domini? Vtinam cogitaretis, quo pretio empti sitis, & quàm stricto iure, totum cor vestrum mihi debeatis: Vos per salutarem considerationem hanc, fructu redemptionis copiosè gauderetis & ego fructu laboris mei iucundissimè lætarer. Meditamini filij, grande mysterium hoc, & dilectã animam meam, quam pro vobis dedi in manus inimicorum eius, præ omnibus mundi thesauris, honoribus, & delectationibus æstimare. Et sicut cedrus, quæ in Libano est multiplicabimini: eritq; vobis quasi torrens voluptatis inæstimabilis redemptio mea. CAP.

CAP. XV.

Ostendit, suaue esse, seruire Deo.

QVid est, quod filij Adæ horrent verbum crucis, tanquam durum, & insuaue, & vnusquisque in viam suã declinauit? Me quasi durum Dominum sollicitè fugiunt, & principibus terræ seruire malunt. Mirum est hoc. Cum enim solus ego æternam vitam, & plenam consolationem eis dare possim: per iustitię semitas ad montem Domini ascendere recusant, & montes alios difficiliores superare conantur. Etenim solus mons Dei, móns bonorum omnium aggregatione coagulatus, & pinguis: vt quid ergo fingũt homines, montes alios coagulatos, cùm difficultates mundi (etiam quando superãtur) steriles sunt? Certè seruire Deo regnare est: quocirca mirabile videtur, homines regnandi cupidissimos; mihi seruire nolle. Nequè solummodò mirandum est, quia regnare detrectant, sed etiam, quia infinitam suauitatem legis meæ nequè requirunt, nequè cognoscunt.

gnoſcunt. Profectò ſi in via Dei ambulaſſent, habitaſſent pacificè ſuper terram, & cor, præ magnitudine lætitiæ dilataſſent: ſicut ille, qui ambulabat in latitudine, quia mandata mea totis viribus exquiſiuit. Intelligite quæ dico filij, & ſaporem veritatis meæ, ipſa experientia guſtate. Qui mihi fideliter ſeruit, bonæ conſcientiæ lætitia exultat, & firmiſſima ſpe æternæ retributionis veriùs gaudet, quàm ſi totius mundi honores, diuitias, & voluptates poſſideret: Et interim dum laborat, & mala multa ſuſti[illegible] ſecretis inſpirationibus, & illuminationibus, eius infirmitatem corroboro. Ego doceo manus eius ad prælium, & ſingulos digitos ad bellum: vt ſine timore de manu inimicorum ſuorum liberatus, conſtantiſſimè ſeruiat mihi. Dicit confidenter: Pone me iuxta te, & cuiuſuis manus pugnet contra me. Maior lætitia, & ſuauitas percipitur in præliis ſub vexillo meo, quàm in pace mundi, quæ in ſola ſuperficie hæret, nec lætitia cordis appellari poteſt. Hinc eſt, vt ſoli iuſti verè lætentur, & exul-

& exultent,& verè glorientur ſoli recti corde. Hanc ergo prudentiam diſcite filij, neque humanis conſiliis acquieſcere velitis. Tollite iugum meum ſuauiſſimum ſuper vos; & ſub hoc, pacem intimam pertingentem vſque ad medullas apprehendite. Lętamini vos, qui prudenti coniectura colligitis, nomina veſtra ſcripta eſſe in libro vitæ. Aperite ſinus viſcerum veſtrorum , & cæleſtis conſolationis aquam ſitienter haurite. Fleant illi, qui remorſu conſcientiæ cruciantur, & per latam viam perditionis fu[illegible]rrunt. Ridete, & exultate vos, qui mihi ſeruire decreuiſtis ; vos præſertim , qui reliquiſtis omnia,& ſequuti eſtis me: quia in hac vita , cētuplùm accipietis,& cum glorioſiſſimo triumpho , & totius ſupernæ Ieruſalem acclamatione, vitam æternam poſſidebitis.

CAP. XVI.

Oſtendit, triſte eſſe, peccato ſeruire.

NON eſt pax,& cordis lætitia impiis, qui faciunt peccatum , & proinde ſerui ſunt peccati. Mæſtiſſima

eſt ſi-

est, filij charissimi seruitus hæc, quam homines magno pretio emere solent. Sollicitè quærunt gaudia, nec inueniunt: quale enim gaudium accidere possit ijs, qui in vmbra mortis sedent, & lumen Cæli non vident? Excæcauit illos malitia eorum, datique sunt in reprobum sensum: atquè ita cæci, & insani, per varia desideria, quasi arietes non inuenientes pascua, discurrunt. Sensus eorum, tanquàm paruuli rationis expertes, ducti sunt in captiuitatem, antè faciem dæmonis tribulantis: & ideo, vt captiui per eadem, per quæ peccant, puniuntur, stimulos conscientiæ iam ibi sentientes, & cruciatum æternum præsentientes. Væ illis, qui rebelles fuerunt lumini, & disciplinā vitæ non receperunt. Attendite filij, quæ moneo. An putatis horrendum non esse, peccatorem hominem dum peccat mortaliter, certò scire, si in eo statu moriatur, vt facilè potest, se igne sempiterno torquendum esse? comedit, & bibit, & iocatur, quantum potest: sed parum potest, quia est post commissum peccatum, & in ipsis gaudiis il-

diis illicitis, dum peccat, ego immitto illi terrores conscientiæ, vt iustus appaream in sermonibus meis, & vincam cùm iudicauero.| Infælices homines, quasi tumentes super se fluctus timent iram Dei, quem oderunt: & pondus eius ferre non possunt. Propter quod, velint nolint, ipsis operibus suis ostendunt se odisse lucem, & timore seruili perterritos à facie mea fugere, ac timere, sicut Cain, ne omnis qui inuenerit illos, occidat eos. Ad omnem strepitum suspicantur se iam ad iudicium vocari, & sibi videntur, terribilem tubam audire. Mihi credite filij, omnes labores iustorum, omnes eorum persecutiones, ac tētationes, magna solatia sunt, si cum durissima peccati seruitute comparentur. Fugite seruitutem hanc, & vt ipsas inferni portas perhorrescite. Aspirate ad nobilissimam libertatem meam, vitæ meæ pretio partam: neque periculo tanto animas vestras, quas redemi, insipienter committatis. Viriliter agite, & confortetur cor vestrum, sustinete me præliantes prælium Domini pro tuenda li-

da libertate, quæ melior,& amabilior est super vitas. Et digni eritis,qui accipiatis nomen nouum in amplissimo regno meo,quod nemo scit,nisi qui accipit. Vbi cum libera matre vestra,quæ sursum est cantabitis in æternum dulcissimas misericordias meas.

CAP. XVII.

Ostendit paucos saluos fieri, plurimosq́; damnari.

ARCTA est via, quæ ducit ad vitam, & pauci inueniũt eã, & si enim omnes illam inuenire possint,seipsos tamen nimis amantes,spatiosam
5 viam perditionis eligunt, nouissima sua considerare nolentes. Beati pauci illi, qui toto corde me requirunt, & breui angustia æternam consolationem operantur. Tristitia illorum vertetur in gaudium, quod non auferetur ab eis. Væ tamen illis, quorum numerus est, sicut arena, quæ iacet in littore maris, qui timore tentationum, & difficultatum victi, per latam viam gradiuntur, neque conantur in eo numero paucorum fortiũ recenseri.

censeri.

censeri. Inimici sunt crucis meæ, sine qua salus esse non potest, quia ex ea salus mundi pependit. Quęrunt auidissimè quæ sua sunt, & dulcissimam legem noui testamenti mei, præ membrorum lege, contemnunt. Honores, & voluptates, tanquàm tauri pingues, vehementer sectantur: neque disciplinā meam aure cordis percipere volunt. Væ innumerabili genti peccatrici, populo graui iniquitate, semini nequam, filiis sceleratis, qui abalienati sunt retrorsum, impingentes in vijs suis, & vuas acerbas bonorum temporalium comedere festinantes. Viæ supernæ Sion lugent, eo quòd non sint, qui veniant ad æternum sabbatismum, vbi gemitus, & dolor non erit amplius. Infernus dilatauit os suum, vt fortes, & pingues terræ deglutiret: innumerabilis enim populus descendit ad eum. Iusti vero mei è multis millibus electi, raró splendent in sæculi huius nocte, vbi sunt tenebræ palpabiles, similes illis, quæ oppresserunt Aegyptios inimicos meos. Seminaui ego colonus terræ, verbum meum, & tantummodo

quar-

quarta pars, in corde bono, & optimo, fructum attulit in patientia. Nihil autem homines magis oderunt, quàm exercitia patientiæ: & propterea perdũt animas suas, quas in vera patientia possiderent. Stulti sunt valdè, non considerãtes electorum signum esse, pressuram pati, cui succedit inæstimabile refrigerium, quod obliuioni tradit omnes mũdi pressuras, & dolores. Etenim mulier, cùm parit, tristitiam habet, quia venit hora eius: statim autem ac peperit puerum, iam non meminit pressuræ, propter gaudium, quia natus est homo in mundum. Quale ergo gaudium erit, quod succedit, quia natus est homo in Cęlum? Filij, audite me: conamini, & arctam viam, mundis pedibus incedere, & ad beatissimum numerum paucorum fortissimè suspirate. Pro nihilo ducite, si ingrediatur putredo in ossibus vestris, & subter vos scateat, dummodo cum paucis electissimis ascendatis ad populum accinctum resurgẽtium, quorum formosissimis corporibus animę gloriosæ cinguntur. Ne cadatis animo, quasi nimis arduum sit, in illo

in illo numero fælicissimo comprehẽdi: si enim legitimè certetis (vt verè cum gratia mea valetis) inter ipsa prę-lia lætari, & firmissimæ spei motibus exultare potestis, aspirantes ad palmam, cuius suauissimis fructibus, mecum in cęna magna, sine fine fruemini.

CAP. XVIII.

Monet semper ad Deum pro auxilio recurrere.

FILII nullus status, nullus locus, in vita mortali est adeò securus, vt ad me in horas singulas, pro auxilio gratiæ meæ recurrere non debeatis. Nam qualis status securior, quàm Apostolatus? & tamen cùm ego duodecim elegissem, vnus ex eis diabolus effectus est. Qualis locus tutior, quàm paradisus, in quo posui hominem quem formaueram? & tamen Heua mater vestra respondit: serpens decepit me. Militia, sine induciis est vita hominis super terram: in qua & pusilli, & magni in multos errores, & peccata labuntur.

Propter

Propter quod cauete filij, ne sitis fidentes in vobis ipsis, quasi in summo periculo non versemini. Vapor est vita vestra, ad modicum apparens, & vento quolibet exterminatur, & anima corpore fragilissimo inclusa, fit sibimetipsi grauis; timereque debet instantem ruinam, ad quam sua fragilitas illam impellit. Orate ne intretis in tẽtationem, & cum hoc mundo damnemini. Multi sunt inter vos infirmi, & imbecilles, & sæpe dormiunt multi serui mei, euigilate, & state succincti lũbos mẽtis vestrę, ne fortè inopinata morte moriamini. Quærite me sollicite: venite, & reuertimini, die noctéque pulsate: aduersarius enim vester, sine requie circuit, quærens quem auidissimè deuoret. Facite vobis speculam, & insidias hostium vestrorum explorantes, intimis gemitibus, brachium meum implorate. Oculi quippe mei erunt aperti, & aures meæ erectę, ad orationem eius, qui in tribulatione sua fortiter clamauerit ad me. Qui cecidit, clamet, & resurgat qui stat, videat ne cadat, & misericordem

animam meam vespere, & mane, & meridie, pulsare non cesset. Ego nomine dulcissimo vocor, Adiutor in opportunitatibus, in tribulatione. Si ergo mala patimini, vel angustiamini; cor meum ci.ò pulsate, vt ex officio suo, in vestrum adiutorium intendat; & ad vos adiuuandos, hinnulorum more festinet. Recurrite ad me, & curram ego, vt vos eripiam à pressura vestra. Credite vos non esse sufficientes, non solùm mala vincere, sed ne cogitare aliquid piũ ex vobis, quasi ex vobis, & spem vestram omnem in visceribus misericordiæ meæ collocate: Et fidelissimo adiutorio vobis pręsto ero, & de manu odiẽtium liberabo. Si corde puro requisieritis me, ego capillos capitis vestri numerabo, ne vnus pereat: si transieritis per ignem, flamma nõ lædet vestimenta vestra, & odor ignis non erit in vobis. Desiderium pauperum, inopiæ suæ cognitione clamantium exaudiam: & prępar ationem cordis eorum audiet propensissima ad preces humilium, auris mea.

CAP.

CAP. XIX.

Hortatur ad zelum animarum.

PERIT mundus, ô filij, & infinitus est numerus stultorum per viã perditionis velociter currentium: & non est qui doleat vicem pereuntium. Ego fudi sanguinem meum, vt educerem homines de lacu miseriæ, & de luto fęcis, & statuerem supra firmam petrã pedes eorum: & non est qui adimpleat ea, quæ desunt passionum mearum, in corpore meo, quod est Ecclesia. Nam de iis, qui foris sunt, mirum est, quanta sit obliuio, & alienatio mentis. Princeps tenebrarum Satan circuit terram, & perambulat eam, quasi Dominus, gloriaturque, se innumerabiles populos prædari, & exiguum esse numerum eorum, qui salui fiunt. Et tamen multi serui mei, qui succurere possent paruulis petentibus panem, vel etiam iis, qui fame pereunt, & panẽ postulare nesciunt, non miserentur proximorum, quasi Deus non mandassent vnicuique de proximo suo: Quid dicam vobis serui mei, qui ad misericordiam specta-

in sublimitate sermonis, aut in artificio,& sapientia hominum,sed in fortissima virtute Dei. Quomodo ergo sine Spiritu meo prophetatis, & effecti estis magistri prurientes auribus adulterãtes eloquia casta mea? Quid est hoc? Quomodo audetis loqui in nomine meo, sectãtes vanitatẽ humanę gloriæ,& quærentes hominibus placere? Diuinatis falsa, & profana multa sacris actionibus admiscetis: neque curatis quantum salutis operemini, sed quantum humanæ laudis acquiratis. Væ vobis hypocritæ: Væ vobis sepulchra dealbata qui conscientiæ fœtore pleni estis? Deberetis esse contemptores mundi, & verbum sanum, ac irreprehensibile,vitæ innocentia,euangelizare; & imitantes me,prius facere quàm docere. Dicitis,& non facitis;& vanitas vitæ, ac humanæ scientiæ vestræ debilitat prædicationem meam. Sollicitè acquiritis scientiam,quæ inflat,vt ostentetis illam: parumque curatis charitatem meam,quæ corda reformat, & ædificat. Per vos blasphematur sanctissimum nomen meum,

quia

quia cùm cognoueritis, quid agere debeatis, vacatis gloriæ hominum , & commoditati vestræ. Vrbes magnas, & honorabilia pulpita quæritis, vt à nobilibus, cum laude audiamini: & populos derelictos, vbi plebs mea fame perit non adiuuatis. Nunquid talis est prædicatio, quam elegi? Nunquid spiritus Domini non venit super me , & euangelizare pauperibus misit me Reuertimini ad cor filij mei, & castis cordibus, mundisque labiis: purissima testimonia mea nũtiate. Quid vobis proderit sonitus laudis humanæ, quæ statim euanescit? An à me laudem maiorẽ, si fideles præcones mei fueritis, nõ accipietis? Ne seruiatis terræ principibus, sed mihi, à quo mercedem amplissimam recipietis. Narrate simpliciter, ac feruenter nomen meum fratribus meis: in medio Ecclesiæ, puris cordibus, laudate me. Gaudete libertate filiorum Dei, & salutem animarum , dũ dies est, instanter operamini. Prædicate cum fiducia regnum meum, vbi reposita sunt vera gaudia vestra. Præliamini prælia Domini, & exemplo simul

in ſublimitate ſermonis, aut in artificio, & ſapientia hominum, ſed in fortiſſima virtute Dei. Quomodo ergo ſine Spiritu meo prophetatis, & effecti eſtis magiſtri prurientes auribus adulterãtes eloquia caſta mea? Quid eſt hoc? Quomodo audetis loqui in nomine meo, ſectãtes vanitatẽ humanę gloriæ, & quærentes hominibus placere? Diuinatis falſa, & profana multa ſacris actionibus admiſcetis: neque curatis quantum ſalutis operemini, ſed quantum humanæ laudis acquiratis. Væ vobis hypocritæ: Væ vobis ſepulchra dealbata qui conſcientiæ fœtore pleni eſtis? Deberetis eſſe contemptores mundi, & verbum ſanum, ac irreprehenſibile, vitæ innocentia, euangelizare; & imitantes me, prius facere quàm docere. Dicitis, & non facitis; & vanitas vitæ, ac humanæ ſcientiæ veſtræ debilitat prædicationem meam. Sollicitè acquiritis ſcientiam, quæ inflat, vt oſtentetis illam: parumque curatis charitatem meam, quæ corda reformat, & ædificat. Per vos blaſphematur ſanctiſſimum nomen meum,

quia

quia cùm cognoueritis, quid agere debeatis, vacatis gloriæ hominum, & commoditati vestræ. Vrbes magnas, & honorabilia pulpita quæritis, vt à nobilibus, cum laude audiamini: & populos derelictos, vbi plebs mea fame perit non adiuuatis. Nunquid talis est prædicatio, quam elegi? Nunquid spiritus Domini non venit super me, & euangelizare pauperibus misit me? Reuertimini ad cor filij mei, & castis cordibus, mundisque labiis: purissima testimonia mea nũciate. Quid vobis proderit sonitus laudis humanæ, quæ statim euanescit? An à me laudem maiorẽ, si fideles præcones mei fueritis, nõ accipietis? Ne seruiatis terræ principibus, sed mihi, à quo mercedem amplissimam recipietis. Narrate simpliciter, ac feruenter nomen meum fratribus meis: in medio Ecclesiæ, puris cordibus, laudate me. Gaudete libertate filiorum Dei, & salutem animarum, dũ dies est, instanter operamini. Prædicate cum fiducia regnum meum, vbi reposita sunt vera gaudia vestra. Præliamini prælia Domini, & exemplo simul

in ſublimitate ſermonis, aut in artificio, & ſapientia hominum, ſed in fortiſſima virtute Dei. Quomodo ergo ſine Spiritu meo prophetatis, & effecti eſtis magiſtri prurientes auribus adulterãtes eloquia caſta mea? Quid eſt hoc? Quomodo audetis loqui in nomine meo, ſectãtes vanitatẽ humanę gloriæ, & quærentes hominibus placere? Diuinatis falſa, & profana multa ſacris actionibus admiſcetis: neque curatis quantum ſalutis operemini, ſed quantum humanæ laudis acquiratis. Væ vobis hypocritæ: Væ vobis ſepulchra dealbata qui conſcientiæ fœtore pleni eſtis? Deberetis eſſe contemptores mundi, & verbum ſanum, ac irreprehenſibile, vitæ innocentia, euangelizare; & imitantes me, prius facere quàm docere. Dicitis, & non facitis; & vanitas vitæ, ac humanæ ſcientiæ veſtræ debilitat prædicationem meam. Sollicitè acquiritis ſcientiam, quæ inflat, vt oſtentetis illam: parumque curatis charitatem meam, quæ corda reformat, & ædificat. Per vos blaſphematur ſanctiſſimum nomen meum,

quia cùm cognoueritis, quid agere debeatis, vacatis gloriæ hominum, & commoditati vestræ. Vrbes magnas, & honorabilia pulpita quæritis, vt à nobilibus, cum laude audiamini: & populos derelictos, vbi plebs mea fame perit non adiuuatis. Nunquid talis est prædicatio, quam elegi? Nunquid spiritus Domini non venit super me, & euangelizare pauperibus misit me Reuertimini ad cor filij mei, & castis cordibus, mundisque labiis: purissima testimonia mea nūtiate. Quid vobis proderit sonitus laudis humanæ, quæ statim euanescit? An à me laudem maiorē, si fideles præcones mei fueritis, nō accipietis? Ne seruiatis terræ principibus, sed mihi, à quo mercedem amplissimam recipietis. Narrate simpliciter, ac feruenter nomen meum fratribus meis: in medio Ecclesiæ, puris cordibus, laudate me. Gaudete libertate filiorum Dei, & salutem animarum, dū dies est, instanter operamini. Prædicate cum fiducia regnum meum, vbi reposita sunt vera gaudia vestra. Præliamini prælia Domini, & exemplo simul

in ſublimitate ſermonis, aut in artificio, & ſapientia hominum, ſed in fortiſſima virtute Dei. Quomodo ergo ſine Spiritu meo prophetatis, & effecti eſtis magiſtri prurientes auribus adulterātes eloquia caſta mea? Quid eſt hoc? Quomodo audetis loqui in nomine meo, ſectātes vanitatē humanę gloriæ, & quærentes hominibus placere? Diuinatis falſa, & profana multa ſacris actionibus admiſcetis: neque curatis quantum ſalutis operemini, ſed quantum humanæ laudis acquiratis. Væ vobis hypocritæ: Væ vobis ſepulchra dealbata qui conſcientiæ fœtore pleni eſtis? Deberetis eſſe contemptores mundi, & verbum ſanum, ac irreprehenſibile, vitæ innocentia, euangelizare; & imitantes me, prius facere quàm docere. Dicitis, & non facitis; & vanitas vitæ, ac humanæ ſcientiæ veſtræ debilitat prædicationem meam. Sollicitè acquiritis ſcientiam, quæ inflat, vt oſtentetis illam: parumque curatis charitatem meam, quæ corda reformat, & ædificat. Per vos blaſphematur ſanctiſſimum nomen meum,

quia

quia cùm cognoueritis, quid agere debeatis, vacatis gloriæ hominum , & commoditati vestræ. Vrbes magnas, & honorabilia pulpita quæritis, vt à nobilibus, cum laude audiamini: & populos derelictos, vbi plebs mea fame perit non adiuuatis. Nunquid talis est prædicatio, quam elegi? Nunquid spiritus Domini non venit super me, & euangelizare pauperibus misit me Reuertimini ad cor filij mei, & castis cordibus, mundisque labiis: purissima testimonia mea nũtiate. Quid vobis proderit sonitus laudis humanæ, quæ statim euanescit? An à me laudem maiorẽ, si fideles præcones mei fueritis, nõ accipietis? Ne seruiatis terræ principibus, sed mihi, à quo mercedem amplissimam recipietis. Narrate simpliciter, ac feruenter nomen meum fratribus meis: in medio Ecclesiæ, puris cordibus, laudate me. Gaudete libertate filiorum Dei, & salutem animarum, dũ dies est, instanter operamini. Prædicate cum fiducia regnum meum, vbi reposita sunt vera gaudia vestra. Præliamini prælia Domini, & exemplo simul

animam meam veſpere, & mane, & meridie, pulſare non ceſſet. Ego nomine dulciſſimo vocor, Adiutor in opportunitatibus, in tribulatione. Si ergo mala patimini, vel anguſtiamini; cor meum ci̇ò pulſate, vt ex officio ſuo, in veſtrum adiutorium intendat; & ad vos adiuuandos, hinnulorum more feſtinet. Recurrite ad me, & curram ego, vt vos eripiam à preſſura veſtra. Credite vos non eſſe ſufficientes, non ſolùm mala vincere, ſed ne cogitare aliquid piũ ex vobis, quaſi ex vobis, & ſpem veſtram omnem in viſceribus miſericordiæ meæ collocate: Et fideliſſimo adiutorio vobis prẹſto ero, & de manu odiẽtium liberabo. Si corde puro requiſieritis me, ego capillos capitis veſtri numerabo, ne vnus pereat: ſi tranſieritis per ignem, flamma nõ lædet veſtimenta veſtra, & odor ignis non erit in vobis. Deſiderium pauperum, inopiæ ſuæ cognitione clamantium exaudiam: & prẹparationem cordis eorum audiet propenſiſſima ad preces humilium, auris mea.

CAP.

CAP. XIX.

Hortatur ad zelum animarum.

PERIT mundus, ô filij, & infinitus est numerus stultorum per viã perditionis velociter currentium: & non est qui doleat vicem pereuntium. Ego fudi sanguinem meum, vt educerem homines de lacu miseriæ, & de luto fęcis, & statuerem supra firmam petrã pedes eorum: & non est qui adimpleat ea, quæ desunt passionum mearum, in corpore meo, quod est Ecclesia. Nam de iis, qui foris sunt, mirum est, quanta sit obliuio, & alienatio mentis. Princeps tenebrarum Satan circuit terram, & perambulat eam, quasi Dominus, gloriaturque, se innumerabiles populos prædari, & exiguum esse numerum eorum, qui salui fiunt. Et tamen multi serui mei, qui succurere possent paruulis petentibus panem, vel etiam iis, qui fame pereunt, & panẽ postulare nesciunt, non miserentur proximorum, quasi Deus non mandassent vnicuique de proximo suo: Quid dicam vobis serui mei, qui ad misericordiam specta-

culo pleno doloris non mouemini? Quomodo non liquefiunt viscera vestra super fratribus vestris, qui à facie tempestatum famis deficiêtes clamât, Vbi est triticum, & vinum? Quomodo, qui zelum habere videmini, non festinatis ad pauperculos ignorantes viam Domini, vt dirigatis pedes eorum in viam pacis? Crudeles estis Adæ filij, qui tanta calamitate non mouemini ad salutem fratrum, per longas peregrinationes, & nauigationes quærendam. Festinate filij ad morientes adiuuãdos, antequam expirẽt, & claudatur ianua, extendite conatus vestros vsque ad alienigenas, & Tyrum, & populum Aethiopum: vt per vos, quos tabescere facit zelus meus, annuntietur annus redemptionis in vniuersa terra. Quod si talentum ad conuersionem animarum non habetis; rogate saltem feruentissimis suspiriis Dominum messis, vt mittat operarios multos in messem suam; vt sine zizaniis, congregetur purum triticum in horreum eius. Beati eritis, si & vos fideles serui mei fueritis, & zelo domus meæ extimulati publicis,

vel

vel priuatis actionibus reduxeritis alios ad cultum, & amorem meum. Ego vos tenerrimè amabo: & quia fecistis rem hanc, nec vestrę commoditati, vel vitæ pepercistis, multiplicabo filios vestros, & multa cum exultatione videbitis semen longæuum. Ego vos de prælio reuertentes amantissimè amplectar, vt in Ecclesia magna mea, sine fine mecum lętemini, & bibatis de torrente infinitæ voluptatis meæ.

CAP. XX.

Monet Prædicatores.

FILII charissimi, quos vocaui ad ministerium verbi mei, vt essetis initium aliquod creaturæ spiritualis, cordis auribus audite me. Ego posui vos, vt fructum afferretis, & annuntiaretis verbum crucis quod est Iudęis scandalum, & Gentilibus stultitia. Nam quia non cognouit mundus per sapientiam Deum, placuit mihi, per stultitiā prædicationis, saluos facere credētes. Misi vos, vt me crucifixum, doloribus, & opprobriis saturatum prædicaretis, nō

in sublimitate sermonis, aut in artificio, & sapientia hominum, sed in fortissima virtute Dei. Quomodo ergo sine Spiritu meo prophetatis, & effecti estis magistri prurientes auribus adulterãtes eloquia casta mea? Quid est hoc? Quomodo audetis loqui in nomine meo, sectãtes vanitatẽ humanę gloriæ, & quærentes hominibus placere? Diuinatis falsa, & profana multa sacris actionibus admiscetis: neque curatis quantum salutis operemini, sed quantum humanæ laudis acquiratis. Væ vobis hypocritæ: Væ vobis sepulchra dealbata qui conscientiæ fœtore pleni estis? Deberetis esse contemptores mundi, & verbum sanum, ac irreprehensibile, vitæ innocentia, euangelizare; & imitantes me, prius facere quàm docere. Dicitis, & non facitis; & vanitas vitæ, ac humanæ scientiæ vestræ debilitat prædicationem meam. Sollicitè acquiritis scientiam, quæ inflat, vt ostentetis illam: parumque curatis charitatem meam, quæ corda reformat, & ædificat. Per vos blasphematur sanctissimum nomen meum, quia

quia cùm cognoueritis, quid agere debeatis, vacatis gloriæ hominum, & commoditati vestræ. Vrbes magnas, & honorabilia pulpita quæritis, vt à nobilibus, cum laude audiamini: & populos derelictos, vbi plebs mea fame perit non adiuuatis. Nunquid talis est prædicatio, quam elegi? Nunquid spiritus Domini non venit super me, & euangelizare pauperibus misit me Reuertimini ad cor filij mei, & castis cordibus, mundisque labiis: purissima testimonia mea nūtiate. Quid vobis proderit sonitus laudis humanæ, quæ statim euanescit? An à me laudem maiorē, si fideles præcones mei fueritis, nō accipietis? Ne seruiatis terræ principibus, sed mihi, à quo mercedem amplissimam recipietis. Narrate simpliciter, ac feruenter nomen meum fratribus meis: in medio Ecclesiæ, puris cordibus, laudate me. Gaudete libertate filiorum Dei, & salutem animarum, dū dies est, instanter operamini. Prædicate cum fiducia regnum meum, vbi reposita sunt vera gaudia vestra. Præliamini prælia Domini, & exemplo simul

ac verbo Vrbis sanctæ ruinas reparate. Ego dabo verbũ euangelizantibus virtute multa: vt mirabilia operemini, & post multiplicatam gentem, ad sedendum cum principibus terræ viuentium, victores ascendatis, & fruamini dulcissima pace mea.

CAP. XXI.

Hortatur omnes ad verbum Dei audiendum.

AVDI Israel mandata vitæ: auribus percipe, vt scias prudentiam. Qui habetis corda ferrea, vel lapidea, percipite verbum meum, quo emolliemini. Qui habetis corda carnea audite sermones meos, & illustrabimini. Beati serui illi, quibus dulcescit verbum meum, quo nutriuntur, quasi lacte expresso ex vberibus meis. Erudiam eos secreta instructione suauissimi spiritus mei intùs loquentis, & pacem dilectis meis nuntiantis. Non timebunt à timore nocturno tenebrarum interiorum, quia claritas Dei circum-

fulgebit

fulgebit illos. Non supplantabuntur gressus eorum, quia super omnia vincit veritas, & firmabitur in illis fortitudo verissimi sermonis mei. Propter quod, qui desideratis bonis cælestibus abundare, pace intima, filiorum Dei propria frui, & per vias rectas ad patriam paradisi perduci, Verbum Dei corporis, & cordis auribus frequenter audite, & virtuti Dei latenter operanti cedite. Cauete sæculi vanitatem, quæ opera bona corrumpit. Ne patiamini vos humana eloquentia, vel eruditione, vel nouitate seduci; vt prædicatores talia dicentes potius, quàm idoneos verbi ministros, & veros seruos meos humanæ laudis contemptores audiatis. Quærite pietatem, & compunctionem: cælestia desideria pura intentione requirite. Verba simplicia, spiritu Dei plena, & ad conuertendas animas, casto zelo prolata diligite. Intermittite negotia temporalia, vt sine sollicitudine, & euagatione mentis, me per meos prædicatores loquentem, corde

promptissimo intelligatis. Aperite sinus omnes animarum vestrarum, vt impleantur fortissima, & suauissima virtute mea, & fiat in vobis humilibus seruis meis, mutatio dexteræ excelsi. Si volueritis, & in mansuetudine suscepcritis insitum verbum meum, quod potest saluare, & ineffabili consolatione implere animas vestras, conuertam ego captiuitatem vestram, in charissimam libertatem, & luctum in choros lætantium, & exultantiū à magnitudine bonitatis, & iucunditate visitationis meæ. Væ mundo à scandalis: excæcatum est enim cor filiorum eius, & aures eorum aggrauatæ sunt, vt videntes non videant, & audientes non intelligāt verba vitę. Certè sicut regnare patior hypocritam propter peccata populi: sic indignos prædicatores mūdo permitto. Vos ergo filij, qui supplicium hoc grande timetis, quærite magistros dignos, quorum doctrina pascamini, & crescatis in salutem. Egredimini, & abite post vestigia gregum vestrorum, & eos ad salutaria pascua ducite, vbi herbæ mortiferæ non proueniunt,

ueniunt. Hæc sit pia, & mihi accepta exercitatio vestra: cui ego fideliter respondebo, dulcissimo pastu, & aqua limpidissima reficiens animas vestras.

CAP. XXII.

Monet omnes homines, vt frequenter in Cælestem patriam suspirent.

TRANSIT labor multitudinis ô filij mei, & sine fine manet suauissima pax vnitatis. Sæpe mutantur, & denique auferentur omnia tabernacula Iacob: sed in æternum stabit mansio altissimæ Sion, quæ est habitatio mea, & charissima patria vestra. Existimate ergo filij, vos peregrinos esse super terram spinas, & tribulos germinantem: & nullis bonis apparentibus cor vestrum adhærere sinentes, ad patriam vestram perenniter suspirate. Terra, quam calcatis, inimicorum vestrorum regio est, vbi dolor, & gemitus, & mors per peccatum regnant. Quid igitur boni in ea colligere vultis? Nunquid colligũt de spinis vuas, aut de tribulis ficus? Vinea aliena est, vbi nõ va-

letis vindemiare nisi botros amarissimos. Beatus vir, quem erudierit Dominus, & de lege sua docuerit eum. Beatus qui benè percepta eruditione mea, cognoscit calamitatem vitę præsentis, in quam per peccatum, & lachrymas, introiuit, & ad statum vitæ beatæ, quasi de profūdo aquarum multarum fortissimè clamat. Terra enim viuentium, ad quam per labores, & pressuras ascenditur, fertilissima est, & fructus dulcissimos habet. Ibi ver nouum æterno virore floret, & casta corda ciuium supernorum, sua amænitate lætificat. Ibi serenissima Cœli facies nullis nebulis offuscata resplendet. Ibi suauis valdè aura diuini spiritus mei viscera Iustorum exhilarat. Lætatur tota Ierusalem, & conuentum faciunt omnes, qui ardentissimè diligunt eam & & omnes mæstitias præteritas, infinita cōsolatione compensant. O charissimi filij mei, quàm inæstimabilia sunt gaudia mea: Surgite qui tristes iacetis, & in plateas Vrbis, quæ dicitur, Pacis visio cogitatioue saltem ascendite, multisque affectibus amoris inter cho-

ros

ros canentium conuersamini. Vtinam nomē Ciuitaits meæ exaretur non certè stylo ferreo in plumbi lamina vel dura silice, sed in libro cordis vestri, digito spiritus mei, qui docet secretò inffabilia mysteria mea. Eleuate capita vestra filij Adę, & serenitatē Cęli, quod extēdi sicut pellem per interualla saltem contemplamini, vt spiritus dirigatur in atria mea, & amore feruentissimo deficiat. Proijcite à vobis iugum seruitutis, qua sine requie laboratis: & ad priuilegia domus meę innumerabilibus cordis ascensionibus aspirate. Hæc sit perennis cogitatio, & sollicitudo vestra, quæ omnem mundi consolationē excludat, & corda clamātia, ex lōgo itinere fatigata, refrigeret. Aspicitè è valle lachrymarum, verticē mōtis sancti mei, & quasi pedibus ceruorum ad eius summitatem properate. Et ego] vos currentes comitabor, & genua trementia roborabo: & implebo viscera vestra torrente purissimæ voluptatis meæ.

QVINTA PARS VBI AGITVR DE IIS, quæ mouent ad amorem Dei.

CAP. I.

Quanti ponderis sit amor Dei.

PRIMVM, & maximum mandatum dulcissimę legis, quæ est propria noui testamenti mei, in amore summo positum est. Ratio quippe postulat, charissimi filij, vt sũmum, & incommutabile bonum summo amore diligatur. Quod si benè cõsideretis, apparebit oculis cordis vestri infinita dignitas Maiestatis meæ, immensa bonitas, & suauissima pulchritudo formæ Dei; quæ amorem fortissimum excitabit. Inuenietis enim thesaurum diuinæ bonitatis absconditum in terra purissimę carnis meæ, & corda vestra tantæ consolationis magnitudine conuicta cognoscent, inęstimabiles esse diuitias amoris mei. Certè si sciretis quanta sit diuinæ dilectionis altitudo, la-

do, latitudo, profunditas, & longitudo; cito relinqueretis omnia mūdi bona, & pateremini omnia mala, vt Pacifici Regis, cuius vultum deprecantur omnes diuites plebis, amore inflammaremini. Per amorem infiniti decoris mei, accedit homo ad cor altū, cuius ascēsionibus exaltatur Deus. Amor meus melle dulcior, & auro obrizo pretiosior cor eleuat; vt arbitretur omnia, quasi stercora, & me solum vitam, & fortitudinem suam auidissimè lucrifaciat. Amor tanquam ignis, non comburens, sed illuminans, figit in solo decore meo, desideria cordis peregrini, atquè solliciti, faciem meam sine fine requirentis. Beati amici mei, quorum totum opus dilectio est, quorū casta corda nutrimento amoris alūtur: mirabili quippè transformatione mutabuntur in me. Ego ero tota illorū salus, & voluptas, nec patiar illos diuerti ab amplexu meo. Erunt quasi catuli leonis, quos dulcissimo somno accubantes, nemo suscitare audebit: ego enim præcipiam, ne suscitentur donec ipsi velint. Vigilabit cor eorum dor-

mientium, æterna vigilia charitatis, sollicita pręcordia ad amorem impellentis. Hæc est pars quærentium me, & vendentium omnia bona sua, pro primogenita dilectione mea. Propter quod, dilectissimi filij, non deberetis permittere somnum oculis vestris, & palpebris vestris dormitationem, donec inueniretis pretiosissimum amorem meum, multis laboribus exquisitum ad fabricam ferculi Salomonis; qui media ferculi, suauissima charitate cupit ornare, propter filias Ierusalem. Hæc meditamini filij, & totis visceribus corda vestra mihi præparate, vt amore vestro allectus, recliner in eis, tanquàm sponsus in thalamo suo.

CAP. II.

De sapientia Christi.

PARVA illa sapientia, quam homines inter tenebras ignorantiæ, in scholis discunt, eos apud alios homines adeò mirabiles, & amabiles facit, vt eorum gratiam captare, & secum habere, etiam principes terræ curent. Quid ergo facere deberetis filij

erga

erga me, in quo sunt omnes thesauri sapientiæ, & scientiæ Dei?Ego altissima sapientia ab initio,& ante sæcula creata sum;intuituq; meo, omnia Dei opera,& omnia inenarrabilia Dei secreta contemplor. Ego numero arenā maris,& multitudinem stellarum, & omnibus eis nomina voco Ego numero guttas aquæ maris, & profundum abyssi penetraui. Ego cum Patre, & spiritu meo feci Cœlos in intellectu: & certa lege, ac gyro maris vndas vallaui,ne transirent fines suos. Omnia composui,in numero,pondere, & mēsura, vocans ea quæ non sunt, sicut ea, quę sunt,lustrans omnia limpidissimis oculis meis. Ego comprehendo sapiētes in astutia sua; nequè est,qui se abscondat à conspectu meo.Ego abscondo ineffabilia mysteria diuinitatis, & humanitatis meæ mundi sapientibus, & prudentibus;& reuelo incerta, & occulta mea paruulis, vt non glorietur coram me omnis caro. Beatus qui audit me, & vigilat ad fores meas quotidie, & obseruat ad postes ostij

ostij mei. Qui me inuenerit, inueniet immortalem, & dulcissimā vitam, & hauriet pretiosissimam salutem à Domino. Si ergo sapientiam æstimatis filij, me sapientiam æternam totis viribus fortissimè diligite, & splendorem meum sole clariorem, suauitatemque meam omnibus mundi voluptatibus maiorem, die, nocteque requirite. Ascēdite multis cordis erectionibus ad secretam scholam sapientiæ, vbi, cum mundi contemptu, gustetis saporem meū. Orate viriliter, & pulsate vt aperiantur oculi vestri, ad videndam lucē formosissimam, cuius comparatione, non splendent astra matutina. Sanctificamini, & estote parati, vt accedentes ad me illuminemini, & seraphicis flāmis ardeatis. Interim verò, dum solo auditu accipitis famam sapientiæ, quæ omni thesauro amabilior est, sinite vos trahi post me, & amoris gressibus ad me cupidissimè properate. Ego vos fideles seruos meos in abscondito docebo mirabilia magna, & implebo spiritu sapientiæ, & intellectus, casta & humilia corda vestra.

CAP. III.

De nobilitate Christi.

ADORANT homines nobilitatem generis, incredibili eius amore capti, quasi splendor quidam humanæ conditionis sit. Gloriantur antiquitate paucorum dierum, & rebus gestis maiorum suorum ipsi superbiunt: & tamẽ ob solam hęreditariam nobilitatem amantur, & in admiratione habentur. Si ergo cor hominis tam facilè trahitur amore nobilitatis, quale consilium est, me qui sum ipsa nobilitas, non amare? Ego sum antiquus dierum, claritas ipsa, & candor lucis æternæ, quæ nullis nebulis obscurari potest. Sum altissimi filius, ante quem non est formatus Deus. Sum clarissimũ Lumen de lumine, à quo splendor omnis creatus deriuatur, Nihil est in me, quod nõ sit excelsum, & splẽdidum: nihil, quod rege clarissimo non sit dignum. Nulla obscuritas, nulla culpæ nota, nulla reprehensio, vel in me, vel in operibus meis vnquam inuenta est. Non habeo ego insignia nobilitatis, qualia homines ex

nes ex leonibus, vel Aquilis assumunt, vt significent animorum magnitudinē vel fortitudinem: ego enim sum ipsa magnitudo,& fortitudo, quæ non ornatur extrinseco apparatu. Ego feci, vt oriretur in Cęlis lumen indeficiens: Ego æthera firmaui sursum, & libraui fontes aquarum. Ego quando carnem vestram è stirpe regia assumpsi, percussi sicut vulneratum superbum, mortem occidi, infernumque momordi. Ego eduxi vinctos de lacu, in quo non erat aqua, in sanguine noui testamenti mei: & portas æreas, vectesque ferreos in brachio excelso confregi. Ego alligaui fortem armatum, & spolia eius diripui: gloriosissimoque triumpho ascendens in altum captiuam duxi captiuitatē. Omnia opera mea, distincta sapphiris quasi cælestibus signis, diuina nobilitate clarescunt. Considerate nūc filij, quàm sim amabilis ex hoc capite nobilitatis, siue naturam diuinam, siue humanam, siue gesta mea contemplemini: Vt mihi totis visceribus adhærere,& à me nunquam separari studiosissime curetis. Si feceritis quæ præcipio vobis

vobis accedentes ad me, illustrabimini cælesti nobilitate mea, quæ omnem infamiæ indignitatem maculamque detergit. Induam vos purpura ardentissimæ charitatis, & bysso purissimæ innocentiæ meæ: vt inter patritios Ierusalem, qui vestiuntur croceis, numeremini, & ornatu regio honestati, splẽdoribusque sanctorum amicti, in aula Regis Pacifici, cui seruiunt omnia corda nobilia in cœlo, & in terra, altissimè conuersemini.

CAP. IV.

De liberalitate Christi.

CERTISSIMVM vobis est, Adæ filij, in liberalitate principum, magnum pondus amoris esse. Non enim puro illorum intuitu, sed lucri aut commodi vestri respectu seruitis durã seruitutem Iam ergo, si lucra sectamini sicut mercatores, qui quærunt, quæ sua sunt; vel hac ipsa ratione diligite me, & mandata mea fidelissimè seruate. Ego enim sum Dominus vniuersorum, cuius thesauri exhauriri non possunt. Meus est orbis terræ, & plenitudo eius, recensui omnia

omnia volatilia Cæli,& fæcunditas agri mecũ est. Ego facio pinguescere speciosa deserti,& cãpos repleri facio vbertate. Ego Altissimus diuido gẽtes, separoq; filios Adã: & assigno illis terrã in mensura, in funiculo distributionis. Omnia à me expectant, vt dem illis escam salutarem in tempore, & mittam optatam saturitatem in animas eorũ. Et siue honor, siue vtilitas, siue voluptas requiratur, ego super omnes reges terræ, ditabo & delectabo, & honorificabo fideles amicos meos. Legite filij, attentè dulcissimas scripturas meas, & recolite suauissimum Euãgelium noui fœderis mei: & mirabimini liberalitatẽ Vnigeniti filij Dei, cum hominibus cõuersantis. Quis vnquã hominum rogauit me, super quo non commouerẽtur viscera mea: vt donarẽ quę postulauit, vel meliora quam sciret postulare? Curaui languidos eorum: mundaui leprosos eorũ, suscitaui mortuos ipsorum: paui turbas populorum: & quod summum est, ad vnum suspirium dimisi grauissima debita peccatorum: quid ergo est, quod corda hominum nimis

auara

auara non capiuntur infinita liberalitate mea? Vſquequo non benè ſentient de me filij Adæ, & ſaltem ob munera Regem Ieruſalem non amabunt? Ego ſubieci omnia ſub pedibus veſtris, vt nō, ſolum terra, ſed & ſol, luna, & cæli Cœlorum, opera digitorum meorum, ſeruirent vobis, paratus, (ſi hæc parua vobis videantur) dare quoque maiora: quare ergo non mouemini muneribus, & diligitis ampliſſimas opes veſtras? Filij mei, duri corde, reſipiſcite, & infinita liberalitate mea emolliri vos ſinite: nam, & feræ hac lege manſueſcerent. Sequimini me, & cultum magni nominis mei, fiduciæ principum mortalium anteponite: & ego faciā vobis in Iſrael domos abſque tributo. Multiplicabitur hæreditas Domini: & cōfecto vitæ curſu, aſcendetis ad me de terra deſerta, diuitiis, & caſtiſſimis delitiis affluentes, onerati ſpoliis dulciſſimæ charitatis meæ.

CAP. V.

De Pulchritudine Christi.

EXPERIMENTO cognouiſtis, chariſſimi filij, nihil eſſe amabi-

quandam admirabilem, qua efficaciter, & suauiter corda capit. Huic omnes principes terræ sponte seruiunt, etsi potentes, & fortes sint: quia fortior est pulchritudo. Cùm ergo ego Vnigenitus Dei filius decorem indutus sim, & nihil in me inueniri possit, quod amabilissimam, & infinita suauitate præstantem formam non deceat; mirum est, quomodo vniuersi homines me non ardentissimè diligant, & fortissimè adhæreat anima eorũ post me. Sum candidus, & rubicundus, electus ex millibus & summis desideriis non solum à filiabus Ierusalem, sed à Virginibus Tyri expetitus, propter absolutissimum decorem, & honestatem meam. Filiæ Regum, in honore meo, me studiosissimè requirũt: & nobilior christiani populi pars, quę puellis speciosissimis, & adolescentibus formâ elegantissimâ præditis constat, cum alto mundi contemptu, me secuta est. Nõ enim solùm forma Dei, qua spiritus beati, animæque gloriosæ capiuntur, sed forma hominis, quam pro vobis assumpsi, dulcissima pulchritudine,
corda

corda casta suspendit, & omnem mundi gratiam contemptibilem facit. Si semel aspiceretis, filij, candorem purissimum corporis mei, quo vestri oculi corporei in ciuitate primogenita, delectandi sunt; dicto, citiùs, sperneretis omnem carnis venustatem, quæ filiis huius sæculi, super diuitias, & honores, amabilis, suauisque videtur, Omnia corda decor ilse] vultus] mei, quē reginę cupierunt, emolliret & vel vno oculorum meorum viscera vestra vulnerarem. Cogitate si valetis Maiestatem meam, & staturam illam assimulatam palmæ, quæ eminet super choros Angelorũ, dum filius hominis, speciosus forma, sedet à dexteris Dei. Extollite corda in spectaculum illud, quod post labores, & sudores inæstimabili cum voluptate, visuri estis, vt lætemini, & satiemini castissimis delitiis meis. Quid moramini, filij? curritis post me tracti ineffabili gratia, & suauitate mea? Detestamini consortia liarum Moab, & Sidoniarum connubia prohibita vitate, diligite serenitatem Cœli, & formam meam candidissimam,

ſimam,& ſplendidiſſimam, qua nihil dulcius, & delectabilius cogitari poteſt, ſeraphicis ardoribus amate. Et ego Cælo ſerenior,& ſole formoſior, ero delitioſiſſima præda veſtra.

CAP. VI.

De ſuauitate communicationis Chriſti.

SVAVITAS conuerſationis filij, chariſſimi, ſtudioſiſſimè deſiderari, & amari ſolet,& hæc ratio eſt, ob quā homines quantumuis deformes, in magno pretio habentur. Trahunt enim dulcedine mirabili alios, dum loquuntur,& cum eis verſantur, quod experientia notiſſimum eſt. Si ergo hæc eſt hominum conditio, quid eſt, quod me, cuius conuerſatio melle dulcior eſt, pauciſſimi filij Adę requirunt? Ego mitiſſimè recipio omnes veniētes ad me: & à ſæculo non eſt auditum, quod aliquem mihi adhęrere cupientem repellerem, vel importunitate moleſtarer. Ego cum infinita lenitate tracto, quos recepi,& illos benigniſſimè recreo. Ego dum loquor eis ad cor ſtatuo procellas eorum in auram, & triſtitiam

omnem

omnem conuerto in intima,& puriſſima gaudia mea. Diffuſa eſt enim gratia in labiis meis, quorum melle,& lacte arida quoque oſſa rigantur, & penè mortua,lætiſsima viuificatione reſurgunt. Ego feſſis labore amicis meis pono læuam ſub capite inclinato,& circumducta dextera amantiſſimè amplector illos, vt humiles,& pauperculos adſtringam viſceribus meis. Vtinam homines ſaperent,& intelligerẽt magnitudinem dulcedinis, quæ percipitur in ſecreta communicatione mea. Certè nollent amicos alios, vel conſanguineos habere: ſed toto corde ſuo, ſuſpirarent ad me, omniſque illorum ſollicitudo eſſet, ne fortè proijcerem eos à formoſiſſima facie,& dulciſſima conuerſatione mea. Interrogate filij, eos qui vel ſemel tantũ mecũ conuerſati ſunt in ſecreto meo; & videbitis, quibus flammis ardeant,& quoties aſpirent,ad prægustatam conſolationẽ, cuius comparatione,omnia mundi delectamenta vileſcunt. Vno enim verbo, ſoleo ego animarum perturbationem inferno ſimilem ſedare; vnoque

similiter verbo multorũ annorũ pressuras abundanter compenso. Vox dilecti viscera dilatat, & cælesti delectatione replet. Iam ergo filij mei, respuite hominum cõmunicationem, & Altissimo filio totis visceribus intentissimè vacate. Quærite lectulum Salomonis, & domum odoratam, cuius tigna sunt cedrina, & laquearia cypressina: & spretis hominum oblectamentis, diligite me, & percipite, clauso cubiculo, purissimas delitias absconditæ amicitiæ meæ.

CAP. VII.

De amore Christi erga homines.

TANTA est, filij charissimi, magnitudo amoris mei erga vos, vt hæc sola potens sit ad corda ferrea mollienda. In charitate perpetua dilexi vos, vsquè in finem, ita vt amor non posset vltra procedere. Dedi pro vobis, factus Redemptor, & frater vester, omnẽ substantiam domus meæ: & quasi nihil despexi eam, quando in ciuitate regia, & sacerdotali, operatus sum pretiosissimã salutem vestram. Beatus qui intelligit diuitias charitatis meæ,

quia

quia cognoſcens ſe amore meo gratis præuentum, in lachrymas dilectionis reſoluetur à fortitudine caloris mei. Dicite mihi filij, quantus amor fuit ille, qui me è ſinu Clementiſſimi Patris mei ad ruſticitatem veſtram deſcendere fecit, vt eſſem tanquàm malus dulciſſimi fructus, inter acerba ligna ſyluarum? Quis vnquam audiuit talia, vt altiſſimus Dei filius, cuius aſpectu ſol obſcuratur, & à cuius magnitudine Seraphim velant facies ſuas, fieret ſacerdos hominum, ſecundũ ordinem Melchiſedech? Quis ab initio mundi cogitaſſet ardores æternos, quibus arſerũt viſcera miſericordiæ Dei veſtri, in quibus viſitauit vos oriens ex alto? Vſquequò non miteſcent filij mei, infidelia corda veſtra? Poſtulate quicquid honeſtũ eſt, ſi amor meus, quẽ tot laboribus, & muneribus oſtẽdi, nõ emollit animas veſtras, quid enim negabitur vobis, pro quibus Vnigenitus Dei filius homo, & amicus hominis factus eſt? Quomodo obſcuratum eſt aurum puri amoris mei, qui iam non inuenitur in terra, quam dedi

filiis hominum, qui recesserunt à me? Fuerunt olim multi chori canentium canticum Regis Pacifici, & cupiētium fortissimè adhęrere mihi ligati funibus prioris charitatis meę: Nunc verò, rarò valdè, vnus è multis millibus requirit, vt par esset, formosissimam lucem, & suauissimam præsentiam meā. Ego vos deformes, abiectos, & ingratos amaui, & pro vobis sacrificaui dilectam animam meā: quare ergo, me decorum supra omnem mundi pulchritudinem:, excelsissimum supra omnem mundi gloriam, humanissimum supra omnem mundi mundanorum Regum clementiam, non amatis? Conuertimini, saltem nunc ad me, & deposita cordis feritate mitescite: vt amor, qui omnia vincit, pectora vestra hucvsq; frigida, & obdurata, vitali calore dulcissimi spiritus mei, & inæstimabili delectatione commoueat.

CAP. VIII.

De amoris munere, quod est Beatissima Virgo.

DVRI nimis estis Adæ filij, si filia Sion,

Sion,& prudentiſſima Virgo, quæ genuit me,ad amorem meum,nō inflammat pectora veſtra.Quid enim non donaui vobis,quādo ſpecioſam ſicut columbā, & formoſam ſicut Ieruſalē cōſtitui mitiſſimam Reginam,& matrem veſtram?Cādor ille puriſſimus, in quo lucet innocentia mea,quale ſaxum nō emolliat ?Aſpicite Cœli Dominam, rubentem ſuper flores roſarum, candidamque ſuper lilia conuallium,& admiramini pulchritudinem illam, quæ totius vrbis ſanctæ corda delectat , & quaſi fluminis impetus lætificat ciuitatem Dei.Et conſiderantes vos eſſe adoptatos in chariſſimos filios eius,ac dilectiſſimos fratres meos, amare ac deſiderare me tandem incipite.An oculi illi miſericordes , ad labores veſtros ſemper conuerſi,puriſſima caſtitate,& amoris ſuauitate præſtantes , animas veſtras non commoueant,& ad auctorem tanti boni nō cōeuertant?Aſcendite ad me per ſcalam iſtam dulciſſimæ charitatis gradibus conſtructam: vt mihi per illam conciliemini. Conſiderate quantum apud Regem Salomonem

monem gratia valeat niue cãdidior eius genitrix, quę astitit à dextris eius in vestitu deaurato: & tam ineffabilẽ decorẽ, totis visceribus, medullisque diligite. Hæc est mater nostra, dicite, per quam accessum habemus ad primogenitum filium eius. Ascendamus in palmam, & colligamus suauissimũ fructũ, quo nutriamur, & exultemus à botris infinitæ consolationis eius. Odoramini filij mei, cinnamomum, & balsamũ, cuius odore delectemini, & ad puros amoris mei affectus afficiamini, tracti catena dilectionis, è Reginæ Sion pulchritudine nascentis. Si tenerrimæ genitricis meæ forma capiamini, per eã similitudinem introducemini ad diuinum decorem meum, in cuius aspectu luminaria Cœli magna tenebrescunt. Beati eritis filij, si filiam principis, per plateam Ierusalem, incessu graui gradientem, post quam multa millia Virginum lilia gestantium Regi afferuntur, contemplari, & amabilissima eius gratia trahi curetis. Ibi enim me tanquàm in speculo purissimo lucentem videbitis: & (quod à vobis posco) charitatis

ritatis meæ iaculis vulnerati amabitis, & ardebitis inextinguibili, ac dulcissimo incendio castissimi amoris mei.

CAP. IX.

De perfecto Discipulo Christi.

ILLE perfectus meus discipulus est, charissimi filij, qui abnegato proprio iudicio, nihil se scire existimans, mitissimo corde versatur in schola mea, audiens quid loquatur in ipso Dominus Deus, & certò cõfidens, quia loquetur pacem in plebem suam. Non disputat, nec speculatur; sed pro omni ratione fortissima, sufficit ei voluntas mea, in cuius executione, disciplina pacis posita est. Non ratiocinatur, nisi quod necessarium est, donec agnoscat quid velim ego: & statim redigit in captiuitatem intellectum, omnem sapientiam suam constituens in simplici adimpletione dulcissimi mandati mei. Sic ego, amore infinito, protego eum, & per terram desertam deduco, quemadmodum deduxi, si-

cut ouem Ioseph. Neque desiderari potest maior prudentia in homine, qui ignorat an odio vel amore dignus sit, & nescit finem suum; quàm humiliter audire me, neque rationem mandatorum meorum requirere, sed fidelissima obedientia obtemperare mihi. Ego enim erudio casta, & humilia corda, tanquam singulorum pędagogus. Constituit quippe me clementissimus Pater meus dominum domus suæ: vt erudirem non solùm principes terræ, sicut memetipsum, verumetiam vt iuuenes, & senes eius, pauperes, & abiectos eius prudentiam docerem. Beatus cuius Deus adiutor, & magister est: iactabit enim pondus suum in eum, & confidet, quasi leo, ac viam mandatorum meorum, pace multa, percurret. Abijcite ergo filij doctrinas hominũ, quæ ad æternitatem non proficiunt: & instructionem meam toto corde percipite. Vacate, & videte, quàm suauis sit dilectio, & sapientia mea: & ad prudentiam iustorum discendam, furtiuis horis, vos mundo subtrahite, eiusque negotiatores, pia fictione seducite. Ego ve-

go veniam citò, rationem ponere cum seruis meis: & sedebo conflans, & emundans argentum, purgaboque filios Leui, quorum hæreditas, studium æterni, ac summi boni, & melle dulcior dilectio est. Præcingite lumbos purissima castitate, & lucernas accensas cordis vigilia tenentes, estote parati occurrere mihi: & recipietis coronas cãdidissima luce splendentes, vt inter principes terræ viuentium honoremini, sedebitis mecum ad lautissimam, & dulcissimis epulis instructam mensam meam: & dabitur vobis à labore mortalitatis requiescere, in delitiosissimo thalamo sempiterni amoris mei..

EPISTOLA PRO VERO AC PVRO DEI AMORE IMPETRANDO.

PACIFICO REGI CORdium Iesu Christo exul homo. S.

MITISSIME & amantissime Iesu Christe, qui cordium regnum, factus homo comparasti nõ ferro, sed ligno. Scio quid à me iure strictissimo requiras per legem immaculatam, & conuertentẽ

animas, propriam noui, & æterni testamēti tui. Postulas enim primo, ac dulcissimo mandato legis tuæ, vt diligam te, ex toto corde, tota mente, tota anima, ex tota fortitudine mea: omnes quippè vires meę debētur infinitæ bonitati, & decori tuo. Benè est, ô fili Dei Altissimi, vt vinculis charitatis, & funiculis Adam, velis astringere me creaturam tuam, inter filios alienos, tuis inspirationibus tam sæpe rebellem. Nūc autem magni mandati tui desiderio ductus, & cordis mei ad peregrinas voluptates inclinati fragilitatem cognoscens, prosterno me tibi in Ecclesia tua, & pulso magnam misericordiam tuam, vt hyssopo aspersus, mundus, & super niuem dealbatus, charitatis gressibus, & brachiis sequar, & amplectar te. Recordare dulcissime fili Dei, cui suspirant viscera mea, me vnū esse de paruulis, qui ducti sunt in captiuitatem, ante faciem tribulantis, & te Redemptorem esse, cuius est soluere compeditos. Oro igitur, ô mansuetissime, solue me. De profūdis cordis mei ô benignissimè clamo ad te, vt hominem de immundo conceptū semine, mundum facias: nec sinas in amoris causa seduci, & pro sūmo decore tuo, mundi decorē apparentē affectare. Sollicitum cor meum, tibi soli pateat cōditori suo: & tu, qui solus es omne bonum,

bonū, expleas omnes ſinus eius & in æternum domineris illi. Animaduerto, ô fili Dei formoſiſſime, præſenti & fallaci carnis gratia, vehementer affici parum caſtos ſenſus meos, & ad amabiliſſimam formā tuam, quòd abſens ſit, lentè nimis aſpirare; ardentiſſimè igitur obſecro te ſuauiſſime Deus, per cor fideliſſimum intemeratę matris tuæ, vt auferas à me amorem vaniſſimum corporeę pulchritudinis, & me totum transferas ad puriſſimum amorem decoris tui. O ſereniſſime candor cordis mei, ne proijcias me à facie tua: & à fallaci creaturæ gratia, vt pupillam oculi cuſtodi me. Sordeat mihi, rogo te, figura mundi, quæ præterit, & poſt immortalē pulchritudinem tuam, in odorem vnguentorum tuorum, trahe me. Illabere, precor te, in penetralia cordis mei: & imprime mihi ſeruo tuo dulciſſimam, atque lætiſſimam formam tuam. O pulchritudo maieſtate plena, quæ amorem immenſum in corda tibi patentia infundis, tantummodò in iſta voce exaudi me. Ne patiaris, ô ſuauiſſime ſpōſe animæ meæ, cor meū, quod nō valet inuenire paſcua ſua ęterna fame torqueri: ſed dū in exilio verſor, doce me viā rectā, quæ perducat me in optatiſſimā requiē formæ tuæ, vt paſcar dulciſſimo paſtu præſentiæ tuæ. Auerte oculos meos,

ne videant vanitatem filiarum Madian, quæ me diuertunt à perpetua recordatio. ne formosissimi vultus tui, cui filiæ Sion purpura vestitæ consecrarunt præcordia sua: & redime me à calũniis, & fraudibus filiorum Adæ, qui verum Deum meũ cum diis alienis tristi mercatura cõmutant. Tu solus ductor meus, & custos cordis mei sis: vt exardescã siti solius bonitatis, & decoris tui, & fortiter repellã quicquid obstat syncerissimo amori tuo. Illustra faciẽ tuã super cor anxium serui tui: vt capiatur specie tua, & pulchritudine tua, quam corda casta requirunt. Ne repellas, Altissime Deus cordis mei, animam meam satagẽtẽ, & acutissimis gemitibus, cęlos tuos penetrare conantem ne fortè, virtute eius deficiẽte, fœdus ineat cum Chaldæis, & obliuiscatur dulcissimam Ierusalẽ, quam requiro. O vitalissima fortitudo animæ meæ, ne contemnas cupientem adhærere tibi, & amoris æterni tui facibus inflãmari: & immolabo tibi primogenita suspiria mea, & adhæsura tibi semper viscera mea Accelera, precor te, ô pretiosissima hæreditas, & pręda mea, & sensus meos visco carnis impeditos erue citò de luto fęcis: vt impollutis affectibus exquirant te melle dulciorẽ pastum suum, & expectatissimam consolationem suã. Libera me iam de sanguinibus,

nibus, amabilissime Deus salutis meæ, & spiritũ rectum, & castum puri amoris tui, innoua in visceribus meis: vt ſtāte hoc austro tuo creer, & renouetur facies aridæ terræ meæ. O sapientia, quæ ex ore Altissimi prodijsti, cuius inæstimabili suauitate dura corda liquescunt: influe, oro te, in sicca nimis ossa mea, & liquefac intimas, & tibi soli notas medullas meas. Per amoris fœdera, quæ fidelissimè seruas, nobilissime Rex Sion, montis sancti tui, obsecro te, fac me seruũ emptitiũ, aut bello captũ tenerrimi cordis tui: vt perenniter seruiam tibi, & libera seruitute dilectionis, requiram infinitam bonitatem, & serenissimã faciem tuam Tibi dixit cor meum: exquisiuit te facies mea, faciem tuam Domine requiram. Quocirca, rogo te, ô speciosissime formâ præ filiis hominũ, numeres me in generatione casta quærẽtiũ Deũ, quærentiũ faciẽ splẽdidissimã Dei Iacob. Vre, tibi supplico, ô amantissimè fili Dei, renes meos, & cor meũ igne tuo, & repurga à fæcibus animam meam. vt sine consorte vllo, possideas lacte ablutam prædam tuã. Curre velociter, ô hinnule ceruorũ, & expetita valde salus mea: & eripe me de manu filiorum alienorum, à studio diuini amoris tui alienate quærentium animam meam: & fac, vt in concilio iustorũ, & cõ-

gregatione, reddam tibi primitias cordis mei. Inclina cor meum præsentiæ tuæ cupidissimum in desiderabilia super aurum, & examinata sicut argentum, ac dulciora super mel & fauum testimonia tua, & fac me diligere amore prægnantem, & immaculatam legem dulcissimę charitatis tuæ. Perfla hortũ meum, cuius flores languẽt, spiritu vitali tuo: vt fluant aromata illius, præ subitanea liquefactione suauissimæ dilectionis tuæ Conuertere aliquantulum, ô purissimum speculũ vultus mei, & fac mihi copiam voluptate plenã præsentię tuæ: & in ara cordis mei, quæ fumat tibi, ineamus fœdus sempiternum honestissimæ, ac delectatione diuitis dexteræ tuæ. Emitte formosam valdè manum tuã de alto, vt sollicitet, amoris stimulo, viscera mea; & fac, vt exul fleam, & suspirem ad patriam meã, & redire curem ad te, optatissimam & pretiosissimam libertatẽ meã. Considera, oro te, ô immensa opulentia mea, egestatem animæ meæ, modicam aquam pretio comparantis, & in deserto, vbi non est charitatis habitatio per loca horrida aberrantis: & refrigera linguam meam, ac deduc me in ciuitatem habitationis, quæ construitur æterna dilectione tua. Cesset iã ô, mansuetissime, indignatio tua, ad quam te prouocauit ingratitudo mea: quiescat ira dulcissimi cordis tui, vbi

nidũ inuenire cupit hæc vaga colũba animæ meę: & vocabo te summã cõsolationẽ meã, & spõsũ electissimũ, cui reddã coniugale debitum cordis mei. Certior factus sum de fidelissimo erga me, amore tuo Vnigenite fili Dei: & ideo, non tàm quæro, vt ames, quàm vt ardẽtissimè ameris à me ingratissimo seruo tuo, quẽ à dura captiuitate redemisti pretio magno nobilissimi sanguinis tui. Seda, precor, iã multis procellis passionum, & tẽtationum agitatam animam meam, qui circundas mare terminis, ponisque vectes, & ostia dicens: Hucvsque venies, nec procedes ampliùs, & hic cõfringes tumentes fluctus tuos. Et per breuem saltem requiem, omnibus viribus meis conuenientibus in vnum, validissimè amabo te suauissimum Deum meum, & è multis millibus electum amicum meum. Faciamus iam pactum dilectionis permãsuræ, ô fortissime: vt sicut charitate perpetua dilexisti, & attraxisti me, ita ego dilectione perẽni requirã, & attrahã te infinitũ decorẽ meũ. Ingenera mihi celeriter ô amator inuictissime, magnitudinẽ cordis amæna, & amabilia omnia respuentis, propter te: vt exultẽ, sicut gigas, ad currẽdã viã, donec requiescã in te. Arma me, ô robustissime, virib⁹ amoris tui omnia ad se trahẽtis, & lapidea corda, in carnea conuertentium

uertentis. vt fortis fiam fortitudine tua, & fiam misericors à teneritudine, & suauitate tua, Conflа me, ô sapientissime, quasi aurū, & scoriā veteris Adæ patris mei, cōsume igne sapiētiæ tuæ: quæ mirabili mixtione pascit incendium tuū, flumine viuo, cum impetu decurrēte è penetralibus dulcissimi cordis tui. Insculpe, ô potētissime, duro nimis cordi meo, elegātissimā, & sereno Cælo simillimā præsentiam tuā, additis quoque multis vulneribus per iacula charitatis tuæ: & largo potu dulcedinis tuæ, recrea iam læsa, & tibi suspirantia viscera mea Deterge, ô serenissime nebulas oculorum meorum in sęculi nocte caligātium, nec lucem formosissimam vultus tui videre valentium, vt capiar decore tuo, & sempiternis ardoribus exquiram nobilissimam formam tuam. Hæc sit iugis meditatio & exercitatio mea. Hæc sit secreta prudētia, & fortitudo mea Hic sit potus, & esca mea, & nutrimentū cordis mei. Lege amanter, ô amabilissime candor lucis æternæ, hæc vota, & suspiria mea, quæ in atriis domus tuæ, & in medio suauissimæ Ierusalem, sacrificaui tibi: & excita seraphicos affectus in auidissimo decoris tui corde meo: Vt nihil vnquam quæram nisi placere tibi, & adhærere dulcissimæ animæ tuæ. Vale.

INDEX

INDEX MATERIARVM, QVAE CONTINENTVR IN HOC OPERE SIMVLque Capitum.

A

C

Christi

Gloria

G

Ad

Sciendi

Ad calcē operis fol. 249. extat Epistola Auctoris. Pacifico Regi cordium Iesu Christo

